

31
SACRA RITVVM
CONGREGATIONE

Ermo, & Rmo D. Card.

DE A B D V A

Sacrorum Rituum Congregationis

PRÆFECTO

Viterbien.

Beatificationis, & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI SORORIS

HIACYNTHÆ

DE MARESCOTTIS

Monialis Professæ in Monasterio Sancti

Bernardini Viterbij Ordinis

Sanctæ Claræ.

RESPONSIO

Ad nouas Animaduersiones

Promotoris Fidei.

SVPER DV B IO

*An constet de sex Miraculis post obitum in casu,
& ad effectum, de quo agitur.*

ROMÆ, MDCCXVII'

Typis Reuerendæ Cameræ Apostolicæ,
Superiorum permissu,

000000000000

100000000000

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CHICAGO, ILL.
JAN 11 1967

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

JAN 11 1967

CHICAGO, ILL.

SACRA RITVVM
CONGREGATIONE
Viterbien.

Beatificationis, & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI SORORIS

HIACYNTHÆ

DE MARESCOTTIS

Monialis Professæ in Monasterio Sancti

Bernardini Viterbij Ordinis

Sanctæ Clare.

ANIMADVERSIONES

R. P. D. Fidei Promotoris

SVPER DV B IO

*An, & de quibus Miraculis constet in casu,
& ad effectum &c.*

Beatissime Pater.

1.

ABITA fuit, ut moris est, in Aedibus Reverendissimi Domini Cardinalis de Abduca huius Sacrae Congregationis Praefecti, huius Causae Relatoris, Congregatio Antepreparatoria super hoc eodem Dubio Miraculorum die 25. Augusti 1716. & cum in ea fuerint excitatae nonnullae difficultates quoad secundum, quintum, & sextum asserta Miracula, quae sola fuerunt approbata à Domino Ioanne Maria Lancifio Sanctitatis Vestrae à secretiori Cubiculo, & Archiatro, operæ praeium esse censui, novas hasce Animadversiones superaddere, & quoad reliqua remissionem habere ad alias meas Animadversiones, in magna huius Causae positione, iam impressas.

2. Du-

2. Duobus ergo initio à secundò asserto Miraculo, difficultates videntur, cum quoad probationem, cum quoad relevantiam.
3. Quoad probationem quidem, quia illa innititur depositioni duarum Mulierum, quæ sunt inter se Sorores, & unus Puella, quæ est Filia, & respectu Neptis earumdem, & quamvis adsit unus hominis Testimonium, hæc tamen omnia simul iuncta non videntur constituere probationem sufficientem in casu, & ad effectum de quo agitur; Hæc siquidem probatio non sufficeret in Tribunali Sanctissimæ Inquisitionis pro verificatione delicti, si non ratione numeri Testium, saltem ratione qualitatis eorumdem, & ratione necessitudinis inter ipsos intercedentis; ergo multò minus poterit reputari sufficiens pro Miraculo adstruendo in casu, & ad effectum de quo agitur, cum maiores probationes requirantur in hæc Sacra Congregatione pro comprobando Miraculo, quàm requirantur in Tribunali Sanctissimæ Inquisitionis pro comprobando delicto, ut in puncto docet Grauna tom. 4. *Catholicarum Præscriptionum* pag. mibi 345. ; *Examinandi ergo sunt Testes non unus, vel alter, sed plures; & plures, & sint testes, & exactissimi, pari passu, immò, & magis, & maiorj numero, quàm examinentur testes in Sancto Officio, ut omnis aditus præcludatur Hæreticis irridendi Sacras Apostolice Sanctorum, & omnis ambitus avaritia, subornatio, falsa pietas, & huiusmodi ablegetur.*
4. Duabus potissimum concurrentibus circumstantijs. Altera est, quod assertum Miraculum contigit anno 1687., & Processus compilatus fuit anno 1692.; hæc autem modica temporis intercaedo uberiozem probationis copiam suppeditasset, si sanatio habita fuisset pro Miraculosa. Altera consistit in hoc, quod sanatio, de qua nunc agitur secuta fuit in Civitate Viterbiensi, quæ non est nec de melioribus, nec de peioribus Civitatibus Diocesis Pontificiæ; Porro res hæc operatur, ut alij plures Testes præter tres Fæminas inter se arcto necessitudinis vinculo coniunctas, & unum hominem, reperti fuissent, qui de Miraculo deposuissent, si sanationem, de qua nunc agitur, tanquam supernaturalem existimassent, eum in Urbibus non exiguis passim homines de Miraculosis eventibus sermonem habere, & de illijs qualitatibus cupiant instrui, & edoceri, ut illas opportuno tempore, & extrajudicialiter, & judicialiter excerpere possint.
5. Probationi succedit relevantia, & prætermisso quidem quod amissio visus in Oculo sinistro causam habuit à quadam fluxione, & per quella percossa mi caddè nel medesimo occhio una fluxione grande con dolore insopportabile, ita ut subsequens recuperatio Visus non videatur in hoc rerum statu esse supernaturalis, vis itaq; in hoc, quod potentia visiva in oculo sinistro non fuit totaliter deperdita, ut inquit Sotor sanæ in sua depositione, de qua in meis præcedentibus Animadversionibus §.4. *Non si verdea quasi niente*; Et quando non fuit in oculo sinistro Potentia visiva totaliter deperdita, recuperatio visus in illo non est inter Miracula recensenda.
6. Haud vergete Postulatorum responsione, quod visus amissio in oculo sinistro, saltem dici potest verificata tempore illo immediato, quod præcessit invocationem Seræ Dei, quando videlicet iuxta ea, quæ habentur in Summario, Cæcitas etiam invasit oculum dexterum; Quid enim sit, an hoc verificetur in facto, certum tamen est, quod nihil prædesse valet in puncto relevantiæ; Posito quippè, quod recuperatio visus quoad oculum dexterum non sit Miraculo adscribenda, ex quo cæcitas in illo duravit parvo tempore, idem iudicium ferendum erit,

etie, quoad recuperationem visus in oculo sinistro, si cecitas etiam in illo paruo tempore durauit.

7. Multoque magis cum hoc assumptum comprobetur verbis Domini Lancisi, quæ in eius iussragio, super hoc asserto Miraculo exarato leguntur: *Omnia autem hæc signa sunt vera, & legitima Optalmia, quod certe non magni facerem; neque si sola esset, nunc ad superstruendum miraculum adducerem, sed quoniam agitur de morbo recens nato, qui superuenit antiquo &c., firmum sit iudicanda firmamentum gratia supernaturalis,*
8. Iuxta methodum insinuatam, transeo ad examen Quinti asserti Miraculi. Porro quoad hoc quid quid sit de probatione, maior stat difficultas in relenantia. Primò quia ante inuocationem Seruæ Dei, sanata exiit ab ore materias fætidæ spatio quadraginta dierum, *E doppli venti giorni cominciò ad escreare materie concoste, mà di castina qualità, cioè fetenti, cinericie, e verdi &c., e durò l'escreazione di queste materie marciose &c. durò dico più di quaranta giorni, vt in Summatio pag. 38., & seqq. idque facit, vt sanatio non sit adscribenda miraculo, iuxta Doctrinam Gasparis Reies quæst. 24. ubi enomerando requisita necessaria, vt sanatio sit Miraculo adscribenda inquit, *Septimo requiritur, vt nulla notatu digna euacuatio precedat, quia si accidat, tunc merè miraculosa sanatio dicenda non erit; sed vel ex toto, vel ex parte naturalis; & specialibz cum in casu præsentis medicamenta proportionata fuerint adhibita vsque ad sextam diem præcedentem assertæ Sanationi, iuxta satè deducta in meis præcedentibus Animaduersionibus super hoc asserto quinto Miraculo §. 7.**
9. Secundò quia deficit instantaneitas, quod adedò verum est, vt Postulatores conuicti à facti euidencia, de qua in citatis meis Animaduersionibus §. 3. & seqq. ingenuè in suis præcedentibus responsionibus dixerint illam non esse probatam, vti legitur §. 7., *super instantaneitate, Sanationis, & integra Virium recuperatione satendum est Nos versari in ambiguo.* Deficiente autem probatione instantaneitatis, exclusa dici debet ratio Miraculi, vti præter notissimas auctoritates sæpè à Me in hac Sacra Congregatione allegatas docet clar. mem. Cardinalis de Lauren in tertium Librum sentent. Tom. 4. disp. 20. art. 20. *Miracula tertij generis exigunt, vt accidant statim, seu in instanti, post inuocationem Sancti, alioquin etiam si essent Miracula secundum se, tamen quoad Nos talia non forent confenda, præsertim si offerantur ab aliquo Seruo Dei non Canonizato patrata.*
10. Absque eo quod quidquam referat ingeniosa nonnullorum responso, quòd instantaneitas est in nostro rerum Themate verificata, ex quo verificatum est cessasse Isteris dolorem statim ac egre applicata fuit Imago nostræ Seruæ Dei, quandoquidem omisà indagine Facti, semper subsistit Sanationem, non obstante prædicta Circumstantià, non esse Miraculo adscribendam, quia vt Sanatio sit miraculosa, non debet esse partialis, sed totalis, vti prosequitur Gaspar Reies loc. cit., *Sexto requiritur, vt sanatio sit perfecta, non manca, aut concisa, miraculum enim, vt opus à perfectissimà, & supernaturali Causà dimanans perfectum, & absolutum esse debet.*
11. Ad sextum deueniendo assertum Miraculum, & ad partes posita Apparitione Seruæ Dei, iuxta deducta in meis præcedentibus Animaduersionibus §. 1. & 2. Tres vrgent difficultates aduersus liberationem Sororis Virginiz ab Epilepsia; Prima est quod morbus Epilepticus sæpius eam vexauerat ante assertam sanationem miraculosam, itatè verisimili;

4
 siquid sit, quod vicimus terminus morbi steterit in magno illo paroxismo, in quo dicitur sanitatem miraculosè recuperasse, & si res ita se habet, cessat ratio miraculi cum miraculum nullum excogitari valeat in sanatione à morbo, ad illum statum perducto, qui est vicimus, & quem sanitas naturaliter sequitur, uti benè docet Gaspar à Reies citatus. *quest. 24. Quarto requiritur ut talis morbus non sit in ultima parte status, itaut non multò post naturaliter declinare debeat.* Secunda est, quod ab hoc præscindendo, si vis miraculi reponitur in sanatione ab illo magno, & ultimo paroxismo, non solum vrgent ponderationes propositæ in meis præcedentibus Animadversionibus §. 5., sed etiam experientia ipsa. Miraculum excludit, cum passim videamus; Epilepticos deambulantes per vicos, & plateas, & paroxismo oppressos in humum prosternei, & in hoc statu per aliquod tempus permanere, nulloque addito medicamento, surgere, & ad suas regredi domos; Tertia tandem est, quod si vis Miraculi constituitur in liberatione totali à morbo Epileptico, itaut intantum sanatio miraculosa sit, in quantum. Agra non fuit in posterum à dicto morbo vexata, necessariz ad minus essent probationes continuæ sanitatis, cumque hæc deficiant, quisque facili negotio colligere poterit sanationem hanc non esse miraculo adscribendam.

12. Nec est dicendum, quod adest probatio huius continuæ sanitatis, ex quo liberatio secuta est anno 1709., & Processus, per quem continuata sanitas probatur, confectus est post decem, & octo menses, & ex quo ipsa sanata vnà cum Abbatisa, & Vicaria Monasterij restata est se anno 1714. in sanitate recuperata optimè continuare, iuxtà ea, quæ habentur in Summario additionali Postulatorum *Num Primo*. Vnicum siquidem responsionis momentum consistere potest in hisce attestationibus exaratis anno 1714., at cùm illæ sint ad perpetuam, uti dicitur, memoriam exaratae, & consequenter sint extrajudiciales, quocunque carent robore, & efficacia, iuxtà Decret. Summi Pontificis Urbani VIII. inter Decreta generalia pag. 57. & iuxtà Decretum san. mem. Innocentij XI. §. 9., in quo sic legitur: *Iussit quod huiusmodi extrajudiciales attestationes non solum exquiri, aut obtineri non valeant, sed rursus quod hætenus obtenta, sine in futurum obtinenda non faciant aliquem gradum probationis, nec inseri possint in Processibus tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate fabricandis.*

Atque hæc dicta sunt sub Censura &c. salup semper &c.

Prosper de Lambertinis
Fidei Promotor.

SACRA RITVVM
CONGREGATIONE
Viterbien.

Beatificationis, & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI SORORIS
HIACYNTHÆ
DE MARESCOTTIS

*Monialis Professæ in Monasterio Sancti
Bernardini Viterbij Ordinis
Sanctæ Clare.*

RESPONSIO
Ad nouas Animaduersiones.

SVPER DVBIO

*An, & de quibus Miraculis constet in casu,
& ad effectum &c.*

Beatissime Pater.

X sex Miraculis deductis in Causa Ven. Hiacynthæ de Marescottis Tria approbata à Domino Lancisio Medico à secretis Sanctitatis Vestræ pro veritate scribente iterum reuocantur ad trutinam; alia tria ab eodem reiecta silentio prætermittuntur. Sic auctoritas doctissimi in Arte Medica Viri in his, in quibus aduersatus est Causæ Ven. Hiacynthæ, absque vlllo examine plenis vlnis suscipitur; in alijs verò, in quibus patrocinatus est eiusdem Seruæ Dei gloriæ; tanquam incertæ fidei, subtiliori cribro subiicitur. Hæc inæqualitas; an sit admittenda, erit Sanctitatis Vestræ discernere. Nos nouis hisce Animaduersionibus circa tria jam approbata Miracula vt faciamus satis, ordinem in ipsdem seruatum adamussim tenebimus; deindè ne videamur manus victas dare in alijs tribus Miraculis ferè contemptis à R. P. D. Promotore, nonnulla afferemus ad eorum realitatem vindicandam.

A

Se-

21

Secundum Miraculum

IMPROBATVM

AB ILLVSTRISSIMO LANCISIO

Instantaneæ Restitutionis

V. I. S. V. S. S. S. S. S.

HIERONYMÆ DE RATTIS.

ANIMADVERSIO I.

De legalitate Probationum.

1. **I**nnititur probatio depositionibus duarum Mulierum, quæ sunt inter se Sorores, & vnius Puellæ, quæ est filia, & respectu neptis earundem, & vnius Viri; hæc tamen iuncta non constituunt probationem sufficientem in casu, & ad effectum, de quo agitur. Siquidem hæc probatio non sufficeret in Tribunali Sanctissimæ Inquisitionis pro verificatione delicti, ergo neque pro approbatione Miraculi, cum ad hunc effectum pleniores probationes requirantur.
2. Nec numerus Testium, nec eorum qualitas iure vellicatur; non enim negatur consensus quatuor Testium de visu pro utroque extremo Miraculi, cum in Deuteronomio cap. 17., & 18. præscriptum fuerit, *quod in ore duorum, vel trium fiat omne verbum, & Apostolus in epist. ad Hebr. 10. dixerit = Irritam quis faciens legem Moysi sine ulla miseratione duobus, vel tribus Testibus moritur =* Et licet in dictis iuribus dicatur duorum, vel trium Testium, attamen tertius superadditur ex abundanti, cum duo Testes sufficiant, vt ad locum Apostoli docet S. Thomas lect. 3. & plenius Cardinalis Caleranus in *commentar. ad Deuteron. cap. 17., & 18.* subsistente autem in duobus Testibus perfecta probatione cuiuscunque negotij, cessat ratio dubitandi etiam super qualitate, cum Miraculum remaneat probatum per Hieronymam Rattam Sanatam, ac Georgium Bentiuolum, quæ probatio iuxta sanctionem Palchalis II. in cap. 4. de Test. perfecta declaratur, ibi = *In omni negotio principalis persona dicens veritatem rei sibi nota, testissimè habenda est pro Teste, cui quidem adhibito vno, efficiuntur duo Testes =* Itaque si etiam ponerentur ad partes testimonia Bernardinæ Sororis, & Olympiæ Lauiniæ filiarum eiusdem Sanaræ ratione consanguinitatis, adhuc omnis questio cessaret super sufficientia probationum.
3. Verum qualitas consanguinitatis nullam parere apta est exceptionem in causis Beatificationis, & Canonizationis, vt firmant Matra de Canonizat. Sanctor. part. 4. cap. 17. num. 4., & 5. Contilocus eod. tract. cap. 18. num. 3., & 4. Bordonus de Mirac. meditat. 31. num. 25., & 26. Pignattellus tom. 6. consultat. 26. num. 3., & tom. 10. consultat. 179. pag. 131. Nihil releuante exemplo desumpto ex Congregatione Sancti Officii, quia Testes adducuntur ad reorum, vel defensionem, vel offensam: si ad offensam, iniquum esset, quod Testes de domo accusatoris producerentur, prout aduertitur in cap. consanguinei 3. quest. 5., & notat Fatinaecius de har. quest. 54. num. 2. 4., & 5. si ad defensionem, speciale est in Sancto Officio, vt domestici, ac familiares non admittantur ad pro-

probandam innocentiam rei, & ratio est, quia eorum interest, eos absolui; cum eorum infamia ad eos quoque porrigatur, prout ratiocinatus est idem Farinaccius de *hæres. quæst.* 188. §. 8. n. 146.

4. Præter casum tamen hæresis certi iuris est, Testes consanguineos, & affines ad eorum defensionem admitti *cap. literas de Prasumption.* A casu igitur excepto desumi non debet argumentum contra regulam; Præterea rationes utriusque Iudicii sunt diversissimæ. Certè in Miraculis Servorum Dei non tractatur de reorum defensione, vel accusatione, sed de maiori Dei gloria, quæ resultat ex Sanctorum Canonizatione. Quod si exceptio aliqua nasci posset ex consanguinitate, tunc forsitan habere posset locum, quando Testes essent de familia, & sanguine Canonizandi (in quo casu non sumus) vel aliquo modo participes fierent de honore eiusdem Canonizati, prout contingit in his, qui sunt de eadem Religione: Atque sine vlla difficultate Testes de eadem Religione, & familia non solum admittuntur, sed admitti debent ad probationem, tum Miraculorum, tum Virtutum, sicut expressè monent vno ore superiùs citati Auctores, & plenius resultat ex Animadversionibus R. P. D. mei Promotoris in Causa Beati Francisci Regis, ubi acriter opposuit defectum examinis lesuitarum, neque alia responsione sublatum est obiectum, quàm Epistolis Archiepiscopi Viennensis vnius ex Iudicibus Delegatis ad constructionem Apostolici Processus, in quibus declaravit, Patres Societatis ab examine reieccisse, propter affectionis suspicionem.
5. Ceterùm ex praxi inconcussa Sacræ Congregationis semper indistinctè admissos fuisse Testes consanguineos in probatione Miraculorum resultat ex diversis Relationibus Rotæ, ut in illa S. Andreæ Corsini apud Lezanam *tom. 4. pag. 32. sub num. 168.*, ubi sanatio Miraculosa cuiusdam Infantis probata fuit tribus Testibus consanguineis, nempe Cassandra Matre Pueri, Catharina Matre Cassandræ, & Ginevra Sorore eiusdem Cassandræ. In Relat. S. Thomæ de Villanova penes Contiliorum duo referantur resurrectiones Infantium: de prima *pag. 674.* deponunt Mater, Matertera, Aua Materna, & Religiosus; de secunda *pag. 175.* Mater, Amita, Pater, Aua paterna atque altera Testis. In Relat. S. Caietani *tit. de Mirac.* Miraculo VI. adducuntur in Testes Sanatæ Mater, Soror, & altera Testis: Miraculo VII. eadem Sanata, ipsius Sanatæ Mater, Privignus; alterque Testis: Miraculo VIII. ipsa Sanata, eiusdemque Sanatæ filius, ac filia, & alter Testis Religiosus. Nunquam esset huius, si singula exempla ex Relationibus Rotæ congererentur: sat est in postrema Canonizatione facti per Sanctitatem Vestram S. Felici à Cantalicio super Quarto Miraculo Sanationis Leopoldi Pueri à variolis admissos fuisse in Testes Leopoldum Sanatum, Aunam Mariam Matrem, Iohannem Patrem, & Medicum, & quamdam Mulierem vices famulæ gerentem.
6. Vrget quoque validissima ratio, quod si excluderentur à ferendo testimonio in Miraculis Consanguinei, ac domestici, maior pars Miraculorum ob defectum probationum petiret, cum ut plurimum Miracula consistant in Sanationibus Ægrorum, quæ succedunt intra domesticos parietes, ubi non intersunt nisi consanguinei, familiares, & domestici, prout aduertunt superiùs citati Auctores. Quamobrem etiam Iudei insipientes Cæcum à nativitate visione à Domino donatum non crediderunt, donec Parentes eius interrogarunt *Ioan. 9. ibi = Non crediderunt ergo Iudei, quia cæcus fuisset, & vidisset, donec vocaverunt Parentes eius, qui viderat, & interrogaverunt eos dicentes, hic est filius noster, quem*

- 4
quem vobis dicitis, quia cecus natus est, quomodo ergo nunc videt?
7. Neque exemplum ex praxi Sancti Officii coadiungetur autoritate Gra-
uinæ tom. 4. *Catholicar. Præscription. pag. 345.* ibi = *Examinandi ergo sunt*
Testes non unus, vel alter, sed plures, & plures, & sint coniectes, & exa-
ctissimè pari passu, imò & magis, & in maiori numero, quàm examinentur
Testes in Sancto Officio, ut omnis aditus præcludatur hæreticis irridendi sa-
cras apothecas Sanctorum, & omniis ambitus, auaritia, subornatio, & falsa
pietas ablegetur.
8. Rectè hæc omnia fieri præscribitur, ac de facto non aliter consti-
tuntur Processus super Virtutibus, & Miraculis; nulla enim ferè est
Causa Beatificationis, & Canonizationis, in qua testes etiam vltra
centenarium numerum non afferantur. Processus non conscribuntur nisi
magnis solemnitatibus adhibitis coram tribus Episcopis Delegatis;
ipsi Episcopi, Notarii, Subpromotores Fidei, & Testes iurant de se-
creto seruando, dantur Interrogatoria, eademque custodiuntur dili-
genter, ne præsciri possint à Testibus, & Postulatoribus; in qualibet
sessione Iudices, & Testes se subscribunt, ac mille alia præscribuntur,
quæ fieri non solent in Tribunali Sancti Officii; vnde cum hæc diligen-
tiæ perfectissimè conscribantur, obstrui deberet os Hæreticorum, qui
Miracula quòque Christi Domini, quibus euidentiora nequeunt ex-
cogitari, tribuerunt teste Gaspare Reyes in *Elys. Incundar. quæst. 2. cap.*
quæst. 24. pag. 155. sub num. 4., ad eius temperiem, inter quos Pompo-
natus, Agrippa Magus, & Paracelsus Hæreticus. Quamobrem nullà
eòs ad veram fidem reducendi spes potest constitui in quibuscunque
diligentijs, cum eis equueniat comminatio facta per Spiritum Sanctum
Isa. 6. Vades, & dices Populo huic, audite audientes, & nolite intelligere,
videte visionem, & nolite cognoscere. Nolunt enim cognoscere, & au-
dire ea, quæ proprijs oculis, & auribus vident, & audiunt, quia cor
obscureatum habent, & deest in eis pietas, sine qua, vt docent Patres
Concilij Tridentini *sess. 25. de Inuocat. & Venerat. Relig. Sanctor. ca.*
quæ veritati, & pietati consentanea sunt, discernere non valent.
9. Aduerti tamen supplicamus, quod si adducta per Graninam super to-
ta Causa Canonizationis, obseruari deberent præsertim circa nume-
rum Testium in quorumcunque Miraculorum probatione, ædum esset
de Miraculis, cum rarissima sint ea, quæ coram populo efficiuntur, vt
illud S. Petri de Gludio Sanato ante Portam speciosam. Namque, vt
diximus, sanationes ægrorum ferè semper succedunt in priuatis ædi-
bus, vbi tantum domestica familia residet. Præterquamquod effrenata
multitudo Testium, vbi agitur de factis particularibus, est potius co-
hibenda, quàm procuranda per *Text. in cap. significauerunt de Testi., &*
cap. cum causam eod. tit. vbi Gonzalez num. 3. Pax Jordanus tom. 3. lib. 14.
tit. 18. pag. 294. num. 796., & alij *passim*. Numerus autem effrenatus
Testium dicitur, quando vltra tres extenditur, Menochius *de Arbitr.*
cent. 3. cas. 249. num. 4.
10. Addit R.P.D. Promotor *sub num. 4.* duas circumstantias, ex quibus
dubitari posse credit de realitate Miraculi. Prima, quod cum assertum
Miraculum contigisset anno 1687., & Processus compilatus fuerit an-
no 1692., vberiori copia Testium haberi potuisset, si sanatio fuisset
miraculosa. Altera circumstantia deducitur ex qualitate Ciuitatis Vi-
terbiensis, quæ cum non sit nec de peioribus, nec de melioribus Di-
tioniæ Pontificæ, plures alios Testes dedisset, si factum fuisset verum,
præter tres feminas inter se arcto necessitudinis vinculo coniunctas, &
vnum Virum, cum in Urbibus non exiguis passim homines de miracu-
lo

5
 losis euentibus sermonem habeant, & de illorum qualitatibus cupiant
 instrui, & edoceri.

11. Respondetur, totum hunc discursum corrumpere ex facti realitate per
 quatuor Testes, ut fateretur R.P.D. Promotor, comprobata. Nam si ma-
 iorem numerum exquirat ad probationem Miraculi, cum regula sit ad
 eam non admitti, nisi qui de propria scientia deponunt super vtroque
 Extremo, difficillimum erat haberi alios Testes præter tres consanguin-
 eas, ac Georgium Benivololum vicinitatis causa. Et ratio est, quia
 quando nostra Hieronyma cæca remansit in vno oculo, non se retraxit
 ab occupationibus necessarijs, & domesticis, sed de domo egrediebatur,
 & ad eam regrediebatur, prout resultat ex accessu ad Vineam post
 sex menses contractæ cæcitatibus in oculo, ut eandem à brucijs purgaret.
 Quam obrem talis cæcitas non erat notari digna nisi à familiaribus, &
 vicinis, præsertim in paupercula femina, quæ non rrahit ad se oculos
 gentium, prout faceret aliqua femina diues, ac nobilis. Quo posito, de
 primo Extremo morbi vanum fuisset ab alijs inquirere, minùsque de
 secundo Extremo scientia immediata haberi poterat, cum infortunium
 totalis cæcitatibus ad breue tempus durauerit, & dicto tempore in pro-
 pria æde, ac lecto permanferit. In quibus terminis Testes etiam minùs
 idoneos recipiendos esse, admittunt Farinaccius *quæst.* 54. *num.* 76. Ga-
 briel *conclus.* 13. *num.* 14. & 27. Cæsarde Grassis *dec.* 10. *num.* 11. Matta
de Ganonizati. part. 4. *cap.* 17. *num.* 4.

12. Si autem numerum Testium vberiores desiderat de simplici auditu,
 ac publica fama, dantur modò in *Addis*, *num.* 1. septem, pluresque
 indubitanter cumulari potuissent, nisi Causæ Postulator optimè callens,
 quod de Testibus de auditu nulla ferè soleat haberi ratio in discussione
 Miraculorum, prout plenè probat De Lauræ *disp.* 20. *de Mirac. art.*
25. §. 3. à num. 1077. *usque in fin.*, omisisset dictos Testes congerere;
 in quo tamen elucet eius prudentia, cum huiusmodi Testium coacervatio
 fieri non possit sine notabili æris, ac temporis dispendio, quæ duo
 præcipue resecanda sunt à discreto Postulatore, quando censetur iou-
 rtilia. Addi quoque potest, clamorosam diuulgationem valdè esse su-
 spectam, præsertim in Mulierculis pauperibus, quæ non rarò Miracula
 conclamant ad simplicium deceptionem, ut suæ paupertati sub specie
 obtentu Miraculi consulant, prout non semel in hac Vrbe contigit, vi-
 dentibus, ac identibus prudentioribus turbas fieri ad earum domuncu-
 las. Nostra autem Sanata ab hoc numero certè segreganda est, quia
 & si diues non esset, attamen fundo Vineæ sustentabatur, ideòque ab
 artificio falsa diuulgationis longè aberat.

ANIMADVER SIO II.

De Releuantia.

1. **V**T releuantia miraculose restitutionis visus minuatur, antiqua
 restauratur obicatio, nempe quod potentia visus in oculo spi-
 ro non fuerit totalitèr deperdita, ex quo Bernardina Soror sanata in
 Processu Informationis dixerit = *Non si vides quasi niente* = Itaque
 cum non agatur de potentia visus totalitèr abolita, concluditur, visus
 recuperationem iuxta Miracula non esse accensendam.
2. Respondetur, quod quando dictum Bernardina in Processu Informa-
 tione = *Che non si vedia quasi niente* = non admitteret interpretatio-
 nem,

nem, aut explicationem, neque posset concordari cum alijs Testibus, ponendum esset ad partes uti varium, & inconstans, quandoque in Processu Apostolico deponit de cæcitate perfecta pag. 10. S. 39: *Li si venne gran dolore, di maniera che per quanto essa mi dicea, rimase priva da quell'occhio della vista; dopo essendo tornata alla medesima Pigna inferme con una sua figliuola chiamata Olympia, li venne per quanto Ella mi disse dall'altro occhio destra un gran dolore, di maniera che rimase priva della vista anche da questo, e fu necessitata in quel giorno di farsi condurre a casa dalla detta sua figliuola; perche non ci vedeva niente. La sera mi fece chiamare, e andata a Casa sua la trouai, che piangeua per auer persa così del tutto la vista. Ci tornai poi la mattina seguente di buonora, e la trouai; che stava anche a letto nel medesimo stato senza vederci da alcun'occhio = Si itaque huiusmodi secunda dephictio non admittet interpretationem, ut diximus, nec posset concordari cum alijs Testibus, seu explicari, nusquam in ea reponi deberet substantia morbi, ex quo pro totali abolitione visus in dicto oculo sinistro concorditer deponant tres Testes, & in primis Hieronyma sanata, Georgius Bentiuolus, & Olympia Launia eiusdem Sanatae filia. Ex iustis enim regulis habetur, primo quod Testis varius varietate substantiali nullam probationem facit cap. licet causam circa medi: de probat. l. 2. de Test., Buratt. decis. 367. num. 8., Farinac. eius de Test. quæst. 66. num. 153., Rota coram Emerix decis. 132. num. 6., & 127. secundum quod Testis unus non probat cap. licet cap. vniuersus cap. in omni negotio de Test., & tertio demum quod plures Testes vincunt gloss. in cap. in nostra vers. sed aduersa, & vers. si unus de Test. l. Testium Cod. de Test., Castrensis consil. 142. num. 2., Farinac. de Test. quæst. 65. nu. 84., & seqq.*

3. Verum cum iuridicum principium sit à nomine controuersum, quod omnis interpretatio fumenda est, ut Testis inconstans, & varius ad concordiam reduci debeat per Text. in cap. Cum tu 16. de Test., Rota coram Gregor. decis. 558. num. 6. & 7., & coram Emerix decis. 200. nu. 2., & vnus defectus ex aliorum numero, & qualitate suppletur ad h. vulgatas ubi numerus ff. de Test. v. Bich. decis. 107. num. 12., Buratt. decis. 143. num. 12., Emerix decis. 456. num. 5., Hinc est, quod in nostris Responsionibus pag. 21. num. 7. 8. 9. & 101 plures interpretationes datæ in dicta verba = Non ci veda qua si niente = non possint dissimulari, cum quia sunt iuridicæ, tum quia bene compatiuntur cum dictis in secunda depositione. Nunquam enim negabitur, verba illa = Non ci veda qua si niente = explicari posse de totali visione, quia abolita visione in vno oculo, quæ remanebat in altero, non erat nisi debilis, & exigua, & in totum laborabat. Præterea cum ex pluribus auctoritatibus textualibus cumulatim in dictis Responsionibus num. 8. habeatur, quod dictio Quasi aliquando etiam recipiatur ad significandum totum, semper sequitur, nos versari in casu dubio admittente declarationem, atque interpretationem. Verget enim argumentum, quod quælibet declaratio etiam extorta admitti debet, quoridæ de directo contraria non est primo eius dictio, Innocentius in cap. Præterea de Test. cogens. num. 3., ibidem Butrius num. 3., Abbas num. 12., Baldus in Authent. At qui semel num. 8., Spada consil. 9. num. 2. lib. 12., Farinac. eius de Test. quæst. 66. num. 252., Rubens de Testament. cap. 42. num. 359., Rota coram Pensing. decis. 179. num. 92. & decis. 81. num. 8., & seqq. parte 13., & decis. 538. num. 16. par. 18. Reuoc. & cor. Emerix decis. 524. num. 171. & 172.

4. Sublatæ de medio fundamento, visio in non fuisse totaliter abolitam

in oculo sinistro, corrumpit conclusio, recuperationem eiusdem visus posterius factam non esse Miraculo adscribendam, quia totalis abolitio visus refutat ex concordantiam Testium; Undè dictum Beroardinz Sororis, quando censeretur contrarium, vel poni deberet ad partes utriusque, & vnicum, vel interpretari, & declarari, prout faciendum esse probauimus; & sic reuerentia Miraculi redditur incontrouertibilis. Addimus nihilominus, quod quando etiam per malam hypothese standum esset dicto vnius, & varij in concursu plurium, & inter se concordantium, adhuc Miraculi reuerentia subsisteret, quia etsi Hieronyma non fuisset totaliter, sed quasi cæca, negari non potest, malum illud fuisse vel albuginem, vel cataractam. In quo casu contingit, ut Agri, sicuti benè aduertit Dominus Lancisius in sua doctissima Consultatione pag. 9. *Consonant*, aliquid sibi videre videantur, & tamen reuera in oculo, qui eo morbo vexatur, visum amississe dicuntur.

5. Neque prætermittendum est, quod persistendo in hypothese erronea non totalis abolitionis visus Miraculi reuerentia non solum non minueretur, sed cresceret, quia in tali hypothese morbus à cataracta genitus, esset omnino insanabilis etiam arte medica, & ratio est, quia cum ad cataractam remouendam, prout prosequitur idem Dominus Lancisius in cit. S. adhiberi debeat scalpellum, huiusmodi remedio non est locus, nisi quando cataracta est perfecta, & consummata, quæ talis non est, nisi cum visum affecti oculi penitus interceptum, ac plenam cæcitatem inducit. Quamobrem quomocunque res accipiat, semper in hac instantanea visus restitutione lux diuinæ potentie euidenter elucet.
6. Prosequitur nihilominus R. P. D. Promotor insistendo in eodem erroneo supposito non totalis abolitionis visus in oculo sinistro, nisi pro tempore, quo ophthalmia dexterum etiam oculum inuasit, & arguit, quod si recuperatio visus in oculo dextero non est adscribenda Miraculo, quia paruo tempore durauit, idem iudicium ferendum est de oculo sinistro, quia cæcitas in illo eadem breuitate temporis finita est.
7. Huiusmodi discursus cessat ex supra deductis, nempe quod visio erat penitus abolita in dicto oculo sinistro, sicuti pater ex tribus Testibus concordibus, quorū per falsam hypothese ponendus esset ad partes Quartus, qui tantum de diminutione visus locutus est in Processu Informatiuo. Vltius æquiparatio morbi inter oculum dexterum, & sinistrum non rectè procedit; Differentie enim palmares inter morbum utriusque oculi intercedunt; primò in oculo sinistro morbus erat iam inueteratus ob durationem mensium octo; secundò habebat causam ex vulnere, & cicatrice iam dudum ex spinoso virgulto progenita; tertio facta erat mutatio ab ophthalmia, qua primò læsa fuerat visio ex dicto vulnere, ad albuginem, & cataractam: In oculo autem dextero agebatur de simplici ophthalmia recentè nata, ut credimus, per consensum ad alterum oculum. De hac mutatione, & transitu deponit ipsa Hieronyma in Informatiuo Summar. Addit. pag. 30. ibi = *In occasione, che fesse in otto mesi sono mi vortai con una bacchetta di macchia nell'occhio manco in occasione, che assunano un passo della mia Vigna, per la qual percossa restai offesa talmente, che dopo sanato il tumore, e cessato il dolore, mi restò un panno nel dext'occhio, quale m'impediua affatto il vedere*. Huiusmodi symptomata cum non concurrant in oculo dextero, differentiam substantialem inter vnum, & alterum oculum constituunt; præsertim cum albugo, seu cataracta iuxta dictam depositionem non agnoscitur contemporanea inflammationi oculi dexteri, sed magis antiqua, videlicet post aliquot dies infecti vulneris à spinoso virgulto =

Sua-

Suanito il tumore , e cessato il dolore , mi restò vn panno nel dett'occhio , quale m'impedì affatto il vederli . Tatis autem pannus , vel sit denominandus albugo , vel cataracta , fuit vera causa abolitionis totalis visus , non verò præcedens ophthalmia ; & in eodem reponi debet momentum morbi in dicto oculo sinistro , & consequenter miraculosa sanatio .

8. Ex his resultat responsio ad ea , quæ sub num. 7. retulit ex §. 7. Voti Domini Lancifj , nempe in approbatione Miracoli non esse figendum pedem in ophthalmia oculi dexteri , quia agitur de morbo recentè nato ; nam si ageretur dumtaxat de inflammatione dicti oculi dexteri , verè cessaret ratio Miraculi , tum quia ophthalmia faciliè per se sola curatur , tum quia breui tempore durauit . Quare oprime sapiens Peritus se declarat , illud symptoma non esse per se considerandum , sed vti procedens ab albugine , seu potius suffusione alterius oculi . Hoc enim est proprium suffusionis , quæ ab vno oculo tractu temporis ad alterum communicatur ; ideòque si promouendi ad Sacros Ordines suffusionem patientur in vno oculo , consulit Zacchias eis non esse concedendam dispensationem , vt in *Question. Medicoleg. tom. 1. lib. 8. tit. 1. pag. 596.* ibi = *Sed quia nunquam fit , vt vno oculo cataracta affecto non afficiatur etiam alter ob maximam vtriusque communionem , quo per fuso homo perfectè cæcus euadit , quandocunque ergo suffusio in vno oculo incipiat , videtur ob periculum certitudinem , nempe ventura suffusionis in oculo sano , suffusus in vno tantum oculo repellendus est à promotione* = Bonetus quoque in *Medic. Septembr. tom. 1. sect. 22. pag. 145.* refert de filia Consulis , cui cum dexter oculus vulneratus sanitati restitutus fuisset , sed sine visu , sinister quoque oculus à cataracta fuit impeditus . Tota itaque inflammationis per se ac solitariè expendendum sumit , quando in rei veritate fuit symptoma morbi , qui altas radices iam infixerat per spatium octo mensium in infelice Patiente , & vocari debet symptoma morbi , vel symptoma causæ , vel symptoma symptomatum , prout explicat Sennertus *tom. 1. Insistit. lib. 2. parte 3. cap. 2. pag. 387. col. 2.*
9. Itaque concludendum est prò vero Miraculo præsertim tribus concurrentibus circumstantijs : Prima , quod nullum adhibitum fuit medicamentum aptum ad expellendam causam morbi , non purgatum corpus , non adhibita specifica remedia : nisi quædam leuiora in principio morbi , à quibus nullum leuamen sensit suæ cæcitatibus . Altera , quod visio recuperata est in instanti simplici applicatione corollæ ad vtrumque oculum : Tertia , quod nulla præcessit crysis , aut euacnatio . Habetur in sacro Textu curatio Tobiz à cecitate media scillis piscis linitione . Sacri Interpretes vno ore apud Coruelium à Lapide proclamant , scilli piscis virtutem inesse prò morbis oculorum sanandis ; nihilominus dictam restitutionem visus fuisse miraculosam concedunt , & rationem reddit Zacchias *tom. 1. lib. 1. quæst. 8. pag. 228. num. 49. & seq. ,* & apud eundem Vallesius , quia vana vnctione albugo cecidit , ex oculis cæci Tobiz , quando dicta vnctio iuxta ordinem naturæ sæpè saepius debuisset replicari . Sed expedit asserere verba Sacri Textus *Tob. 11. Tunc sumens Tobias de pelle piscis liniuit oculos Patris sui , & sustinuit quasi dimidiam ferè horam , & capis albugo ex oculis eius quasi membrana cui egredi , quam apprehendens Tobias traxit ex oculis eius , statimque visum recepit* = Quo exemplo docemur , quid dicendum sit in nostro casu , in quo nullum adhibitum fuit medicamentum , ac visio recuperata est in instanti , & nulla cecidit albugo ex oculis ; prout in casu Tobiz .

Quare &c.

QUINTUM MIRACULUM ⁹

Approbatum ab Illustriss. Lancisio
Sanationis ab Empyemate
Felicis Sterbinæ.

ANIMADVERSIO UNICA.

De Relevantia.

1. **I**N hoc Quinto Miraculo nihil opponitur aduersus legalitatem probationum; de relevantia verò primò instauratur questio sub num. 8., quod sanata expuerit ab ore materias fetidas spatio quadraginta dierum, ex quo inferitur, sanationem non esse adscribendam Miraculo juxta doctrinam Reyes in *Elys. Lucundar. Quæstion. Camp. quæst. 24. in principio*, ubi enumerando requisita necessaria miraculosæ sanationis inquit = *Septimò requiritur, ut nulla euacuatio notatu digna præcedat, quia si accidat, tunc merè miraculosa sanatio dicenda non erit, sed vel ex toto, vel ex parte naturalis* = Et specialius cum in præsentī casu medicamenta proportionata fuerint adhibita, usque ad diem sextum præcedentem asseritam sanationem.
2. Responderetur, doctrinam Reyes posse in suis casibus esse veram, sed generaliter de omnibus morbis, & in quolibet statu morbi non verificari; nam in dysenteria, hæmorrhagia, phthisi, voluulo vtiq̃ue frequentibus euacuationibus mors accersitur: Quamobrem Sennertus tom. 2. cap. 10. ex Galeno, & Hippocrate plura euacuationum genera distinguit, alia ad mortem, alia ad salutem conducentia, & alia media, quæ aliquandò bonè, aliquandò malè ægris succedunt. *Pendens autem, inquit Autor pag. mibi 504. col. prima omnes hæc differentia ex tribus, natura robore, morbi natura, & materia quæ expelli debet, conditione, ut enim omnibus modis perfecta, & bona fiat euacuatio, natura robusta sit oportet, calumque fauens habeat, morbus salubris sit, ac materia benigna, & facile mobilis, reliqua omnes euacuationes ab hac deficiunt, ac vnum, vel plura ex his tribus, ijs defunt* = In empyemate nostræ Ægræ non vna, sed omnes tres conditiones indicatæ deficiebant; nam naturæ robur erat attritum, morbus non salubris, sed mortalis, materia peccans, & contumax, utpotè quæ vltra quadraginta dierum spatium protracta intabem degenerauerat, prout plenissimè probatum est in Informatione, ac Responsionibus, & melius etiam exquisita Domini Lancisij consultatione. Vndè locum sibi vindicabat celebre aphorisma Hippocratis = *Si quadraginta dierum spatio non repurgetur empyema, in tabem degenerat, quæ mortem accersit*.
3. Ad ea, quæ subduntur de potionibus, & medicamentis adhibitis, attendi debet, quod etsi plura fuerint adhibita, plura tamen fuerunt omissa, quæ si vsui demandata fuissent, forsan Ægræ sanitatem resti-

restituere potuissent; Siquideh̄, prout obseruat Dominus Lanci-
sius in suo v̄oto pag. 18. §. *Querimoniam*, prætermissa fuit in princi-
pio morbi missio sanguinis, quam omnes Practici laudant in pleuri-
tidæ adducta præsertim ex violentâ corporis exercitatione, & con-
tactu aquæ frigidæ. Prætermissa pariter fuit v̄sio; seu incisio debi-
to tempore, de qua Hippocrates ep. 7. Text. p., *Hydropicos in thora-
ce secare oportet, tabescentes verò vrere; hydropicos minus citò, tabe-
scentes verò citissime secandos; aut vrendos esse*. Rationem reddit
Sculetus tab. 35. *Arnam*, ibi = *Tabescentibus*, & *emphyematicis pu-
rulentam materiam rupta vomica quasi tractu colligentibus statim
thorax aperiendus*, primò ne ipsi suffocentur à puris copia pulmonum
dilatationem impediens; Secundo ne in ipsorum pulmonibus, aliæ
thoracis parte ut puris acrimoniam vlcus oriatur, quod aut nullius,
aut difficillima curationis est = Idemque firmat Bonetus in *Mercur.
Comptal.* pag. 165. num. 21., vbi adducta auctoritate Hippocratis
subdit = *Sanè mihi persuadeo, hanc curationem futuram multis utilis-
simam, si tempestiuè administretur; nunc verò paucis, aut vix ullis
est auxilio, quia aut non fit, aut omninò tardius multo quam oportet,
partim quia ipsi Medici, quasi magna sint hæc, formidant, partim
quia agri nolunt obedire, nisi cum se mori apertè iam vident, tunc ve-
rò serò obediunt; tempestiuus verò horum vsus est, cum adhuc agroto
vires sunt, quæ ferant = In nostra Ægra cum iam vires prostratæ pe-
nitens essent, tunc Medici Curæ abstinerunt ab hoc remedio, quia
nimis serò de eodem cogitauerant. Quare in hoc statu inenitabi-
lem esse mortem exphthisi, aduertit Sennertus tom. 3, lib. 2. par. 2.
cap. 19. pag. 326. col. 2., ibi = *Si denique neque per tussim, neque per
urinam, neque per aluum materia euacuetur, neque etiam ager sectio-
nem admittat, vel tolerare possit, vix euadet, sed phthisi morietur* =
Ad hunc statum profectò Ægra non deuenisset, si quando incepit
pleuritis, facta fuisset emissio sanguinis, vel quando rupta fuit vo-
mica, ad thoracis aperitionem ventum fuisset. Rectè quidem ab
Hippocrate dictum esse docet Galeus de *Mission. sanguin.* libr. 7.
quod illa, quæ præsentibus morbis faceremus, ea multo utilis, ac
meliùs incipientibus, aut imminutibus antevertendo faciamus.*

4. Secundo sub num. 9. reassumit defectum instantaneitatis, quam
dicit, ingenuè admitte in suis præcedentibus Responſionibus ab
ipsismet Postulatoribus num. 7. per hæc verba = *Super instantaneitate
sanationis, & integra virium recuperatione satendum est, nos versari
in ambiguo* = Deficiente autem instantaneitate exclusa remanet rati-
o Miraculi, vti præter notissimas auctoritates sæpè in hac Sacra
Congregatione allegatas docet Cardinalis de Lauræa in 3. *sentent.
tom. 4. disp. 20. ars. 20.* cuius verba referuntur. . . .
5. Quoad ingenuam confessionem Postulatorum aduertitur, sub eo-
dem sit. num. 7. se declarasse, instantaneitatem sanationis dubiam,
atque ambiguam reperiri in verbis Testium, non autem in re, quia
promiscuè loquuntur modò de recuperatione virium, modò de in-
tegra liberatione à malicia morbi. Ex qua verborum ambiguitate,
ij, qui tantum corticem, non verò substantiam depositionis respi-
ciunt, in errorem trahi possunt, cum de cætero Medicus Curæ, cu-
ius iudicium præcipuè debet attendi tam super statu morbi, quàm
super eius liberatione, expressis, ac multiplicatis vicibus decla-
ræ, sanationem fuisse instantaneam, pag. 40. §. 21. = *Ed essendo Io
Testi-*

Testimonio ritornato à vederla la mattina immediatamente seguente, trouai la suddetta Inferma senza febbre, senz'affanno, senza dolor del petto. Et §.223. = E auendo offeruato quella mattina la detta Inferma nello stato, che lo hò detto, senza Febbre, senz'affanno, senza le sudette espettorazioni, senza dolore, e che si poteua voltare dall'altro lato, e anche alzarfi, e ciò senza veruna crisi, stimai, che la suddetta sanazione fosse vn Miracolo = Et infra §.228. = Come già hò accennato di sopra, hò creduto, e stimo fermamente, che la sanazione istantanea della suddetta Signora Felice sia stata vn vero Miracolo sopra le forze della natura. Et §.230. = E per tutte queste ragioni dico, e concludo, che la suddetta sanazione non potè succedere naturalmente, massime con quella breuità di tempo da me sopra deposta. Et §.240. = Ma la sua sanazione successe istantaneamente, come già hò deposto, immediatamente dopo l'applicazione dell'Image della suddetta Serua di Dio Suor Giacinta. Et §.253. = Dopo la suddetta sua istantanea sanazione non hà mai più auuto nè febbre, nè dolor di petto, nè affanno, nè verun' altra infermità.

6. Neque repugnat secundus Medicus Testis XII. pag.46., & seqq., quamuis in §.284. de febris dixerit = Ed io sentitoli il polso, la ritrovai sgrauata di febbre, e migliorata assai di forze. Nam optimè Dominus Lancisius ostendit, incertissimum esse iudicium ex solo pulsu desumptum propter frequentes varietates, quæ notantur in pulsibus maximè post longas, & graues ægritudines, imò etiam in sanis non paucos reperiri, qui habent pulsum quasi febricitantem. Quamobrem concludit, omninò credendum esse Medico Curæ, qui pulsus indolem in Ægra proptèr continuam obseruationem plenè callebat. Et ad ita censendum iuuant ea, quæ deponit ipse secundus Medicus eodem §.284. = Io giudicai esser questa sanazione vn'effetto Miracoloso, e fuori delle forze naturali. Et §.296. = È stata miracolosa, e sopranaturale. Et §.298. = E però, come hò detto, la sanazione fu miracolosa, e sopranaturale = Regula enim Iuris est, quod depositio dubia in aliqua parte declaratur per aliam, vt constat ex auctoritatibus adductis in nostris Responsonibus pag.62. num.9.; Di-cta duorum Medicorum confirmata quoque remanent ex depositionibus aliorum Testium circa instantaneam liberationem à malitia morbi, prout clarè constat ex eorum verbis expensis in nostris Responsonibus pag.62. §.11., & 12.

7. Autoritati Cardinalis De Lauræa in contrarium adductæ respondetur, quod ille loquitur in casu morborum leuiorum, quorum sanationes miraculosæ in infimo gradu ponuntur; Contrarium enim sensit vbi agitur de morbis grauioribus, & penitus deploratis, prout in nostro themate, sicuti ipse se declarat in eodem art.30. pag.597. num.872., ibi = Confirmatur ex Miraculis præseruationis tantum à morte absque subita sanatione à morbo: Fieri potest, vt quis in articulo mortis positus, & omninò desperatus, per intercessionem alicuius Sancti inuocati vel à Patiente, vel à circumstantibus, vel per applicationem Reliquiæ, à morte præseruetur, & tamen à morbo, puta maligna febris, aut letalis vulneris, aut pestis non statim curetur; TVNC NON OFFICIT, SI STATIM SANATIO NON OBTINEATUR; & habemus exemplum filij Reguli, Ioann.4.; Hic cum audisset, quia Iesus adueniret à Iudæa in Galilaam, abiit ad eum, & rogabat, vt descenderet, ac sanaret filium eius, incipiebat enim mori; & cum instanti-

replicabat, Domine descende, priusquam moriatur filius meus. Dicit ei Iesus, vade, filius tuus vivit; ibat, & eo descendente, occurrerunt ei Servi, & nunciauerunt dicentes, quia filius eius vivebat &c. In tota huius facti serie habetur, quod ager erat moribundus; Pater rogavit Iesum, ut saluaret eum, ne moreretur; Iesus non dicit, vade, sanus es, sed vivit, Servi non dicunt, surrexit de lecto, aut sanatus est, sed vivit &c. Itaque licet postea totaliter sanus evaserit ex consequenti, mirae ulum tamen consistebat in præservatione à morte, qua ad nutum, seu voluntatem Salvatoris expressa fuit verbo, filius tuus vivit, & consequenter ad hoc accidit successus totalis sanitas. In his ergo casibus præservationis, ut adscribantur Miraculo, articulus mortis, seu periculum inevitabile certissimè, & evidenter omni exclusa dubitatione constare debet ex iudicio Peritorum, ut præservatio sine totali sanatione morbi dici possit miraculosa, & tribui alicui Sancto invocato; alioquin si evidenter non constet de inevitabili periculo, nisi accidas totalis sanatio, vel tanta, qua à natura tunc fieri nequeat, miraculosa non erit censenda præservatio, sed naturalis.

8. Si ergo doctrinæ clar. mem. Cardinalis de Lautæ standum est, verisimur in claris; Vterque enim Medicus Ægram deplorauerat, ut iam in Informatione, ac Responsonibus diximus, sed eorum dicta hic repetenda sunt, ut aperte demonstraretur, eandem admissum nostro casui convenire. Blasius Cantarellus Medicus Curæ pag. 39. §. 219. si ridusse con polso debolissimo, e mortale detto da Medici Miuro, cioè assai sottile, con labbra liuide con affanno maggiore, con occhi rimeffi, ed estremi freddi, faccia cadauerica; stante questa sindrome di accidenti, e sintomi fu giudicata da me spedita con ordinargli i Sacramenti anche dell' Estrema Vnzione, i quali li furono amministrati anche con la mia assistenza, e l' Estrema Vnzione li fu data verso la sera, stimando io, che la detta Inferma douesse morir quella notte. Et alter Medicus Testis XII. pag. 47. §. 279. finalmente si ridusse, che non poteva giacere, se non sopra un lato, e volendosi voltare all' altro lato li venivano suenimenti, che pareua, che volesse allora morire, con auer perso affatto l' appetito, e le forze li erano mancate à segno, che auua un polso paruo, e frequente con faccia quasi cadauerica, con gli occhi rimeffi, naso filato, vngui incuruate, e anche lagrime inuolontarie, che li apparivano dagli occhi, segni tutti mortali, e così io la lasciai una sera, credendo, che la notte douesse morire.
9. Negatur nihilominus num. 10. instantaneitas sanationis, quia asseritur, restringi ad cessationem doloris lateris, statim ac facta fuit applicatio Imaginis nostræ Seruæ Dei; quandoquidem semper subsistit, sanationem, non obstante prædicta circumstantia, non esse Miraculo adscribendam, quia ad Miraculum requiritur non sanitas partialis, sed totalis, prout prosequitur Gaspar Reyes loco citato: *exto requiritur, ut sanatio sit perfecta, non manca, aut concisa; Miraculum enim ut opus à perfectissima, & supernaturali causa dimanans, perfectum, & absolutum esse debet.*
10. Nimis in arctum restringuntur effectus miraculosæ sanationis, dum tantummodo cessatio doloris lateris adducitur in signum obtentæ sanationis. In contrarium de omnibus signis præcedentis morbi loquuntur omnes Testes; iam supra retulimus verba Medici Curæ, sed hic cogimur eadem replicare. Pag. 40. sub §. 121. Ed essendo io Testimonio tornato à vederla la mattina immediatamente seguente, trouai la
della

detta Inferma senza febbre, senz'affanno, senza dolore nel petto, e mi disse, che la notte si potè vòttar da per se, come anche l'istessa mattina, e si potè alzare à sedere sopra il letto da per se, doue che prima non poteua reggersi, nè voltarsi senza grandissimo affanno, e pericolo di morire per ogni poco di moto. Ipsa Felix Sanata pag. 22. §. 48. E certo, che quanto à me, mi sarei potuta leuare dal letto, perche non mi sentiuo nè febbre, nè dolore alcuno, e anco mi sentiuo bene di forze, mà mi conuenne far l'obbedienza del Medico di stare à letto per questi giorni, che hò deposti negl' Interrogatori. Soror Sanatz, quæ à latere eiusdem Intirmæ nunquam recessit pag. 30. §. 120. gli giorni seguenti la detta mia sorella continuò à star bene senza febbre, e senza dolore, ò incomodo alcuno, potendosi liberamente voltare da per se, e anche alzarfi à sedere sul letto parimente da per se, benchè io qualche volta procurassi d'aiutarla; e da vantaggio mangiava, e si nutriuua bene, doue prima non poteua sostentarsi se non che con pizzi, e consumati, giulebbi gemmati, e cose simili stentatissimamente, e dopo, come hò detto, mangiava polli, uccellami, ed altre cose liberamente, e diceua, che stava bene. Eiusdem sanatz Confessarius pag. 35. §. 171. Deuo aggiungere, che la detta Signora Felice, dopo l'innocazione, ed applicazione da me sopra riferite siède immediatamente bene, e voleua leuarsi dal letto, mà li conuenne trattenerfi per obbedienza al Medico.

11. Non itaque subsistit, vniè defecisse symptoma doloris lateris post appositionem Imaginis Seruæ Dei; nam cessauit febris, cessauit inappetentia, cessauit difficultas respirationis, potuit assurgere in lecto, potuit etiam liberè loqui, & vires reparatæ fuerunt, si non inæqualiter, saltè pro maiori parte. Quamobrè inapplicabilis est in tali themate auctoritas Reyes, cui ex abundanti fit satis exemplo Ezechiz 4. Reg. qui fuit miraculosè sanatus à Domino, medio ficorum cataplasmate, sed non itadit statim perfectè conualesceret; nam peros Isaie Prophete fuit eidem prænunciatum, nonnisi post tertium diem ad Templum profecturum. Vnde rectè concluditur, vires non fuisse perfectè recuperatas nisi post tertium diem, quamuis illicò morbi malities cessauerit. Verba Sacri Textus sunt sequentia = *Audui orationem tuam, & vidi lacrimas tuas, & ecce sanauit te, & tertio die ascendes Templum Domini.* Hanc sanationem fuisse Miraculosam, etiam si solum tertia die fuerit validus ad procedendum, & sanationi fuerit adhibuitum cataplasma ficorum tradit Cornelius à Lapide Isa. 38. ex sententia Medicorum, & Sacrorum Interpretum, ibi = *quidquid sit, certum est, fici non habuisse tantas vires, ut hominem moribundum visa, & sanitati restituerent, idque tam citò, scilicet ut tertio die adiret Templum, ut dicitur 4. Reg. 20. quare potius hac Curatio Miraculo tribuenda est, quàm ficibus. Ita Valesius Sac. Philosoph. cap. 39. Vatablus; Adamus, & alij.*

12. Hoc quoque exemplo vitur Cardinalis de Lauræa ad ostendendum, non esse necessarium, quod instantaneè expellantur morbi reliquæ. Ità diff. disput. 20. art. 21. pag. 602. num. 973. vbi adductis verbis superiùs citatis Isaia 38. & 4. Reg. 20. subdit = *sed tamen vulnus, seu vlcus eius tunc non fuit sanatum, quia Isaia iussit afferri massam de ficis, ut cataplasma rent vulnus eius, & sanaretur. Quidquid sit de hoc, morbus regius, quo laborabat Ezechias (ex Aquila, & Theodorione) abcessit, mortis periculum euauuit, & tamen morbi reliquæ, nempe vlcus, aut vulnus, vel apostema remansit, fuitque per ficorum*

contusorum cataplasma curandum; ergo reliquia morbi remanent Miraculum non tollit, nec minuit = Alterum exemplum adducit idem de Lauræa sub dist. art. 21. pag. 603. num. 909. ex Marci 7. in filia Chananeæ = Hac gentilis cum esset, inquit Cardinalis, rogauit Dominum, ut filiam suam à Damonio malè vexatam liberaret: post perseuerantem orationem obtinuit, quod optabas. Vade, dicis Textus, exijt Daemonium, à filia tua. At nota, cum abiisset domum, inuenit puellam iacentem super lectum, & Daemonium exiisse. Subditur, Iacebat, non surrexerat, aliqua in ea erat debilitas = Præterea obiectum excitatum ex verbis Reyes ipsemet sibi opponit Cardinalis De Lauræa in cit. art. 21. pag. 604. sub num. 910. ibi = Obijces ex Sacro Textu, Dei perfectæ sunt opera; Respondetur sub num. 911. quod non definit esset verum Miraculum & perfectum Dei opus per hoc, quod dolor aliquis adsit in subiecto.

13. Demùm quælibet amaritudo remouetur, ex quo non versamur in Miraculo tertij, sed secundi generis, nempe in empyemate consummato, & perfectio, quod cum importet necessariam tabem iuxta doctrinam Hippocratis, & vlcus in pulmone cum phthisi, & febris ethica, sequitur, morbum fuisse artis, & naturæ viribus insanabilem; in quo casu non requiritur instantaneitas physica, prout aduertit in suo Voto Dominus Lancisius pag. 27. ibi = *Possimum verò, quia in morbis, qui suapte natura sunt incurabiles, conditio instantanea sanationis non est rigorosè accipienda = Ità Zacchias in Question. Medicoleg. lib. 4. tit. 1. quæst. 3. n. 8. & 9. Castellinus de certitud. glor. Sanctior. cap. 8. pag. 407. col. 1. vers. Miraculum, & vers. eandem sententiam, Lezana to. 4. conclus. 1. par. 2. pag. 20. num. 194. Bordonus de mirac. meditat. 7. qu. 6. pag. 109. num. 24. Contilorus de Canonizat. Sanctior. cap. 17. pag. 189. num. 14. Et hæc fuit praxis Sacræ Congregationis, prout resuitat ex Relationibus Rotæ, ut in illa S. Caroli par. 3. Mirac. 16. §. Non obstat in fin. in illa S. Ignatij pariter par. 3. Mirac. 5. §. Neque repugnat, in illa S. Raymundi par. 2. art. 5. §. Quod si quandoque, in illa S. Franciscæ Romanæ par. 3. art. 1. §. Et licet, & in illa S. Francisci de Paula art. 6. Mirac. 5. in fin. Id tandem fuit iudicatum per Sanctitatem Vestram inj. Causa S. Felicis à Cantalicio super secundo Miraculo instantaneæ sanationis Leopoldi de Tozzis, in qua acriter opponente Archiepiscopo Myrensi defectum instantaneitatis, ex quo Pater Pueri dixerat in sua depositione = *che la sua sanazione seguita tutta in un subito, benchè gli rassasse qualche debolezza, auendo però recuperato le pristine forze dopo quattro, ò cinque giorni = nihilominus pro Miraculo receptum fuit.**

14. Quamobrè à primo ad vltimum obiectum deficientis instantaneitatis euanescebat, quia pluribus exemplis Sacræ Scripturæ docemur, Miraculo non derogari, maxime in morbis grauioribus, etsi remaneant aliquæ Reliquiæ morbi, dummodò eiusdem malitia sit remota; Quacunque enim in Sacro Textu scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt. Exempla scripturæ coadiuuantur Autoribus in materia Miraculorum præcisè Scribentibus, necnon praxi Sacræ Congregationis in Causis aliàs decisis, & præcipuè, in proxima Sancti Felicis à Cantalicio. Quod in terminis magis grauib, quàm fuerit illa S. Felicis, sit casus nostræ Empyematicæ, satis per se patet. Quare &c.

SEXTVM MIRACVLVM.¹⁵

*Approbatum ab Illustrissimo Lancisio
liberationis instantaneæ Sororis
Virginie.*

Ab incurabili, & hæreditaria epilepsia per
Apparitionem, atque intercessionem
Seruæ Dei.

ANIMADVERSIO UNICA.

De Releuantia.

1. **O**pponitur primò *sub num. 11.*, quod morbus epilepticus sæpius nostram sanctimoniam vexauerat ante assertam sanationem. Miraculosam, itaut verisimile sit, vltimum terminum morbi stetit in magno illo paroxysmo, in quo dicitur, sanitatem miraculose recuperasse; & si res ita se habet, cessat ratio Miraculi, cum Miraculum nullum excogitari valeat in sanatione à morbo ad illum statum perducto, qui est vltimus, & quem sanitas naturaliter sequitur, vt benè docet Gaspar Reyes in *cis. quæst. 24. Quartò requiritur, vt talis morbus non sit in vltima parte status, itaut non multo post naturaliter declinare deberet.*
2. Respondetur primò, vltimum statum morbi non benè discerni ex præcedenti tempore durationis, quando, prout in casu præsentis, non agitur de morbis humoralibus, sed organicis in nervis sedem habentibus, prout verificatur de epilepsia, quæ iuxta Zacchiam in *Quæstion. Medicæ leg. tom. primo libr. 4. titul. primo quæst. 8. pag. 226. num. 23.* supponit naturalem cerebri, nervorum, capitique totius debilitatem. Idemque firmavit Sennertus *tom. 3. lib. 1. part. 2. capis. 13. quæst. 4. pag. 167.* vbi latè explicat, quomodo cerebrum, eiusque partes organicæ venenosa hac labe afficiantur.
3. Respondetur secundo, signa, & prognostica futuræ sanitatis non ex vno tantum signo; sed ex tribus simul concurrentibus discerni, videlicet ex tempore, quo paroxysmi reuertuntur, ex eorum duratione maiori, vel minori, & ex symptomatum magnitudine, ac vehementia. Si enim hæc tria fauorabilia sunt, itaut tardius accedant paroxysmi, minùsque durent, & sint leuiore, tunc erunt signa proximæ sanitatis: Si verò res aliter se habeat; præfagiri potest morbi ingrauescentia, & obitus; sed vis stat in vnione trium signorum, nam si diuisim vnum ab alio sumatur, æquiuoca sunt ad pronuntiandum de sanitate, vel obitu ægrotantis. Ità monet Sennertus in *Institus. libr. 3. part. 2. de sign., & Prognostic. capis. 2. pag. 490.*

p. 29. 490. ibi = *Conferenda sunt paroxysmorum mutationes, quæ consistunt in tribus, in hora, quæ reuertuntur morbi, in tempore durationis, & in symptomatum magnitudine, vel vehementia; neque enim an morbus augeatur, ex eo tantum quis colligere potest, quod accessiones anticipent, sed tria hæc coniungenda sunt, si enim paroxysmi citius reuertantur, ita ut secundus anticipet tempus primi, deinde si secundus longius duret, quam primus, tertio si secundus sit vehementior primo morbum augeri certissimum est; contra si paroxysmi postponant, id est tardius inuadant, breviori tempore durent, minusque sint vehementes, indicio est morbum declinare.*

4. Cum ergo nostram sanæimonialem in principio morbi paroxysmi rariùs impeterent, ad breue tempus durarent, nèque essent vehementes, deinde tractu temporis spissi facti essent, ita ut in qualibet Lunæ mutatione eandem adorirentur, ac plures horas durarent, & cum totali sensuum tum interiorum, tum exteriorum abolitione, prout resultat ex toto Summario, frustrà iniicitur serapulus, morbum fuisse in fine. De cætero insistendo in solis paroxysmis aduertit Bonetus in *Thes. tom. primo capis. 29. pagin. 816. Loquens in terminis epilepsie*, quod cum paroxysmi crebrò repetunt, & qualibet vice atrociores fiunt, functio animalis breui debilisatur, atque hinc labes in spiritibus, & nervos præcordijs inseruientes sensim traducta functio vitæ paulatim enervatur, donec tandem languente toto corpore, pulsusque immixto, ac demùm cessante, postremò flamma vitalis extinguitur.
5. Verum quidem est, quod quando morbus peruenit ad statum, ita ut non multo post naturaliter declinare debeat, symptomata aliquando fortiora sunt, & Ægri de vita periclitantur; hoc autem evenit, quando imminet crisis, per quam morbi violentia allevatur, & paulatim declinat; & ad hanc circumstantiam proximæ crisis attendi vult Zacchias, ut de miraculosa sanatione iudicium ferri possit. Ità in *Question. Medicoleg. tom. primo libr. 4. titul. primo quest. 8. pagin. 244. num. 6. ibi = Tertio requiritur principaliter, quod morbus non sit in ultima parte sui status, ita ut non multo post naturaliter declinare debeat, vel ut morbus non sit propè iudicium; in hoc enim tempore, ut ex Hippocratis sententia patet aphor. sect. 2. aphor. 30. symptomata omnia fortiora sunt, ita ut Ægri aliquando de vita periclitentur; succedente autem crisi, subita, ac repentina mutatio sit ad salutem, quæ miraculosa ob id plerisque videtur, ob seuitiam enim symptomatum iudicant, absque dubio Ægrum de proximo moriturum, qui tamen breui sanitati restituitur. = In nostro autem casu eum nulla crisis euenerit, nullum indicium colligi potest morbum fuisse in fine, sed potius magis, ac magis exacerbari tum ex atrocitate ipsorum symptomatum, tum quia paroxysmi facti erant frequentiores, & maioris durationis, & demum quia morbi isti chronici, & habituales rarò per crysim expelluntur, maximè in his, qui hæreditario seminio contraxerunt.*
6. Opponitur secundo, quod si miraculum reponitur in sanatione ab illo magno, & ultimo paroxysmo, non solum urgent ponderationes propositæ in præcedentibus Animaduersionibus §. 5., sed etiam experientia ipsa Miraculum excludit, eum passim videamus epilepticos deambulantes per vicos, & plateas paroxysmo oppressos in humum prostrati, & in hoc statu per aliquod tempus permanere, unloque

loque adhibito medicamento deindè assurgere, & ad suas regredi domos.

7. In nostris Responſionibus pag. 86. num. 3. iam diximus, cessationem paroxysmi, recuperationem virium, atque expulsionem causæ morbificæ fuisse vnicam actionem continuatam, in qua singulæ partes conſuunt ad Miraculi perfectionem; eiusque tamen momentum reponendum esse in expulsionem causæ morbificæ. Addimus modò in ipsiusmet paroxysmi liberatione toto etiam rigore posse Miraculum considerari, attentis circumstantijs consecutiuis ad dicti paroxysmi liberationem, videlicet quod simul cum paroxysmo cessarunt ejusdem symptomata, nempe mentis obtenebratio, viriumque prostratio, quibus ad plures dies alijs vicibus vexabatur, & sunt effectus epilepsiæ grauis, sicut aduertit Zacchias tom. primo libr. 9. consil. 17. pagin. 693. num. 7., vbi firmat, post paroxysmum ad tres usque dies homines non esse sanæ mentis, ideòque actus, atque instrumenta per ipsos facta dicto tempore nulla esse, quia dicto tempore deficit penitus Iudiciũ, ac de his censendum esse, ac de insanis; idque probat etiam autoritate Auicennæ, Cellij, Aureliani, atque aliorum Medicorum. Immodò cessarunt quoque omnes dolores ex præcedentibus frictionibus, cucurbitulis scarificatis, atque vſionibus, quibus ad paroxysmi expulsionem vſi fuerunt Medici.

8. Res constat ex dictis Testium. Ipsamet sanata pagin. 25. §. 87. *Immediatamente subito mi sentij del tutto guarita, e perfettamente sana, non sentendo nè meno dolore degli strapazzi, frizioni, botton di fuoco, coppe, ed altri rimedij violenti, che mi furono applicati, e come non fuffi stata mai male, richiesi all'Infermiera gli abiti per vestirmi, conforme subito mi alzai.* Testis II. pagin. 29. §. 125. *Mentre io mi ritrovauo in un'altra stanza della medesima Infermeria, mi viddi nella detta stanza Suor Virginia vestita sana, e libera con una perfetta, ed intiera sanità, ed lo interrogandola, perchè si fosse leuata così presto, mi rispose, che si sent'ua benissimo, ed intieramente sanata, e perciò non aueua bisogno di riposo alcuno; e veramente doppio, che restò sana, da quel punto lo viddi; e offeruai, che non aueua, nè mostraua auere alcun dolore, e molestia di qualsuoglia sorte non solo per la grauità dell'accidente, che pati, quale li durò dalle quindici sino alle venti due ore, mà anche per i grandi strapazzi, e medicamenti violenti, che li furono applicati, e particolarmente del botton di fuoco alla nuca, e delle frizioni con sale, ed aceto à piedi, che li furono fatte rigorosamente, solendo queste recare una grandissima pena, e dolore, quale necessariamente li doueua anche durare ritornata in sè; e pure con grande ammirazione lo viddi, che camminaua, parlaua, operaua, come se mai aueſſe auuto alcuno accidente, nè patito, ò auuto per meglio dire le sudette operazioni violente.* Testis III. pagin. 38. §. 208. *E sò, che subito si volse leuare, e si vesti, e venne à cena con noi altre Infermiere, mangiando tutto ciò, che mangiaſſimo noi, e staua perfettamente sana senza sentire alcun dolore della pena, dell'accidente grande, e degli grandi strapazzi, e bottoni di fuoco.* Testis IV. pagin. 48. §. 325. *Io tengo per certo, che non potesse la medesima Virginia ricuperare perfettamente, la perfetta loquela, camminare, alzarsi dal letto, e fare ogni operazione da sana in un'istante, com'ella fece doppa essere stata tranagliata per sett' ore continue da un grauiſſimo accidente, quale l'aueua costituita senza speranza di salute, e in'oltre per gli graui, e fieri rimedij applica-*

zili diffretore, frizioni agli piedi con aceto, e sale, e di botton di fuoco alla nucca,

9. Neque vrget experientia eorum, qui in publicis vijs, & compitis corruunt aporoxysmo oppreffi; nam in his, qui hoc modo cadunt, raro evenit, quod paroxysmi durent per spatium septem horatum, & raro euenit, quod post paroxysmos resurgant absque mentis turbatione; nam si serio considerentur, statim ac ex humo conflurgunt apparent stupidi, neque connectunt verba, nusquam tamen contingit in hisce casibus, quod fuerint excruciatj frictionibus, cucurbitulis scatificatis, atque vñionibus; vnde experientia adducta in Animaduersione ex tot circumstantiarum diuersitate non potest applicari sanationi nostræ Ægræ.

10. Opponitur tertiò, quod si vis Miraculi constituitur in liberatione totali à morbo epileptico, itaut in tantum sanatio miraculosa sit, in quantum Ægra non fuit in posterum à dicto malo vexata, necessariæ ad minus essent probationes continuatæ sanitatis; cumque hæ deficiant, quisque facili negotio colligere poterit, sanationem hanc non esse Miraculo adscribendam,

11. Ad probationem expulsionis causæ morbificæ sat est excutere depositiones nostrorum Testium; ij enim concorditer deponunt à momento recuperatæ salutis vsque ad confessionem Processus, hoc est per spatium vnus anni, & sex mensium perfecte liberam à quocunque paroxysmo, & omni alio morbo nostram Sanctimonialem semper conualuisse. Ita eadem sanata deponit pag. 25. §. 89. *Da quel tempo in qua, cioè dalli sei di Dicembre 1709. sino al presente, che sono già dicidotto mesi cominciati, non hò mai più per grazia di Dio, e per li meriti della detta sua Serua patito detto male, ne ho sperimentato alcun minimo tocco, ò accidente, ò segno di qualsuoglia sorte, ed ho sempre offeruata la vita commune senza risguardarmi dal beuer vino, ne da alcuna specie di cibi, mangiando carne, e ogn'altra sorte di cose, che porge la comunisà, e beuo vino, come l'altrè Monache, e fatico, e lauoro, e fo tutti gli esercizi, ed operazioni, che mi comanda l'obbedienza, e godo vna perfetta salute, Testis II. pag. 30. §. 129. E da detto tempo in qua non ha mai più patito alcun ben minimo accidente, anzi quella medesima sera volse di nuouo beuere il vino, e mangiar tutto senz'alcuna riserua, pubblicando espressamente, che lei era stata miracolosamente sanata per l'intercessione della detta Serua di Dio; Gli Santi fanno le operazioni perfette; non auea bisogno di viuer con regola per preferuarsi, bastandoli la fiducia, che auena in Dio benedetto, e nell'intercessione, ed aiuto della sua Serua Suor Giacinta suddetta; e tutto questo lo sò, perchè mi son trouata presente à tutto. Idem quoque repetit pag. 35. §. 174. Testis III. pag. 42. §. 253. Dal detto tempo, cioè dalli sei di Dicembre 1709. sino al presente essa Suor Virginia non ha patito mai più di esso male, nè ha auuto vn minimo tocco, ò segno, e da detto tempo sempre hà offeruato la vita comune, mangiando ogni sorte di cibi benchè nocui, e beuendo il vino, come l'altrè Monache, e attualmente sta nella sanità perfetta, come sempre hò veduto, e offeruato, e vedo presentemente. Testis IV. pag. 46. §. 294. Già ho detto, che dopo detta Inuocazione, e liberatione seguita la medesima Suor Virginia non ha patito mai più di mal caduco; ed essendo passati dicidotto mesi non ha auuto in questo tempo vn minimo accidente; benchè piccolo. Idem repetit pag. 48. §. 317. Testis V.*

Me-

Medicus Curæ pag. 50. §. 344. Allora restai con ammirazione, e dissi, dobbiamo crederlo Miracolo, ma conviene aspettare non solo il moto della Luna, ma specialmente il Solestizio biemale, ed equinozzio vernale. Ora poi essendo non solo passati detto Solestizio, ed Equinozzio, ma il corso di diciotto mesi, e avendo in questi mesi goduto detta Suor Virginia una perfetta salute, e total quiete, e chiarezza di mente, anzi impinguata, preso buon colore, e desilata, non ostante che abbia beuuto vino, e mangiati i cibi, che dà la Communità, non ho più dubbio, ma tengo per certo, che sia guarita miracolosamente per intercessione della detta Serva di Dio Suor Giacinta Marecotti. Et pag. 52. §. 356. Mi confermo, esser miracolosamente guarita, perchè in tutto il tempo, che esercito la mia professione, che sono anni 20. e più con auer medicati molti di questo male, mai veruno ne ho veduto risanare, supponendo, che non solo sia la pertinacia del male, ma l'uso forte de' vini, che in questa Città dell'abbondanza con molta copia s'imbeuono ne' corpi, che però si rendono più forti, e insanabili questi mali. Et §. 357. So certo, che la suddetta Suor Virginia non ha auuto più altra minima sorte di accidente, ed io lo so di certo, perchè se l'auessi auuto, io ne sarei informato, come Medico ordinario di detto Monastero; ed io mi confermo nel giudizio detto di sopra, che questa sanazione sia stata miracolosa. Testis VI. pariter Medicus pag. 56. §. 391. Ho riferito la perfetta sanità della suddetta sanata, che poi non ha patito più minimo accidente per lo spazio di diciotto mesi; Onde mi confermo nel mio Voto, che detta sanazione sia stata soprannaturale, perchè il male aurebbe fatto tregua, e nel trascorso di tanto tempo aurebbe mostrato qualche segno, ma riflettendo allà sanità della medesima continuata per tanto tempo, giudico, e confermo, che restasse sradicata in quell'istante qualsivoglia praua qualità, tanto più ch'ella ritornò subito all'uso del vino, e al uiuer comune senz'alcuna regola, e à tutti gli officij faticosi di Conuersa nella cucina intorno al fuoco, ed all'acqua. Testis VII. Chirurgus pag. 63. §. 477. Mi confermo in detto giudizio per l'esperienza di diciotto mesi passati dall'ultimo accidente, nel qual tempo, come ho detto, non ha dato un minimo segno di detto male, anzi ha goduto, e gode una perfetta sanità, facendo tutti gli exercizij faticosi del Monastero.

12. Non deest igitur plena probatio perfectæ sanationis nostræ Sanctimonialis, quæ resultat ex dictis quatuor Monialium, inter quas eadem sanata, necnon trium Peritorum optimas causas reddituum de expulsiōe integræ causæ morbificæ. Nam primò omnes conueniunt ad pristinum statum naturalem rediisse cum actuali exercitio officiorum Monasterii etiam eorum, quæ non sine summo labore perficiuntur, prout sunt, quæ fiunt in culina; sanus enim dicitur, qui ad pristinum, ac naturalem statum redijt *Leg. Quod ita sanatum ff. de adilit. ed. lbi = Quod ita sanatum est, ut in pristinum statum redierit, perinde habendum est, quasi nunquam morbosum fuisset*, Galenus lib. 9. method. cap. 15., plenè Zachias tom. 2. lib. 10. consil. 59. pag. 268. num. 8. Impossibile enim penitus redditur, quod tabes altè in neruis insita, prout in morbo hereditario, & iam confirmato longo tractu temporis, & ferocissimis paroxysmis, non excitaretur ex continua necessitate culinario igni adhærendi, atque alijs laboriosis officijs, in quibus ob exercitationem corporis, siqui sunt in partibus organicis humores contracti, faciliè commonentur.

13. Secundò quia per spatium decem, & octo mensium absque villo recidivæ signo perseveravit, cum ad perfectæ sanationis argumentum sufficeret annalis excursus. Ita Nicolaus I. in cap. *Communiter dist. 33.* ibi = *Communiter diffinimus, ut nullus de his, qui aut in terram arrepti, à Daemonibus eliduntur, aut quolibet modo vexationis incursums effertur, vel sacris audeant Altaribus ministrare, vel indiscussè se ingerant Sacramentis divinis, exceptis illis, qui corporis incommoditatibus dediti, sine huiusmodi passionibus in terram probantur elisi, QVI TAMEN, ET IPSI TAMDIU' ERUNT AB OFFICII SVI ORDINE, ET LOCO SVSPENSI, QVOVSQVE VNIVS ANNIS PATIO PER DISCRETIONEM EPISCOPI INVENIANTVR AB INCVRSV DÆMONVM LIBERATI.* Glosa super hoc Textu dicit, quod Epileptici debent esse tamdiu suspens, DONEC APPAREANT EOS PER ANNUM LIBERATOS: Idemque tempus annale sufficere pro plena probatione perfectæ sanitatis, dicunt Dartis in *dist. dist. 33. pag. 122.*, Giballinus de *Irregularis. cap. 3. consecr. 8. pag. 62.* S. *Quamdiu verò*, Maiolus de *Irregularis. cap. 16. pag. 191.* S. *Dubium erit, & S. Verum quia.* Si ergò vnus anni spatium ex textuali decisione, & Doctorum sententia habetur sufficiens ad ferendum iudicium de perfectæ sanatione, clariùs idem iudicium ferendum erit in nostro themate, vbi per sex menses vltra annum probata remanet perfectæ sanatio. Neque credimus, longius experimentum exquirendum ad ferendam sententiam super Miraculo, quàm ad habilitandum aliquem ad administrationem Sacrorum Ordinum. Si enim attenditur scandalum, quod eueniret, quoties Sacerdos Sacrum celebrans, Hostiam, vel Calicem eleuans subito corrueret, satis percipitur, quanti momenti sit, in re tam graui procul esse omne periculum. Notat id Textus in cap. *In tuis literis 7. qu. 2.* ibi = *Consultimus isaque, ut si frequenter hoc morbo tangitur, ab oblatione, ac Missarum celebratione modis omnibus prohibeatur; indecens enim est, & periculosum, ut in consecratione Eucharistia morbo vitius epileptico cadat.*

14. Tertiò quia indifferenter post sexuatam liberationem nostra Sanctionionalis vsa est victu, ac cibo communi, ac præsertim vino. Sennerius tom. 3. lib. 1. part. 2. cap. 31. pag. 162. in verb. *signa perfectæ curationis ab epilepsia* proponit experimenta diuersorum sumtum ad dignoscendum, an epilepticus fuerit verè sanatus. Huiusmodi tamen experimenta rejicit Zacchias tom. 1. lib. 8. *quæst. 5. pag. 590. nu. 11. & 12.*, vti periculosa, & inutilia, cum sæpè obseruauit in praxi, effectus suppositos non produxisse. Veram experientiam totalis liberationis à morbo desumi ab indifferenti ciborum, ac potus vsu, decreuit Gelasius in cap. *Nuper Foropopulensis 7. quæst. 2.* Requiritur enim Pontifex à Clero Foropopulensi, an Episcopus, qui morbo caduco dicebatur laborare, posset admitti ad Sacra perficienda, delegauit Fratrem Rusticum, ut ad se reciperet dictum Episcopum, eumque probaret experientia triginta dierum in quarumcunque carnis comestione, ibi = *Faciat rem tuis dilectio, Frater Rustice, sui moris, & aptam Magno Pontifici, ut cum triginta diebus secum esse constituas, eumque carnibus indifferenter vsi necessaria probationis compellas.* Porro quis non videt, quod sit triginta dierum experientia in quibus liber cibis habita fuit pro tempore congruo ad decernendum, Episcopus non laborare morbo fontico contrà proclamationem aduersus eundem factam; multò validior ad hoc iudicium ferendum censenda

senda erit experientia vnus anni cum dimidio; præsertim cum non solum vsu carniū, sed aliorum quorumcumque ciborum etiam noxiorum, & præcipue vini, probatio continuata fuerit; Medici enim à vino in primis abstinendum esse monent, Bonetus in *Theaur. tom. 1. cap. 29. pag. 826. num. 105. & pag. 827. num. 137. & pag. 836. nu. 166. & in Medic. Septembr. tom. 1. sect. 14. pag. 108. num. 21.* Quamobrem vini loco ligni quercini decoctum pro potione consulitur, ita Ortius *problem. 9. dec. 2.*

15. Hisce tribus probationibus naturalibus perfectæ sanitatis additur quarta supernaturalis Apparitionis, seu Visionis Vener. Seruæ Dei, quæ manus in caput nostræ Ægræ imposuit, & eidem expressis verbis denunciavit -- *Col nome di Dio siete guarita, Io son Suor Giacinta.* De hac Apparitione fusè egimus in nostris Responſionibus *pag. 74. à num. 2. vsque ad 18.*, vbi eandem veram, ac realem fuisse probauimus, & ab omnibus obiectis etiam vindicauimus. Subdimus modò, per eam superlatiuè perfectam sanationem probari, quia, vt patet ex superiùs dictis de vltimo paroxysmo, diuina potentia clarè eluxit in virium recuperatione tam valida, vt non obstante prolixitate paroxysmi, septem nempe horarum, necnon tot cruciatibus per Medicos influctis, potuerit illicò sanorum opera perficere: Vndè hic locum habet Sacer Textus *Deut. 32. Dei perfecta sunt opera.* Quamobrem Rota in suis Relationibus huiusmodi Visiones, atque Apparitiones in decernendo de Miraculis summo in pretio habuit, vt in Relat. S. Raymundi *pars. 2. ars. 8. vers. non tamen*, in Relat. S. Caroli *mirac. 4. post mortem vers. accedebat etiam Apparitio*, in Relat. S. Theresæ *art. 3. de Mirac. in transitu sit. de quibusdam mirabilibus vers. sum quia non desunt*, in Relat. S. Franciscæ Romanæ *mirac. 8. vers. & quantum*, in Relat. S. Ignatii *mirac. 6. vers. & licet*, in Relat. S. Iacobi de Marchia *mirac. 5. & Duplex in fin.*, in Relat. S. Laurentij Iustiniani *mirac. 2.*
16. Vrgetur nihilominus *sub num. 12.* defectus probationum, ex quo liberatio consecuta sit anno 1709. & Processus, per quem continuata sanitas probatur, confectus fuerit post decem, & octo menses; Abbatisa, & Vicaria Monasterij testatæ sunt auno 1714. super continuatione perfectæ sanitatis præfatæ Sanctimonialis. Cum ergo hisce Attestationibus momentum probationis continuatæ sanitatis nitatur, & illæ sint ad perpetuam, sequitur, nullius roboris, atque efficaciz esse iuxta Decreta Vrbanæ VIII. in libello *pag. 57.*, & s. me: Innocentij XI. *S. 9.*, & sic à primo ad vltimum decit probatio continuatæ sanitatis.
17. Respondetur, attestationem Abbatisæ, & Vicariæ datam in *Summar. Addit. pag. 99.*, quod Sanctimonialis ab anno 1709. vsque ad annum 1714. in perfectæ sanitate perseuerauerit, non adductam fuisse loco probationis, quia probationes validis fundamentis septem Testium iungas superiùs in medium attulimus, sed tanquam quid notorium facti permanentis, cum quilibet possit suo arbitrio informari in Monasterio S. Bernardini Viterbij dictam Sanctimonialem sanam, & validam viuere, prout in Attestatione asseritur. Hoc enim est proprium notorii, vt superueniat ipsi probationi, itaut nulla possit tergiversatione celari, aut negari, *cap. Cum dilectus de Purgat. Canon. cap. final. de cohabitatis. Clericor. cap. De manifesta 2. quæst. 1.* Vndè & si attestatio non faciat fidem tanquam probatio, reiicienda non est vt quid notorium, sicuti aduertit *Matta de canonizat. Sanctior. par. 2. cap. 23.*

cap. 23. num. 12. in fin.; Quod si neque etiam hoc modo recipi placet, non repugnamus, eandem poni ad patres; absque illa enim, ut diximus, superlatiua probatio subsistit de perfecta miraculosa sanatione dictæ Monialis.

18. Si autem prætenditur, probationes superius adductas non sufficere, quasi ad iudicandum de perfecta sanatione in Epilepticis requiratur cursus maioris temporis, & plurium annorum experientia, respondetur, quod nos attulimus Sacros Canones, qui ad probandam Epilepticorum sanitatem vel experientiam triginta dierum in cibis, vel lapsum integri anni præscripserunt. Deinde quoque attulimus regulam de iure communi, per quam quis dicitur perfecte sanus, qui ad pristinum, & naturalem statum rediit. Attulimus etiam tres Peritos in Aëis, quibus addi debent Vota Domini Lancisij, necnon boni medici: Pauli Manfredi; unde quinque Peritorum suffragia concurrunt in ferenda sententia de perfecta sanitate nostræ Sanctimonialis. Attulimus insuper Visionem, ac Reuelationem Seruz Dei cum expressa declaratione eidem Sanctimoniali, quod facta erat sana, cui euentus optime respondit. Nihil autem in contrarium; neque ex Canonibus, neque ex Iure communi, neque ex praxi Sacræ Congregationis, neque ex doctrina Peritorum affertur, quod Tempus, Experientia, Periti, Reuelatio non sint attendenda: Quamobrem cum arbitraria omnino sit hæc oppositio, quod maius tempus, prolixior experientia exigatur, nullo modo est recipienda.

19. Addimus, quod si longius tempus, atque experientia magis tractata exquirantur, quia agitur de morbo, qui tractu temporis instaurari potest, & semper adest periculum recidivæ propter seminum tabificum in nervis latens, plura sequerentur absurda. Primum quod cum periculum recidivæ possit durare vsque ad obitum, sequeretur, nullum ferè ad Sacros Ordines promoueri posse propter irregularitatem, quæ ob Epilepsiam contrahitur; nulli enim ferè sunt homines, qui in infantia, seu pueriria aliquandò morbo fontico non laborauerint, prout aduertit Zacchias in *quest. Medicoleg. tom. 2. lib. 10. pagin. 59. num. 5.* ubi agens de eo, qui ab Ordinibus Sacris prohibebatur propter irregularitatem, quia aliquando Epilepticus fuerat, inquit — *Si quicumque, qui aliquando Epilepsiam passus est, sit irregularis, & promoueri ob id non potest, perpauci, ne nulli dicam, ab ea irregularitate erunt immunes, cum perpauci sint, ne nulli dicam, qui Epilepsia saltem in pueritia non fuerint tentati, ut non modo nobis Medicis, sed lippis, ac tonsoribus notum est.*

20. Secundò pariter sequeretur, quod si in nostro themate non satis constat de miraculosa sanatione propter periculum recidivæ; neque pariter constabit in sanatione facta per Christum Dominum Puci Lunatici, de quo in Evangelio *Matth. 17., & Marc. 9.,* quem verè fuisse Epilepticum tenent Guglielmus Ader enarration. de agrot. & morbi in *Euangel. par. 1. enarrat. 4. §. Epilepsia autem laborasse pag. 24., Zacchias in quest. Medicoleg. tom. 1. lib. 4. tit. 1. quest. 8. sub num. 66., Vecchi obseruat. Medic. in Sacr. Scriptur. obseru. 68.,* nam in eo quoque casu opponi poterat, superesse periculum recidivæ.

21. Tertiò cum plures sint morbi chronici, qui statim vicibus reuersionem faciunt, ut Podagra, Ischyas, Carcinoma, & similes, nunquam de miraculosa eorum sanatione posset haberi ratio in Canonizandis; nisi priùs ex actis constitisset, per plures, ac plures annos post sana-

sa nationem prædictis morbis non fuisse amplius vexatos, & tamen, quæ amissæ de hac circumstantia in actis nihil reperiatur notatum, plura nihilominus Miracula reperiuntur approbata in Relationibus Sac. Rotæ, prout in Causa S. Laurentij Iustiniani, in qua ab Auditoribus Rotæ fuit approbata sanatio Blasij Carpentarij à Scia dolore, *ut in Relat. mirac. 1.*, super qua sanatione scripsit quoque Zacchias *tom. 2. lib. 10. conf. 5.*; Et de Podagræ sanatione refert Miraculum S. Augustinus *de Civit. Dei lib. 22. cap. 8. pag. mibi 467.*, necnon Auditores Rotæ in *Relat. S. Thoma de Villanova penes Consiliorum pag. 685.*, & de Carcinomatis sanatione iidem Auditores in *diff. Relat. S. Thoma de Villanova pag. 680.*, & in specie de Epilepsia Rotæ in *Relat. S. Caietani mirac. 8.*, quod datur per extensum in *Addit. num. 2.*

22. Quarto demum expectari deberet exitus vitæ in sanatis ab hisce morbis reuersiuis ad construendos Processus super miraculosa sanatione, & cum talis exitus posset in longum tempus proferri, interim Testes perirent. Certè Processus facti post annum, & etiam vltra nihil iuuarent, cum semper vrgeret periculum reuersionis, nec coadiuari possent vltioribus probati onibus propter binas regulas, quas habemus in Decretis, Primam, quod attestations extraiudiciales, & ad perpetuam penitus sunt reiiciendæ à genere probationum, vt ex libello *pag. 57.*, & in Decretis Nouissimis *num. 9.* alteram, quod probationes semel factæ non sunt coadiuandæ, *Matta par. 5. cap. 3. pag. 471. num. 11.*; An hæc absurda sint admittenda, iudicium criti Sanctitatis Vestræ, & præstantissimorum Patrum, Quare &c.

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

De alijs tribus Miraculis reprobatis in suis Votis ab Illustrissimo Lancifio.

Profigatis nouiter excitatis Animaduersionibus contra Tria Miracula à Domino Lancifio approbata, superest, vt videamus, quid censendum sit de alijs ab eodem in suis Votis eliminatis. De his quoque habendam esse rationem indubitanter asserimus; Et ratio est, quia ad ferendam Sententiam de miraculosis sanationibus non solum morborum perfecta cognitio; indoles, graditas maior, aut minor exquiratur, quæ non nisi peritorum Medicorum ope percipiuntur; Sed vterius perpendenda sunt dicta Testium, an inter se conueniant in substantialibus morbi symptomatibus referendis, atque in tempore, & modo sanationis, an in his, in quibus dissentiant, ad concordiam reduci possint, an verisimilia deponant, ac reddant bonam scientiæ causam, pluraque alia, quæ ab indagine facti dependent. Ad ea autem decernenda facilius Hippocratem, & Galenum, quàm Iurisperitos hallucinari posse, nemo negabit. Quamobrem cum miraculosarum sanationum momentum æquis partibus Medicis, ac Iurisperitis innitatur, minimè æquum esset, quod à solius Medici quamvis peritissimi iudicio pendere deberet.

Incalcescit argumentum, quia non obstante scientissimi hominis doctrina communi Eraditorum calculo tum citrà, tum vltra Italiam acclamata, præstantissimi Consultores in his, quæ fauorabilia sunt Causæ Vener. Hyacynthæ, noluerunt conuiuentibus oculis eiusdem Votis subscribere, imò, vt patet ex adductis Animaduersionibus, cuncta ex Actis rimati sunt, ipsasque Medicorum auctoritates in Votis indicatas recognoscere voluerunt. Quis autem non videt, quod eadem industria in alijs, in quibus aduersatus est nostræ Causæ Dominus Lancifius, ab ipsis desideratur, cum prima regala in iudicijs omnino seruanda sit æqualitas, per *Text. in leg. final. Cod. de Procurat. in l. non debet actor ff. de Reg. Iur. cap. non licet, & cap. in iudicijs eodem titul. de Reg. Iur.*: Nec mouere debet, quod Postulatores artis medicæ facultatem neque à limine salutauerint; Benè enim monet Lyricus Venusinus.

Vt si

Cæcus iter monstrare velit, tamen aspice.

Hisce prænotatis enixè deprecamur præstantissimos Patres, vt ad eas, quæ deduximus post Vota Domini Lancifij in Primo, Tertio, & Quarto Miraculo, advertere non dedignentur, quibus paucula circa vnumquodque Miraculum superaddenda sunt.

PRIMUM MIRACULUM
Instantaneæ Sanationis Gratiolæ
Antolinæ ab Iſchyade.

NON obluctati sumus in Responsionibus ad Votum super Primo Miraculo Domino Lancifio firmanti, morbum Gratiolæ Antolinæ fuisse Iſchyadem contrâ Sententiam Medici Curæ, qui per triennium, quo Ægram curauit, firmissimè tenuit, dictum morbum fuisse Spinam Ventosam : Sed cum ipse Dominus Lancifius iuxta Hippocratis auctoritatem 6. aphor. 60. admisserit, quod quopiens laborantibus Iſchyade morbus ad eum gradum peruénit, ut os femoris luxationem passum sit, naturalibus causis dissipari nequeat, negauit tamen, ad huiusmodi gradum morbum Gratiolæ peruenisse, & sic dixit, locum non esse Miraculo. Nos autem in contrarium pag. 3. num. 3., & seq., adductis verbis Testium expressè probauimus, luxationem femoris adfuisse, proindeque ad eum statum ægritudinem inuincibiliter peruenisse, vnde nonnisi miraculosè Gratiola regredi potuerit, iuxta citatum Hippocratis aphorisma = *Quibuscumque à coxendicium dolore diuturno molestatis excidit coxa, crur tabescit, & claudicat, nisi curantur* = Ex his ad Miraculi illustrationem plura consequuntur : Primò, cum vſio non fuerit adhibita, Gratiolam ad sanitatem nunquam naturaliter restitui potuisse : Secundò, cum omnia medicamenta per Peritum Curæ applicata tenderent ad expulſionem Spinæ ventosæ, non solùm inutilia, sed fortè contraria censenda fuisse in hypothesi Iſchyadis : Tertio temporis qualitatē, aut breuitatem itineris cursum, trium tantum miliariorum, nullius fuisse momenti ad expellendam vim morbosam incuneatam in capite femoris, prout resultat ex citato axioma Hippocratis, cum ex luxatione potius claudicatio, & tabes in Gratiola producta fuerit, sicuti dixerunt Testes citati pag. 3., & 4. nostrarum Responsionum, quamuis pèpèràm negauerit, ea symptomata verificata fuisse in Gratiola.

Quartò demùm maioris roboris non esse vim imaginatiuam, ad quam recursus habuit Dominus Lancifius, quâ morbi vis cum constituta non esset in venis, & humoribus, quo casu multùm iuuare potest Imaginatio ad illam expellendam, sed in neruis, atque in solidis, ex quibus sola vſio excludere poterat, Imaginatio nihil operari valebat. Additur, quod si facti series attenditur, vis imaginatiuæ prorsus exploditur ; Namque Gratiola ab eius Viro deducta est Viterbium ab Oppido Sancti Marci, ut aliter Medici Perſtiam praberet ; Cum autem Viterbij fuissent, subito Gratiolæ venit in mentem, loco Medici experiri preces Sororis Lucie Aggravatæ Monialis in Monasterio S. Bernardini cum opinione Sanctitatis viuentis, quod cum à Viro impetrasset, & à Monialibus intellexisset, dictam Sororem Luciam in Lecto habituali ægritudine ad biennium teneri, ab ipsè Monialibus cohortata est, ut recursum haberet ad intercessionem Vener. Hiacynthæ. Itaque iuxta insinuationem sibi factam cum super

27

Sepulcro dictæ Seruæ Dei feruentius orasset; illicò Gratiola sanata est, vt in Responsionibus ad Votum pag. 6. §. 25., & clarius in Summ. pag. 12. §. 9., & pag. 16. §. 46., & pag. 25. §. 133.

TERTIVM MIRACVLVM.

Instantaneæ Sanationis Sororis Mariæ Visitæ de Guerrinis à doloribus colicis.

H Vius Miraculi releuantia præcipuè conucllitur à Domino Lancifio pag. 15. §. Tandem, quia post quindecim dies iisdem doloribus Soror Maria Visita fuit iterum, quamvis leuioribus attractibus, deprehensa. Cui obiectioni, vltra Responsiones datas Animaduersionibus R. P. D. Promotoris à num. 16. vsque ad 38., & alias repetitas in Responsionibus ad Votum Domini Lancisij pag. 9. §. 9., altera Responsio modò subditur desumpta ex Relatione Rotali in Causa S. Caietani super Octauo Miraculo liberationis à morbo Comitiali Viennæ Muscæ, quod datur per extensum in Addit. Num. 2. In dicto Miraculo habetur, quod præfata Mulier sæpius vexata morbo Comitiali vouerat, se singulis diebus Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam coram Imagine S. Caietani recitaturam, si sanaretur ad eius intercessionem. Obtinuit illicò sanitatem, cum verò post duos menses quadam die per obliuionem iuxta Votum factum preces non persoluisset, adfuit sine mora corrector negligentiae morbus, illa tamen insigni monitione emendata statim voto satisfecit, & à morbo libera euasit. Post quatuor Menses rursus voti oblita à morbo iterum attracta est, sed pro eadem ipsius filia Orationem persoluerat, dolores subito cessarunt, & in posterum semper sana perseverauit.

Hæc facti Historia narrata subdunt Auditores Rotæ, quod sanatio sit adscribenda Miraculo, & allatis rationibus Medicis subiiciunt = *Concurrit recidua, ex quo votum non impleuerat, agridudo, & rem ponit ob oculos instantanea liberatio semel, & bis post emissum, & adimpletum votum obtenta* == In nostro themate eadem occurrit recidua, & quidem ex simili causa ingratitudinis, prout Sanata, quæ vnicè deponit de hoc nouo symptomate, expressè testata est pag. 8. §. 17., & 18. == *Ma perchè io ingrata non riconobbi, come doueuo con quel rendimento di grazie, che si richiedeua, & una grazia così segnalata, di lì à quindici giorni mi ripizzicarono i medesimi dolori, ed io allora riconoscendo la propria sconoscenza, ed ingratitudine, feci allora quello, che doueuo far prima, ringraziando di tutto core la sudetta Serua di Dio Suor Giacinta della sudetta grazia, e riconoscendo il mio mancamento con chiederne ancora perdono Dio con ferma speranza, che in continuazione della medesima grazia mi farebbero subito passati li dolori, come segui.*

Tanta diuersitas, imò contrarietas in iudicando de recidua eisdem numero circumstantijs vestita in similibus ferè morbis non potest sine summa admiratione considerari. Certè ignoramus, quomodo conciliari possint hæc duæ opiniones, quod recidua indicet morbi radi-

cem non esse sublatam , prout intendunt R. P. D. Promotor , & Dominus Lancisius , & quod eadem recidiva scruiat ad confirmationem Miraculi , prout tenuerunt Auditores Rotæ . Sed iudicium Rotæ videtur præferendum opinioni tum R. P. D. Promotoris , tum Domini Lancisij , maxime cum in veroque casu post cognitionem erroris , illiusque emendationem sanitas vtriusque firma , & stabilis semper durauerit .

QVARTVM MIRACVLVM.

Instantaneæ Sanationis Fabiani , ac Thomasiæ Couiugum à feбри continua

I N hoc Quarto Miraculo momentum causæ pendet à qualitate februm Thomasiæ , & Fabiani . In illarum specie discernenda Dominus Lancisius recessit à iudicio Medici Curæ ; Siquidem iste testatus est , vtriusque lugalis febrem fuisse tertianam duplicem ; Dominus autem Lancisius vult in Thomasia fuisse simplicem febrem synocham , & ephimeram protractam in Fabiano . In hac disensione Medicorum quæri in primis debet , cuius iudicio standum sit , an minùs perito , qui tamen infirmos curauit , an peritiori , qui absens nec eos vidit , nec curauit . Et hoc dubium resolui potest ex doctrina Reyes in *Camp. Elys. quæst.* 10. , vbi quærit , an Medico liceat , aut possibile sit ægrotum absentem curare , & sub num. 5. , ita distinguit = *Duplex est morborum conditio , alij acuti , alij chronici sunt , illi celerrimi , qui ingentes mutationes breui tempore subeunt , in eodem statu nunquam permanent , propterea de his dicebat Hippocrates , difficilem esse prædictionem salutis , aut mortis ; Ij verò molesti , contumaces , diu durantes ,urationi renitentes , & qui hominis patientiam omnem non raro superant . De primis itaque dicimus , quod impossibile sit , ut per absentem Medicum relinquantur , cum per horas , & temporum momenta nouam induant faciem , & symptomata afferant , quæ noua auxilia requirunt &c. De chronicis verò aliter statuendum est .*

Itaque cum versemur in hoc primo genere morborum , nihil credimus derogari Viri probatissimi scientiæ , quamuis dicamus , eidem præferendum esse iudicium Medici Curæ . Siquidem cum digressitas februm depræhendatur à pulsibus , & vrinis , & Medicus Curæ vtraque explorauerit , ægrosque interrogauerit , morbique indicia , ac signa considerauerit , essentiam morbi meliùs potuit indagare , quàm Dominus Lancisius , qui acta tantùm inspexit . Verùm ex iisdem actis benè exploratis eiusdem Votum destruitur : Quoniam tam febris synocha , quàm ephimera protracta recognoscunt suam causam ab extrinseco , Bonetus in *Thest. tom. 1. lib. 1. de febr. tit. 2. cap. 1. pag. 22. num. 5. ,* ex Willitio plures causas synocharum , seu ephimerarum enumerat , *solis æstum , inædiam , sudoris retentionem , lassitudinem , seu laborem vehementem , vigilias , animi contentionem ex curis , tristitiam , ac tumores .* Eisdem numero causas recenset *Suenertus tom. 2. lib. 1.*

lib. 1. de febr. in verb. de causis febris ephimera col. 1. §. 1. ; Neque dissentit circa causas ephimerarum, ac synocharum à sententia doctorum Medicorum Dominus Lancisius, dum in §. Porro quod febris, recurrit primò ad tempus æstiuum. Attamen ex reuolutione Actorum nusquam similem causam assignare poterit ægritudinis distorum Iugaliū, quia ex actis constat, utrosque febri correptos fuisse tempore Messis; Menses autem colliguntur in fine veris, non verò in adultæ ætate, in qua solum, prout cecinit Venusinus Vates.

Calorque

*Designatorem decorat liſtoribus atris,
Dum pueris omnis Pater, & Matercula pallet,
Officioſaque ſedulitas, & opella forenſis
Adducit febres, & Testamenta reſignat.*

- 3 Recurrit ſecundò ad opus factum in campo cum Meſſoribus à Fabiano ſub §. Et Quamuis, ubi citatis verbis Summarij Num. 15. *Io me n'andai fuori in campagna à mietero il grano*, & inferiùs = *Me ne ritornai al campo* = concludit ex intento ſolis calore Fabianum diariam tantummodò contraxiſſe. Optima cauſa eſſet assignata, ſi factum ita ſe haberet, prout ſupponit Dominus Lanciſius; Sed Fabianus Meſſem quidem fecit, non tamen priùs quàm ægrotaret, ſed poſtquam conualuit, vt expreſſe ipſe dixit pag. 6. §. 15. quem citat ipſemet Dominus Lanciſius = *Ci leuammo tutti, e due, perche tutti, e due, ci ſentiuamo bene &c.* : Ond'io me n'andai fuori in campagna à mietero il grano, perche ci auemo due uomini à mietero, e mi riuſci di caminare alla campagna, e di mietero ſenza patimento alcuno, ſentendomi ſano, come mi ſento ora = . Ex opere aurem poſt ſanitatē obren- tam metendo ignoramus, quomodo pertransit ad opus, quod præcedere debebat morbum, ſi cauſa morbi eſſe debebat. Sed euidentius etiam conuincitur error Domini Lanciſij ex pag. 8. §. 26., ubi per negatiuam coactatam excluditur aſſertus progreſſus ad campum, vt meteret, ibi = *Finchè non mi ammalai, Paſſiſti ſempre giorno, e notte* = (intelligit Vxorē infirmæ). Infirmiſſa autem Vxoris præceſſerat illam Viā per tres dies; Igitur tribus diebus, anrequam ægrotaret, non proceſſit ad campum, ſi autem non proceſſit, non dedit cauſam febri. Præterea quando per falſam hypotheſim poſſet aliquemò verificari cauſa extrinſeca morbi in Fabiano, in Thomafia nulla assignatur à Domino Lanciſio, & tamen illius ægritudo fuit magis contumax, durauit ad longius tempus, & cum ſympomatibus valde periculofis ſaltem ob prægnantiam vteri, & cum reſpoſita fuerit inter febres ſynochas, ijs quoque assignari debebat cauſa extrinſeca, de hac tamen cauſa alium ſilentium in Thomafia.
- 4 Deſicit igitur Dominus Lanciſius in assignatione cauſarum febris ephimeræ, & ſynochæ, ſed deſicit etiam in aſſerendis notis ſpecificis, & diſcretiuis diſtarum febrium. Nonnulla quidem congeſſit de dolore capitis, de laſſitudine corporis, de breuitate durationis, ſed prout diximus in Reſponſionibus pag. 13. à num. 7., & ſequent., vel dicta ſigna,

signa, seu notæ considerantur in gradu remisso, & tunc propria erunt synocharum, atque ephimerarum, vel in gradu vehementi, & econtrà recenseri solent ab Autoribus inter signa febrium putridarum. In nostra hypothese non in gradu remisso, sed intenso dolores capitis, lassitudines vtrosque lugales afflixisse, patet ex dictis Responsionibus pag. 13. ; Vnde dicta signa retorqueri. Plura alia enumerat Sennertus à nobis citatus pag. 14. num. 11., quæ nullo modo verificari possunt in casu, de quo agitur, præsertim sudor, ac maior in fine febrium, sine quo signo, etiamsi cætera adessent, nihil ex illis cuineretur.

- 5 Exclufis signis febris synochæ, atque ephimeræ protractæ, verificari afferimus alia signa spectantia ad febres putridas, & acutas, prout in *Summ. pag. 11. §. 50.*: *Notai nell'uno, e nell'altra i medefimi accidenti di dolor grande di testa, amarezza di bocca, e inappetenza, perichè considerando, che questo male portaua lunghezza, determinai rispetto à Fabiano di cauargli sangue* = Præter hæc signa in dicto Fabiano notabatur rigor frigoris in accessibus febrilibus, & quidem in gradu intenso, *Summ. pag. 5. §. 6.*: *E di li à tre giorni mi ammalai anch'io Te-
monio con febbre grande, che mi veniu con freddo, che non poteuo riscaldarmi, e batteuo tant'alto* = Extenuare studet hoc signum Dominus Lancisius, nam sub §. *Et quamquam, inquit ex Rimerio, etiam in febribus ephimeris rigorem, atque horrorem aliquando adesse posse*, & quoad durationem subobscurè tentat reducere ad vnum tantum diem, prout in §. *Porro circa fin.*; Verùm inutiles conatu; Nam quoad frigus verba Fabiani nunquam explicari possunt de simplici rigore, aut horrore, nimis enim clarè loquitur = *Mi veniu con freddo, che non poteuo riscaldarmi, e batteuo tant'alto* = : Et quoad durationem expendenda sunt, quæ diximus in Responsionibus à num. 17. usque ad 21., vbi clarè demonstrauimus, febriles accessus Fabiani tres fuisse. Hæc duo simultanéè sumpta trium accessuum febrilium cum symptomate rigidissimi frigoris non possunt conuenire febribus ephimeris, sed sunt specifica discretiua febrium tertianarum,
- 6 Cum igitur cessent ex vna parte cuncta ponderata in Voto Domini Lancisij ad sustinendam febrem synocham, seu ephimeram protractam, ex altera verò firmissima sint, quæ militant produplici tertianæ, sine hæsitatione credimus, inhaerendum sententiæ Medici Curæ, eaque subsistente sequitur, sanationem instantaneam fuisse miraculosam. Nimis enim leue est subterfugium ad excludendam instantaneitatem repositum in breui somno paucarum horarum, cum eicem somno tribui non possit virtus legitimæ crysis, sine qua tertiana febris nunquam instantanéè cessare solet. Instantaneitas verò luce meridiana clarior est, ex quo die ipso sanationis Fabianus potuit sine vilo periculo recidiuæ perfectum messorum agere in campo, & Thomasia domesticis curis incumbere, & iterum sequenti die vterque ad campum pergere, vnus ad metendum, altera ad cibum messoribus ferendum, quæ circumstantia maioris momenti est, si animaduertatur ad diuersitatem temporis, quo gemini lugales infirmati sunt. Impossibile enim est, prout bene obseruat Medicus Curæ, in vtroque morboficam vim simul defecisse, vt pag. 12. §. 38. in fin., ibi = *E si aggiunge per vn'altra dimostrazione chiara, che questa sanazione improvvisa, e seguita nel medesimo tempo tanto nella donna, quanto nell'uomo non potea mai succedere da opera della natura - perchè se per accidente fosse*
potu-

potuto accadere in quel medesimo tempo alcun termine critico rispetto à uno, era impossibile, che accadesse rispetto all'altra, mentre il medesimo male nella Donna era principiato tre giorni auanti, e nel marito tre giorni dopo, e perciò concludo, che la sanazione dell'uno, e dell'altra bisogna, che fosse sopranaturale, e miracolosa.

- 7 Summando itaque, quæ respiciunt hoc Miraculum, factum circa verumque Extremum probatur per duos Testes æquè principales in hoc negotio iuxta *Text. in cap. 4. de Test.* Concurrit tertio loco Medicus Curæ, vnde probatio non potest magis clara, & firma excogitari. Febres synocha, atque ephimera protracta exclusæ remanent, ex quo non assignantur causæ extrinsecæ, à quibus produci solent, & econtrà verificantur in vtroque Iugali symptomata febrium tertianarum, ac putridarum. Instantaneitas concurrit in vtroque Iugali, quamvis ægritudo diuersis temporibus vtrumque intercæperit. Accedit ad complementum Miraculi virium recuperatio adedò solidæ, ac stabilis, vt potuerit eadem die sanationis Fabianus solis ardentis æstus perferre in campo absque vllò præiudicio recuperatæ sanitatis. eiusque Vxor ministeria domestica peragere.

Quare &c.

Thomas Montecatinius Aduocatus.

R E V I S A.

**Ioannes Zuccherinus Subpromotor
Fidei.**

72
The following is a list of the names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States since the year 1789. The names are given in the order in which they were elected, and the year of their election is given in parentheses. The names are given in the order in which they were elected, and the year of their election is given in parentheses.

Thomas Jefferson (1789)

1789

James Madison (1791)

1791

SUMMARIUM ADDITIONALE.

UML. I.

Septem Testes de auditu ab ipsa sana-
ta, de publica voce, & fama
super Restitutione vi-
sus Hieronymæ
de Rattis.

X. ESTIS Domina Magdalena Terzaga *iuxta* 21.
fol. 541. ter. sento anche dir comunemente, che
anco di fresco sono succeduti altri Miracoli,
e Grazie ad intercessione di detta Serua di
Dio, e qualcheduno ne ho anche sentito rac-
contare in specie, come d'vna Donna, la
quale non sò come si chiami, che auendo vna Corona di
detta Serua di Dio roccarsi con la medesima gli occhi ricu-
perasse la vista, mà non mi ricordo nè di questo, nè d'altri
le particolarità precise.

XXVI. Testis Soror Reginalda Maria Mazziotra super centesi-
mo nonagesimo primo *fol. 1084. in fin.* Mi souuene esser-
mi stato raccontato dall' istessa Girolama Ratta il Mira-
colo, che si contiene in questo Articolo della sua ricu-
perazione della vista, e sanazione del male, e impedinen-
to, che aueua negli occhi mediante l' applicazione di
vna Corona, che era stata della Serua di Dio Suor Gia-
cinta, e faceua grande esagerazione di questo Miracolo,
auendomi detto, che prima di applicarui detta Corona
non ci vedeva per niente, e che andiede à pigliarla alla
cassa à rastoni.

XLIV. Testis Soror Rosaura Iacincta super centesimo nonagesi-
mo Primo *fol. 1551.* Hò memoria di auer sentiro far men-
zione di questo Miracolo succeduto, come si dice, in
persona di Girolima Ratta d' auer questa recuperata la
vista con vna Corona della Serua di Dio Suor Giacinta,
mà io non sono informata delle circostanze precise di que-
sto Miracolo.

XXII. Testis Soror Maria Francisca Gargana super centesimo
nonagesimo primo *fol. 1679. tergo* Hò sentiro dir comu-
nemente quà dalle Monache essere stata restituita la luce
agli occhi d' vna Donna con essersi toccata con vna Co-
rona della Serua di Dio Suor Giacinta, mà io non sape-
uochi fosse questa Donna, che ora sento nominare in
que-

questo articolo per Girolama Ratta, mà però non sò altre circostanze di questo fatto.

LV. Testis Soror Anna Constantià Viocchi super centesimo nonagesimo nono *fol. 2129. tergo*. Hò sentito raccontare da più Monache di quà dentro, la grazia speciale, che riceuè l'articolata Girolama Ratta della ricuperazione della vista à tutti e due gli occhi in vn subito con esserle gli toccati con vna Corona, ch'era stata della Serua di Dio Suor Giacinta.

LII. Soror Maria Angèlica Zaecharia super centesimo nonagesimo primo *fol. 1998. in fin.* Hò inteso dire da Suor Giulia Margherita Sealzi, e da altre Religiose di questo Monastero, che l'articolata Girolama Ratta ricuperò la vista da tutti e due gli occhi, come si dice nell' articolo, mediante l'applicazione d' vna Corona, che fù della Serua di Dio Suor Giacinta, mà non sono informata delle circostanze precise di questo Miracolo.

XXIII. Testis Sotor Maria Visita Guerrini super centesimo nonagesimo primo *fol. 971. tergo in fin.* Hò sentite far mentione del Miracolo contenuto in questo articolo della vista ricuperata da Girolama Ratti, mà io questa non la conosco, e non sono informata delle circostanze del detto Miracolo.

Ex Relatione Sacræ Rotæ in Causa S. Cajetani.

Octauum Miraculum.

Liberatio à Morbo Comitiali.

Num. 2.

Hæc Relatio reperitur penès R. P. D. Promotorem.

V lenna Mulca Vincentina Comitiali Morbo per annos duodecim miserandum in modum diuexata est, ita ut viginti quatuor horarum spatio ex eo eaderet, singulisque vicibus per binas, ternasue horas, et quædamque diutius protrata confisteretur. Venit ad eam quadam die Religiosus quidam ex Ordine Theatinorum Vicentiæ commorans, qui cum illam non mediocriter ex prædicto morbo afflictam reperisset, obtulit ei Imaginem B. Cajetani exhortans, vt se Sancto huic Serno Dei se commendaret. Vovit illa se quotidie postquam è lectulo surrexisset, antequam aliud quid piam aggrediretur, Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam coram eiusdem Imagine recitaturam. Cumque votum hoc emitteret, semel iam ea die ex morbo ceciderat, mirandum dictum; votum illico secuta est salus, atque à tam atroci morbo libera Mulier permanit. *Accidit, vt post*

S. 1.

Quædam Mulier morbo Comitiali vexata intercessione S. Cajetani liberatur.

post duos menses quadam die votum illa per obliuionem non
 persolueret, ad suum sine mora negligentia corrector morbus, quo,
 ut ante votum consueuerat esse correpta, illa tam insigni imo-
 nitione emendata statim, ut à primo morbi processu deferbuit,
 voto satisfecit, iterumque à morbo remansit libera, donec
 post quatuor menses rursus voti oblita idem persolvere neglexit,
 statimque prefatus eam morbus inuasi, sub cuius initium fi-
 lia eius, quæ tunc aderat, Orationem Dominicam, Salu-
 tationemque Angelicam coram Caietani Imagine piè pro
 Matre recitauit, illamque, ut poruit, Beato commendauit,
 statimque ad sanitatem Mulier redijt abrupta vltiore affli-
 ctionis duratione, deindè ipsamet voto suo sine dilatione
 satisfecit, neque vnquam postea illius est oblita, & iugiter
 à morbo permanens libera, in qua solida, firmaque sanitas
 perdurauit.

Concordant in hoc facto quatuor Testes, ipsamet Vienna *super*
art. 18. in Process. Vicentino fol. 169. Angela filia dictæ Vien-
 næ Testis 3. *fol. 177.* Marcus Antonius eiusdem Viennæ filius
 Testis 5. *fol. 184.*, & P. Petrus Campana Clericus Regula-
 ris Testis 9. *fol. 234.*

Quod sanatio sit adscribenda Miraculo, persuadet, & euincit
 diuturna duodecim annorum infirmitas, senectus mulieris,
 morbi curatio ex Hyppocrate *sect. 2. aphorism. 42.* vbi quod
 impossibile est fortem supra morbum soluere *Comment. ad*
Rasim. lib. 9. cap. 9. Paulus Aegineta *lib. 3. cap. 18.* vbi quod
 nunquam, aut rarò sanatur, concurrit recidiua, ex quo vo-
 tum non impleuerat, ægritudo, & rem ponit ob oculos in-
 stantanea liberatio semel, & bis post emissum, & adimple-
 tum votum obtenta ex citatis in quarto Miraculo.

REVISA

Ioannes Zuccherinius Subpro-
 motor Fidei.

J. Zucch. subp. fidei

Ed. 16. Decembris 1717. Ioannes Zuccherinius

§. 2.

Relabitur in eun-
 dem morbum, quia
 votum non adim-
 pleuit.

§. 3.

Secundò eodem
 morbo corruptus
 pariter ob negligen-
 tiam in adimplean-
 do votum.

§. 4.

Super hoc Miracu-
 lo deponunt tres
 Testes consanguin-
 ei, & alter extra-
 neus.

Johnes Buchanan Subpro-

motor Fidei.

Johnes Buchanan

SACRA RITVVM
CONGREGATIONE

Emo, & Rmo D. Card.

DE ABDVA

Sacrorum Rituum Congregationis Præfecto

Viterbien.

Beatificationis, & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI

SOR. HIACYNTHÆ

DE MARESCOTTIS

Monialis Professæ in Monasterio, S. Bernardini Viterbij Ordinis

Sanctæ Claræ.

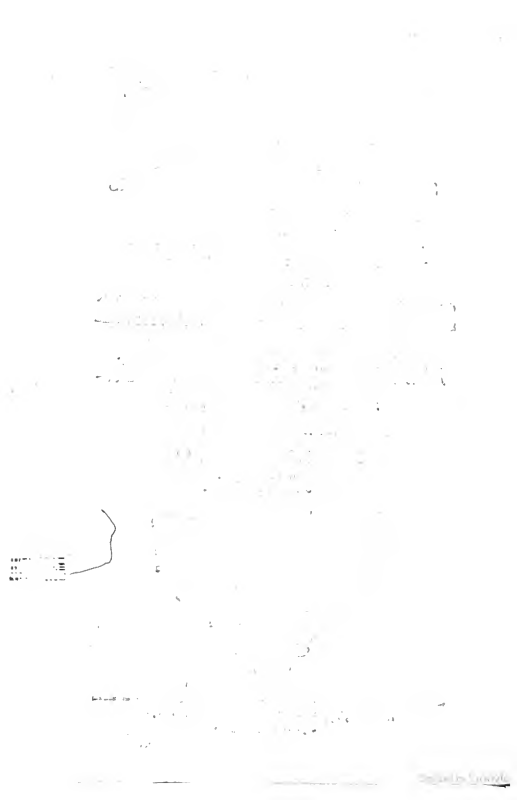
SVPER DV B IO

De Miraculis.

ROMÆ, Typis Reu. Camera Apostolicæ 1717.
Superiorum permissu.

V I T E R B I E N.

Beatificationis , & Canonizationis

VEN: SERVÆ DEI

HYACINTHÆ

DE MARESCOTTIS.

POSTREMÆ ANIMADVERSIONES

R. P. D. Fidei Promotoris .

SVPER SEXTO ASSERTO MIRACVLO

Sanationis , & liberationis Sororis Virginie

Pedante Monialis Conuersæ in Mona-

sterio Sancti Bernardini Viterbij

ab Epilepsia .

Beatissime Pater .

H A B I T A fuit Congregatio , quæ dicitur Præparatoria in Caufa Scrux Dei Hyacinthæ de Marescottis , super Dubio Miraculorum , feria tertia die 16. Martij 1717. , & quia in Examine Sexti asserti Miraculi ponderatum fuit in meis præcedentibus Animaduersionibus , quod licet sanatio contigisset Anno 1709. , & Processus confessus fuisset post decem , & octo Menses , in quorum decursu iudicialiter constabat Monialem semper sanam fuisse , nihilominus dari poterat Casus , vt inter tempus absoluti Processus , & tempus , quo in Sacra Congregatione examinatur , an sanatio sit , necne inter Miracula adscribenda , Monialis iterum morbo Epileptico fuisset affecta .

- 2 Nonnulli ex Dominis Consultoribus maximopere expedire iudicant , vt vteriores fierent diligentie super continuatione Sanitatis : Soror enim Virginia adhuc est in humanis , & Ciuitas Viterbij paucis distat ab Vrbe milliarijs ; Communi quippe calculo existimatum fuit nullatenus suffragari pro adstruenda continuatione Sanitatis , arrestationes ipsius Sororis Virginie exaratam die 27. Octobris 1714. , & confirmatam tam ab Abbatisa , quam à Vicaria Monasterij , vtpote factas ad perpetuam , & sic reprobata .

batas in Decretis Generalibus Urbani Octavi pagin. 57., & in Decretis nouissimis Innocentij XI. §. 9.

- 3 Articulus hic pertinens ad probationem Continuationis Sanitatis examinandus erat in Congregatione ordinaria, quo circa pro dilucidatione materie exarato à me discursu, & ad vnumquemque ex Dominis Cardinalibus transmissio, fuerunt ipsi in sensu, quod id non erat coadiuuare probationes, quod à Decreto Alexandri Septimi in hisce Causis veritum est, vti videri potest apud Mattiam de Canonizatione Sanctorum part. 5. cap. 3. pagina. 471. Coadiuuatio quippè probationum, vtpotè percutiens articulata, & præterita, applicari nequit continuationi Sanitatis post absolutum Processum, quæ non fuit articulata, & quæ non intrè præterita, sed inter futura erat reponenda.
- 4 Addeoque expeditis die 27. Aprilis Anni 1717. Literis Remissorialibus pro construendo Processu in Ciuitate Viterbij super continuatione Sanitatis Sororis Virginie, eodemque compilato, & ad Urbem transmissio, fuit disputata de more eius validitas, eademque fuit approbata die septima Augusti Anni 1717.; Cumque ad me pertineat inquirere, an ex hoc nouo Processu aliquid refutlet aduersus assertam continuationem Sanitatis, hinc est, quod sequentem propono Animaduersionem.
- 5 Soror ipsa Virginia interrogata super 12., cum qua ceteri paritèr Testes super 12. concordant, hæc habet = *Dal giorno del detto mio Esame fino al presente, io non hò amato alcun male à riserua d'un termine di Febre, che mi soprauenne due Anni sono in circa, che del Mese preciso non me ne ricordo, mà mi pare, che fosse per l'Ottaua del Corpus Domini, e questa Febre mi fu cagionata da un gran disturbo, che ebbi nel vedere un piccolo Ragazzo condotto alle grate del Parlatorio, il qual Ragazzo auca la Testa, e Capo piena di vermi, quale da me veduto, subitamente mi senzj tutta abbandonata, ed immediatamente incominciai à vomitare, auendo quella vista così schifosa trauagliato fuor di modo lo Stomaco, e per Consiglio di queste Monache me ne andiedi à letto, senz'esserci condotta da alcuna, e chiamato il Medico d'ordine mio, e quello venuto, e sentito l'origine di questo mio male, ordinò che mi fosse dato un brodo con 4 tagliolini per fermarmi il vomito, e ciò non ostante continuai tutta la notte collo Stomaco così turbato, vomitando spesso volte, e la mattina ritornato il Medico, e conoscendo, che anche mi continuaua la Febre, che il giorno auanti mi auca trouata, ordinò, che mi fossero attaccati quattro vesficanti, che mi furono attaccati subito, e dopo, che fui comunicata, essendo in parte cessato il Vomito; Detta Febre mi durò due giorni senza, che mi si rinouasse, e mi jarei alzata da letto, se non fossi stata obligata star nel medesimo per altri cinque, à sei giorni à causa di guarirmi dai Vesficanti, e di più mi furono posti doppo attaccati i Vesficanti, due Piccioni alli piedi, e poi un'ora doppo essendo ritornato il Medico mi fece porre altri due Pollastri, e detta ordinatione fù fatta tutta nel medesimo giorno.*
- 6 Et interrogata, an occasione dictæ Febris amiserit sensus externos, vel saltèm internos, respondit. *Io sempre tanto nel principio, mezzo, e fine di detto male, stiedi sempre con tutti li miei Sentimenti, e cognitione totale, cognoscendo benissimo la Causa di detto mio male, che non proueniva da altro, se non che dal distur-*

bo cagionatomi dall'auer veduto, come sopra hò detto, la Testa³
 ò Capo di detto Ragazzo piena di Vermi, anzi mi marauigliuuo,
 che il Medico mi ordinasse detti Vescicanti, Piccioni, e Pollastri alli
 piedi come sopra, maggiormente marauigliandomi in vedere il Con-
 fessore, mentre lo stauo in tutti i miei sentimenti, e mi riconosceuo
 non essere in stato pericoloso. Oltre detto male non hò patito altro, se
 non che qualche sfusione de denti, e delle cose da me sopra espresse,
 nè è publica voce, e fama non solo in questo Monastero, ma suppongo
 anche in questa Città.

- 7 In hoc autem rerum themate, nemo est, qui non videat exclu-
 sam remanere continuationem Sanitatis dictæ Sororis Virginiz
 Pedante.
- 8 Haud vrgente, quod Continuatio Sanitatis satis probata est, in-
 eo, quod attinet ad Epilepsiam, quandoquidem morbus, de
 quo Soror Virginia testatur, non potuit esse morbus levis, &
 accidentalis, vt ipsa refert; sed potius debuit esse morbus gra-
 uis, & substantialis, vti desumitur ex medicaminibus paruo
 temporis spatio applicatis.
- 9 Hic ergò morbus potuit esse initium Epilepsiæ, quam Medici di-
 cunt per consensum, aut Epilepsiæ à partibus externis, in quibus
 Epilepsiæ speciebus, Cura vt intercludantur Vix, per quas
 aura maligna ad Cerebrum fertur, & cucurbitulæ Scarificatæ,
 (quemadmodum factum fuit in Casu præsentis) à Medicis, iuxtà
 artis peritiam, adhiberi consueuerunt, iuxtà latè tradita per
 Sennertum Tom.2. Operum lib.1. part.2. cap.31. pagin.231., &
 pagin.233.; si morbus potuit esse initium Epilepsiæ, nunquàm
 dici valet probatam esse in Sorore Virginia continuationem Sa-
 nitatis in eo, quod attinet ad Epilepsiam.

Atque hæc dicta sūt sub Censura saluo semper &c.

**Prosper de Lambertinis Fidei
 Promotor.**

THE NATIONAL
THEATRE

V I T E R B I E N.
Beatificationis, & Canonizationis
VEN. ANCILLÆ DEI SORORIS
HIACYNTHÆ
DE MARESCOTTIS

Monialis Professæ in Monasterio S. Bernardini
Viterbij Ordinis Sanctæ Claræ,
scû Tertij Ordinis

S U P E R D V B I O

*An, & de quibus Miraculis constet in casu &c.,
& ad effectum &c.*

RESTRICTVS TRIVM MIRACVLORVM,
Nempè Secundi, Quinti, & Sexti, cum Respon-
sione ad unicam, & postremam Animad-
versionem R.P.D. Promotoris
super sexto Miraculo.

STATVS CAVSÆ
Beatissime Pater.

OSTQVAM die 30. Januarij Anni 1715. præuo
clementissimo Sanctitatis Vestre oraculo in Causa
Venerabilis Seruæ Dei HIACYNTHÆ DE MA-
RESCOTTIS promulgatum fuit Decretum: Con-
stare de Virtutibus tam Theologalibus, scilicet Fide, Spe,
& Charitate, quàm Cardinalibus, nimirum Prudentiâ, Justitiâ,
Fortitudine, & Temperantiâ, earumque respectiue annexis in
gradu heroico, Postulatores sex attulerunt Miracula ad interces-
sionem Seruæ Dei patrata, quæ cum Consultationibus bonæ me-
moriz Manfredi, Animaduersionibus R.P.D. Promotoris, &
Responsionibus ad easdem Animaduersiones impressæ fuerunt in

Ma,

Magna Posicione Anno 1715. Et quoniam Dominus Lancisio Archiater à Secretis Sanctitatis Vestre pro veritate requisitus à Domino Cardinali Ponente, ut super iisdem suam sententiam redderet, in suis votis etiam tantum ex dictis sex Miraculis approbavit, nempe Secundum, Quintum, & Sextum, iisdem Postulatores ad alia Tria reiecta post dicta Vota vindicias subdiderunt, prout in Libello impresso Anno 1716.

- 2 Rebus ita dispositis, habita fuit Congregatio Antipreparatoria die 15. Augusti Anni 1716. in Aedibus Reuerendissimi Domini Cardinalis de Abduà Præfati Sacre Congregationis, & Ponentis in hac Causa: In ea Domini Consultores intererunt præcipue in examine trium Miraculorum à Domino Lancisio approbatorum; & cum super his nonnullas difficultates excitauerint, easdem nouis Animaduersionibus R. P. D. Promotor restrinxit, quibus pariter facere satis curarunt. Postulatores in altero Libello currentis Anni 1717. in quo rursus intererunt pro vindicandis tribus Miraculis reiectis.

- 3 Successiue in Aedibus Quirinalibus sub die 16. Martij 1717. Congregatio Preparatoria dicta sex Miracula ad trutinam reuocauit; & cum nonnulli ex Dominis Consultoribus super Sexto Miraculo de Sanatione instantanea Sororis Virginie Pedante ab Epilepsia optauerint, (etiāsi plenè constaret de perfecta sanitate per annum eum dimidio); ad maiorem Miraculi fulgorem expedire, ut vltiores probationes reciperentur super continuata Sanitate dictæ Monialis vsque ad præsens tempus, R. P. D. Promotor pro suo officio rem in scriptis examinandam proposuit in Congregatione Ordinaria sub die 17. Aprilis præsentis Anni 1717., & Sacra Congregatio rescribendum duxit pro noua expeditione Literarum Remissorialium ad habendas vltiores probationes super continuata Sanitate dictæ Sororis Virginie Pedante, cui Rescripto Sanctissae Vestra benignè assuit die 24. eiusdem mensis. Quarum Literarum vigore compilatus fuit nouus Processus, eiusque validitas approbata remansit in Sacra Congregatione habitâ die septimâ Augusti currentis Anni. Quamobrem ordinarijs ritè dispositis, vnice superest discussio coram Sanctitate Vestra, ex qua speratur Rescriptum fauorabile: Constare de Miraculis Venerabilis Seruæ Dei.

- 4 Ut facilius præstantissimi Iudices de prædictis sex Miraculis decernere valeant, reassumere dignabuntur vltra Positionem impressam Anno 1715. duos posteriores Libellos Anno 1716., & 1717., in quibus præcipue conati sunt Postulatores sustinere realitatem etiam trium Miraculorum à Domino Lancisio reiectorum; & cum nihil in contrarium oppositum fuerit rationibus in eisdem cumularis, metito credimus, quod de iisdem quoque habenda sit ratio quin argumenta iam adducta repetere cogamur. Quo verò ad alia Tria in dictis Votis approbata primò simplici narratione compilabuntur, quæ ex factis resultant, neglectis quibusdam leuioribus exceptionibus in enunciatis superius sive Magnâ Positione; sive Libellis plenè eliminatis; deindè alijs argumentis fulcietur Relevancia dictorum Miraculorum, adductis præsertim exemplis desumptis ex Relationibus Sacre Rotæ in alijs Causis, quod tollatione firmitas dictorum Miraculorum magis elucebit. Eliminabitur quoque vnica Animaduersio R. P. D. Promotoris excitatâ ex Processu recenter constructo aduersus Sextum Miraculum.

SECUNDUM MIRACULUM

Approbatum ab Illustrissimo Lancisio Instantaneæ restitutionis Visus Hieronymæ de Rattis.

ITITVR probatio hujus Miraculi depositionibus quatuor Testium de visu, & facto proprio respectuè in *Summario* à pag. 5. usque ad 23., necnon aliorum septem Testium de auditu, ut in *Responsionibus* datis ad nouas Animaduersiones in Libello impresso anno 1717. *Summario* *Additionali* num. primo. Aduersus hanc plenam probationem nihil aliud obbare videbatur, quàm Bernardinæ Rattæ varietas, ut potè quæ in Processu Informatiuo retulerat,

quod Hieronyma eius Soror percussa in oculo sinistro idu virguki, dum in propria Vinca sepem struit, facultatem visuam non totalitèr amiserat, prout in *Summario* *Additionali* in *Past.* *Magn.* pag. 31. in principio, ibi = *Non ci vedea quasi niente* = Cum econtrà de totali amissione dictæ facultatis visuæ eadem Bernardina Ratta in Processu Apostolico pag. 10. §. 39. deposuerit = *Li ci venne un gran dolore, di maniera che per quanto ella mi dicea, rimase priua da quell'occhio della vista.*

- 2 Ad hoc obstaculum remouendum repetimus, quod diximus in *Responsionibus* datis in dicto Libello anno 1717. pag. 5. & seqq., nempe, quod iste Testis uti varius, & vnicus non esset attendendus. De perfecta enim cæcitate cum totali abolitione visus deposuit ipsamet Sanata, *Summario* *Magn.* pag. 5. §. 6. ibi = *Cinque anni sono in circa ritrovandomi io alla mia Vigna, & attouando un piosso della fratta della medesima Vigna, mi percasse l'occhio sinistro una verga di spine, & da quel prunazzo saluaticca, e per quella percossa mi cadde nel medesimo occhio una fuffione grande con dolore insopportabile, per la quale rimasi senza veder niente lume da quell'occhio sinistro, facendone io più volte l'esperienza con ferrarmi con una mano l'occhio destro, & osservare, se con quello ci poteuo vedere un pochino, & mai ci potei vedere. Ex quo experimento per semetipsam facto claudendo oculum dexterum, indubitanter resultat probatio perfectæ cæcitatæ. Concordat alter Testis, nempe filia Olympia, *Summario* *Magn.* pag. 8. §. 25. = *Ritrouandogli la detta Girolama mia Madre con un'occhio del tutto perduto, dal quale non ci vedea punto, ed erano già molti mesi, siccome non ci vedessi punto, io lo so (en causa scientiæ, & secundum experimentum eiusdem cæcitatæ) perche lei si ferraua con una mano l'occhio buono, & stando aperto quel cattiuo, mi faceua fare de gesti con le mani auanti del medesimo per far proua, se ci vedea, & veramente non ci vedea per niente. Accedit tertius Testis Georgius Bentiuolus pag. 12. §. 52. Essa Madonna Girolama era stata molti mesi senza vederci punto da un'occhio, di che io l'hauemo sentita più volte lamentarsene. Regularè**

autem est, quod in omni negotio attendi debet, tanquam quid principale, depositio illius personæ, quæ de facto proprio testatur, & deinde si accedat alter Testis, plena habetur probatio per *Text.* in cap. 4. de Testib., ibi = *In omni negotio principalis persona dicens veritatem rei sibi nota rectissime habenda est pro Teste*, cui quidem adhibito uno, efficiuntur duo Testes = In nostro autem casu tres Testes plenè consentientes dati sunt, & quod magis urget, cum experimento dupliciter sumpto tam ab ipsamet Patientē, quàm ab eius filia, ex quo duplicato experimento cæcitas totalis extra controverſiam ponitur. Addimus insuper Testem inconstantem, & varium reducendum esse ad concordiam, prout communiter tenent omnes Canonistæ, atque Jurisperiti, etiamsi verba debeant impropriari. In controverſo themate verba, quæ faciunt difficultatem = *Non ei vides quasi niente* = rectè intelligi possunt, ex quo amissa facultate visiva in vno oculo, diminuta erat in totum dicta facultas. Præterquamquod dictio = *quasi* = in Iure nostro non semel ad significandam etiam totalitatem recipitur, ut in cap. Parrochianus de Decim., vbi Gloss. in verb. *quasi debitum*, ibidem Panormitanus num. 2., Rotæ part. 2. Recensior. decis. 672. num. prime, & cap. Prout de Dol., & Consumac.

- 3 De relevancia plenè constat, ex quo agitur de cæcitate inueterata in oculo sinistro vltra sex menses, quæ cæcitas jam communicata erat in secundo accessu ad Vineam etiam ad oculum dexterum. Si queritur causa huius totalis cæcitatis in utroque oculo, desumenda est ex depositione ipsius Hieronymæ in Processu Informativo, prout in Summario Additionali in Magn. Possit. pag. 30. versus fin. = *Sette, d'otto mesi sono mi vrsai con una Baccetta di macchia nell'Occhio manco in occasione, che atturavo un passo della mia Vigna, per la qual percossa restai offesa talmente, che dopo suavito il tumore, e cessato il dolore, mi restò un panno nel dett'Occhio, quale m'impedì affatto il vederci* = Ex quo panno insert Dominus Lancisius in suo doctissimo Voto pag. 7. morbum oculi ab ophthalmia in suffusionem, seu albuginem petreanſiſſe. Rationum momenta per eandem ponderata cum autoritati Medicorum, & experientie nimirum, & procedant à Viro pro veritate scribentem, recipi solent in Sacra Congregatione; & regulare est, quod Peritorum iudicio standum sit per *Text.* in cap. Prudentia de Offic. Delegat., Bartolus in leg. 2. num. 10. Cod. de Tur. Fisc., Alexander conf. 88. num. 32. lib. 5., Sperellus decis. 178. num. 6., Pax Jordanus vol. 3. lib. 24. tit. 22. num. 43., Pacionus de Locat., & Conduct. cap. 34. §. 5., Mascardus de probat. conclus. 1169. num. 48., Gratianus discept. 228. num. 25., Farinaccius de Test. quæst. 70. n. 62., & 63., Rota decis. 343. n. 2. par. 17. Rec., De Luc. de Iudic. disc. 4. n. 16.

- 4 Ab hoc communi Doctorum placito non est recedendum, etiamsi eximais Peritus de facie non viderit Infirmam, quia ut bene distinguit Reyes in Elyf. Incandar. Question. Camp. quæst. 10. sub num. 5., duplex est morborum conditio, alij acuti, alij chronici sunt, & diuturni in primis propter mutationes brevi tempore succedentes Medicorum præsentiam censet necessariam, in chronicis verò aliter statuit; *In istis enim*, inquit, *non est dubium, quin absens Medicus certius de morbo, omnique illius eventu informationem accipere possit, & consilio agentem multum iuvare, cum eodem modo frequentius procedant, & consultationem, modumque, quo antea consistere visi sunt, vel paucis mutatis,*

innu-

inuadendi, & recedendi naturam seruent eandem; propterea in tot doctissimorum Scriptorum libris, qui consilia, & epistolas scripserunt, de chronicis præcipue egisse aduertere est = Non est hæsitandum in applicatione; nam versari in morbo chronico, nempe protrahæo vltra sex menses, controuerti non potest; ex quo rectè deducitur, standum esse iudicio peritissimi Archiatri, qui expensis circumstantijs ex Actis deducis, seriò pronuntiavit, morbum Hieronymæ fuisse suffusionem, vel albuginem.

- 5 Sed ponamus etiam per malam hypothesim, nos versari in casu dubio, an suffusio, vel albugo superuenerit ophthalmiæ, vel morbus remanserit in simplici statu ophthalmiæ, nihilominus releuantia Miraculi controuerti non potest, ex quo sanatio contigit in instanti ad simplicem, & nudam fricationem oculorum cum corolla, quæ olim fuerat Venerabilis Hiacyinthæ, & fiduciam, ac preces per Hieronymam directas ad dictam Seruam Dei. Quandoquidem etiam in terminis simplicis ophthalmiæ pluriès Rota in suis Relationibus pro Miraculo sententiam tulit, vt constat ex exemplis in præsentì Summario Additionali congestis. Quanti autem ponderis sint huiusmodi exempla, aduertit Castellinus de Inquisit. Miracul. in Sanct. Martyr. Canonizat. cap. 3. par. 2. pag. 332. num. 36., ibi = Denique veritas explicata, & modo prædicto corroborata, qua continetur in prædictis Relationibus magna diligentia editis, nunquam legitur, quod fuerit infirmata, sed approbata, & illa duce processum sit ferè semper, ne dicam veriùs, simpliciter, & semper ad actum Canonizationis, seruatis tamen omnibus, & singulis, qua in huiusmodi negotio maximi ponderis de iure, vel consuetudine copiosè seruari solent. Nos tamen non acquiescentes auctoritati Castellini in exemplis cumulatis realitatem approbationis per Sacram Congregationem comprobamus ex Diplomatis Canonizationum, atque ex Actis illarum: Facta autem collatione dictorum Miraculorum cum illo nostræ Hieronymæ, huius liberatio omnibus alijs superior reperietur.

- 6 Siquidem circà primum desumptum ex Relatione Canonizationis Sancti Ignatii dubitari potest de instantaneitate sanationis, quandoque in facti narratione, prout in Summario Num. primo §. primo asseritur, quod intra tres, vel quatuor dies sanatus est, quasi nunquam aggressus. Circà secundum ex relatione Canonizationis Sancti Ioannis Dei eadem obseruatio recurrit, nam factum, vt dicto num. primo §. 2. concluditur per hæc verba = Die sequenti Puella se visum recuperasse, significans plura proprijs nuncupata nominibus in restituta lucis Testimonium designauit. Neque omitti debet, probationem huius Miraculi à tribus Fæminis pendere, prout recognosci potest in §. Hoc factum. Circà tertium ex Relatione Canonizationis Sancti Thomæ de Villanoua dubitari item contingit de eadem instantaneitate, nam in facti narratur, prout in Summario dicto Num. primo §. 3., quod in sequenti die duabus ante meridiem horis repenti à cubiculo cum gaudio ad Matrem recurrit Puella apertis, claris, atque integris sanatis oculis. Circà quartum ex Relatione Canonizationis Beati Iuliani à Sancto Augustino crescit ratio dubitandi de instantaneitate sanationis. Exponitur siquidem in facto, prout dicto num. primo §. 4., quod statim ac Egria fuit cum Rosario tacta à Seruo Dei, nubes quædam in oculo sinistro surrexis, quam & nunc habere dixit, & modicum cernit, sed alter oculus remansit valde bonus, nec ulterius passa fuit do-

lores. Cettè in nostro casu recuperatio visus fuit totalis, & instantanea, & absque vllis prævijs medicamentis; vnde si, non obstante defectu instantaneitatis, Sacra Rota habuit pro Miraculis superiùs dictis sanationes ab ophthalmia, & in facto eadem Miracula metuerunt approbari in Bullis Canonizationum, earumque actis, potiori iure declarari debet Miraculosa restitutio visus Hieronymæ Rattæ.

- 7 Ponamus secundò, Hieronymæ cæcitatem in oculo sinistro non fuisse totalem, proût prætenditur deduci ex Testimonio Bernardinæ in Processu ordinario, adhuc Miraculi vis controuerti non debet, si standum est exemplis Miraculorum approbatorum à Sacra Rota, & à Sede Apostolica in diplomatibus Canonizationum. In Relatione enim Canonizationis Sancti Ludouici Bertrandi deponit ipsemet sanatus, prout in Summario præsentis Num. 2. §. 2., se parum, aut nihil vidisse, & tamen eiusdem sanatio inter Miracula fuit recensita; imò (quod non contigit in casu nostro) intercessit magna crysis, ut dicto Num. 2. §. primo, nam cum Eger orares ad Sepulcrum Sancti Ludouici, ingentem aquæ crocæ copiam emisit, qua iugiter defluente visum paulatim recuperauit. In Relatione Canonizationis Sancti Petri de Alcantara Cæcilia Velasquez oculorum morbo laborabat, sed non fuit totaliter cæca, ut ipsamet deponit num. 2. §. 4., & tamen quia instantanè perfectam visionem recuperauit, Miraculum non solum ab Auditoribus Rotæ, sed à Sac. Congregatione fuit approbatum, ut post Rotæ relationem d. n. 2.

- 8 Reassumendo superiùs dicta, non subsistit, nos versari in simplici casu ophthalmiæ, nam si seriò perpenditur vis ictus resilientis in oculo, vnde originem traxit cæcitas nostræ Hieronymæ, facilè percipietur transitus morbi ad suffusionem, seu albuginem, cui suffusioni validissimam coniecturam præstat præter pannum firmiter inhzrentem dicto oculo, alterius oculi inflammatio post sex menses subsecuta cum totali visus amissione; ex ea enim deprehenditur, quod suffusio vnius oculi ad alium permeabat, prout monet Zacchias in *Question. Medico leg. tom. primo lib. 8. tit. primo pag. 596.* hoc esse proprium suffusionis, quæ ab vno oculo tractu temporis ad alterum communicatur, ideoque sapiens Philosophus consulit his, qui in vno oculo suffusione laborant, non esse concedendam dispensationem ad Ordines propter moralem certitudinem, quod spatio temporis morbus ad alterum oculum communicetur, ibi = *Sed quia nunquam fit, ut vno oculo cataracta affecto non afficiatur etiam alter ob maximam vtriusque communicationem, quo persuso homo perfectè cæcus euadit, quandoque ergo suffusio in vno oculo incipiat, videtur ob periculi certitudinem, nempe ventura suffusionis in oculo sano, suffusus in vno tantum ceulo repellendus est à promotione.*

- 9 Minusque impugnari potest totalis cæcitas, quæ saltem innegabilis fuit, postquam secunda vice vineam Hieronymæ repetijt. Quin obstat breuitas temporis, quo dicta totalis cæcitas durauit, quia semper erit verum, recuperationem plenariam visus euenisse nulla præcedente causa physica, sine aliqua crysi, atque alia ope medica, & quod ostendit vim diuinam, contigit in instanti, & non paulatim, prout in cæco, de quo apud *Marc. 8.*, qui priùs vidit homines sicut arbores ambulantes, & deindè plenariæ visioni fuit restitutus; vlteriùs recuperatio visus in nostra Sanata fuit firma, & stabilis, nam in postea-

rum

rum morbo oculorum nunquam laborauit . Concludendum igitur est ex his circumstantijs , controuersam sanationem vnicè tribuendam esse intercessioni Ven. Hiacynthæ , cuius precibus se commendauit misera Mulier, & omnem fiduciam in eiusdem corollæ conficiatione super oculis reposuit .

- 10 Cæterum momentum Miraculi principalitèr nititur in liberatione ab inueterata oculi sinistri suffusione , albugine , vel saltem ophthalmia . Quamobrem omnibus pensatis , recogitent præstantissimi Iudices , restitutionem visus nostræ Hieronymæ excedere non solum in accidentalibus , sed in substantialibus exempla sanationum à Sacra Rotâ , & Sede Apostolica approbatarum , & cum religiosè soleant ipsi cauere à nouitatibus , decernant , an dubitare de hoc Miraculo sit insistere , vel recedere à praxi aliàs seruata in harum Causarum discussionem .

Quare &c.

6
**SUMMARIUM
ADDITIONALE**

Ad secundum Miraculum.

Num. 1.
Nonnulla Miracula optalmia approbata à Sac. Rota in diuersis Relationibus manuscriptoris, in quibus deficit instantaneitas sanationis.

Ex Relatione Canonizationis S. Ignatii.

OCTAVUM MIRACULUM

**Bartholomæus Contesti Chyrurgus
optalmiæ morbo, & acerrimis
capitis doloribus
liberatur.**

I, N eadem Ciuitate Maioricæ anno 1597, Bartholomæo Contesti Chyrurgo annorum 62. tam acerrimis, ac diuturnis capitis doloribus oppresso, vt præ nimio dolore sæpius ad terram allideretur, superuenit in vno oculorum adeo grauis optalmiæ morbus, idest oculorum inflammatio, vt & alterum etiam oculum per quendam quasi consensum diuexaret, & efficeret, vt ne tenuissimum quidem lucis radium sustinere, nec manducare, nec quiescere posset, ob idque in tenebroso cubiculo constitutus inde non egrediebatur, & si quid cibi sumere cogebatur, per alterius manus sumere debebat. Humana remedia fuerunt adhibita plurima, & multiplicia, sed omnia incassum, morbo semper in deterius ruente, & eò tandem deuentum est, vt Bartholomæus præ nimio dolore non dubitaret affirmare futurum, vt si viveret quidam Pastor Chirurgus sibi oculum erui, & radicibus extirpari iuberet. In hoc statu constitutus auditis Miraculis, quæ Deus intercessione dicti Beati Patris operabatur, magnâ spe concepta, & erga dictum Beatum Patrem eximia Religione incensus, obtinuit ad se deferri illius Reliquiam, nempe nomen ipsius Beati Patris, quod in calce literarum sua manu scribere solebat, & in illomet puncto, quo fuit dicta Reliquia ad eum allata, benè se habuit, dolor capitis, & oculorum cessauit, visum recuperauit, & lucis splendorem, quem antea adeo auersabatur, sine vlla offensione sustinuit, surrexit de lecto, & cibum petens comedit, & quieuit cum magno voluptatis sensu, atque vt intelligeretur, tam subitam curationem diuinæ virtuti, & intercessioni dicti Beati Patris tribuendam esse, bis, teruè Sacra Reliquia de cubiculo dicti Ægroti asportata, illicò dolor prius sublatu

blatus redijt, eademque in cubiculum reportata, illic morbus discessit, quo facto admonitus Bartholomæus Sacram Reliquiam apud se retinuit, & ita intra tres, vel quatuor dies perfecte sanatus est, quasi nunquam egrotasset.

S. 1.

Perfecta sanitas ad
quatuor dies dilata
fuit.

Factum istud sic ut supra narratum probatum comperimus ex depositione sex Testium, videlicet ipsius Bartholomæi, in cuius persona Miraculum contigit XIV. Testis informatui examinati Minoricæ per Officialem Maioricen. ex commissione supradicti Nuntij Apostolici super 13. art., & Bartholomæi Contesti Filij dicti Bartholomæi 76. Testis Remissorialis, & Margaritæ Lopez Vxoris relicte dicti Bartholomæi Senioris 77. Testis Remissorialis iuxta 18. Interrogatorium, & Catharinæ Campaner Filiz dicti Bartholomæi Senioris 15. Testis informatui examinatum Maioricæ per supradictum Officialem, qui cum mortui essent, repeti non potuerunt, & omnes ex certa scientia deponunt, sicut etiam Sebastianus Bena iam Artium, & Medicinæ Doctor nonus Testis informatius examinatus Maioricæ, vt alij,

Curacionem istam Miraculo adscribendam censuimus, primò ex qualitate morbi, erant enim dolores acerrimi, & inueterati, ac adeò illis cruciabatur, vt eligeret potius sustinere dolorem erutionis oculi magis quam dolores, quos cum illo patiebatur. Et cum ex plurimis medicamentis ex arte adhibitis, quibus leuari debuerat, leuamen non receperat, imò in peius semper ruisset, necessariò dicendum est, morbum huiusmodi perniciem portendere, & curari non potuisse ex Galeno 2. apbor. tex. tom. 1.

Secundò ex instantanea operatione; nam statim, ac Reliquia ad Infirmum allata fuit, & super oculos ipsius apposita, benè se habuit, cessauit dolor, redijt visus, splendorem lucis sustinuit, surrexit è lecto, suis manibus comedit, & dormiuit cum magno voluptatis sensu; idque eò magis considerata supradicta circumstantia, quod ter, aut quater vis morbi cessauit, dum adesset Reliquia, totidem vicibus reciduit, quando Reliquia è cubiculo efferebatur,

Quæ cum nullam cum causis naturalibus dependentiam, aut communicationem habere possint, & vires, & facultates nature superent, negari non potest, quin Miraculo tribui debeant, præsertim quòd ita perfecte sanatus est, ac si nunquam egrotasset tali morbo.

His omnibus accedunt aliæ circumstantiæ in alijs Canonizationibus consideratæ, nempe concepta deuotio ipsius Bartholomæi erga B. Patrem, illiusque desiderium, & fides, ac opinio omnium supradictorum, qui dictam curacionem pro insigni Miraculo habuerunt.

Ex Bulla Canonizationis Bullar. Magn. tom. 4. pag. 14. §. 40. Bartholomæus Contesti Chirurgus adeò acerbis, & diuturnis capitis doloribus opprimebatur, vt præ nimio dolore sæpè ad terram allideretur, accessit in oculorum altero tam grauis inflammatio, vt alterum etiam diuexaret, itaut ne tenuissimum quidè lucis radium perferre, aut aliquantulum quiescere posset: ob idque in tenebroso conditus cubiculo, inde non egrediebatur, & eò deuotum est, vt ex intolerando dolore non dubitaret affirmare, quod si quidam Chirurgus iam defunctus in humanis ageret, oculum sibi erui iussurus esset. Religione demùm eximia erga Beatum istum incensus, illius Reliquiam ad se afferri iussit, & in puncto, quo fuit illa

delata, benè se habuit, capitis, & oculorum cessauit dolor, visum recuperauit, & lucis splendorem sine vlla offensione sustinuit, vtque intelligeretur, subitam curationem diuinæ virtuti, atque intercessioni Beati Ignarij tribuendam esse bis, terue Sacra Reliquia è cubiculo exportata, dolor redijt, eaque in cubiculum reduta, illicò morbus discessit, quo factò admonitus Bartholomæus Sacram Reliquiam poenès se retinuit, atque ita intrà tres, vel quatuor dies ità perfectè sanatus est, quasi numquam ægro-
tasset.

Ex Relatione Canonizationis S. Ioannis Dei.

QVARTVM MIRACVLVM

POST MORTEM.

Oculorum Infirmitatem sanat.

- II. **S** Auina Baptista Puella annorum quatuor in eam incidit infirmitatem, vt profluentium humorum concursu tumefactos, atque obumbratos oculos non posset aperire, & cum admodis quibusdam medicamentis tumor subledisset, oculique essent aperti, adhuc tamen illorum lumine adeò impedita remansit, vt duorum mensium spatio nihil penitus videret. Cum verò ipsius Mater ad Valetudinarium Ioannis Dei accessisset, vt Chirurgum pro salute filix consuleret, à pia quadam Muliere Valetudinarij Ministra commonefacta, vt potius ad auxilium, opemque Serui Dei confugeret, se ad Ecclesiam contulit, ibique effusus lacrimis, Rosarioque recitato, ac deuotione quam maxima Ioannis intercessioni filiam commendans pollicita est, eandem ipsius Serui Dei habitum assumpturam. *Die sequenti Puella se visum recuperasse significans plura proprijs nuncupata nominibus in resituta lucis testimonium designauit.*

Hoc factum, prout superius narratur, concludenter probant certa scientia in Proecessu Granaten. Maria de Zamorra Mater Puellæ super 2. fol. 419. Thomasia Faxardo amica Puellæ habitans in eadem Domo super 10. fol. 274. Ioanna de Assero Valetudinarij Ministra, quæ suauit, vt ad intercessionem Ioannis Dei Mater confugeret super eodem 10. Interr. fol 318.

Hanc verò oculorum illuminationem adscribendam esse Miraculo censuimus, attentà tum qualitate Infirmitatis, quæ visum Puellæ obtenebrarat, itaut iam per duos menses nihil videret, vt iisdem Testes deponunt; tum etiam instantanea visus recuperatione, quæ, nullo maximè adhibito medicamento, cum excedat vires naturæ sensum, & per successiuas alterationes solum operantis, Miraculum arguit, Archid. in Cap. Nec mirum num. 6., & 8., & ibidem, Bellam, num. 5. 26. quæst. 5., & quod emanauerit ad intercessionem Serui Dei Ioannis, sufficienter comprobant ad ipsum pre-

§. 2.
ie sequenti ab In-
tatione Ioannis
ei visum recupe-

preces effusæ , & præcedentis voti nuncupatio , vt iam in alijs deduximus .

Ex Bulla Canonizationis inserta in Libro Vitæ S. Ioannis Dei scriptæ per Fratrem Marcum Aurelium Scodanigium , & impressæ Panormi Anno 1706. pag. 312. Sauina Baptista quatuor annorum Puella oculorum è nimio maligni humoris illapsu vsum planè perdidit : Hæc , cum primùm eius Genitrix illam , si ad pristinum vsum restitueretur , Religiosis Beati Ioannis insignibus induere spondit , statim oculorum vsum omninò sanum recuperauit .

Ex Relatione S. Thomæ à Villanoua penès Contilorum pag.684.

Sanatio Ophthalmiæ .

III. **M** Arcella Filia Antonij Matthæi di Lizania , & Marcellæ Escolanæ coniugum incolarum Ciuitatis Valentis , tertium ætatis annum agens , morbo quodam , sine distillatione in pectore per duorum semè , vel trium mensum spatium grauiter vexata fuit , adedut sanguinem per os proieceret , neque cibum retinere valens , cum tussiendo cum sanguine euomeret , quæ distillatio ad caput , & oculos postmodum translata fuit , tam vehementer eam afficiens , vt neque lumen aspicere , neque oculos aperire vllatendù sustineret , quo pacto cum per annum integrum laborasset , nec humana remedia prodesse , & à pluribus mensibus nullum omninò fuisset adhibitum ; Mater eius audiens gloriosa Miracula , quæ ad intercessionem Serui sui Thomæ quotidie diuina potentia facere dignabatur , ad Ecclesiam Beatæ Mariæ succursus cum Puella perrexit , visoque , vt ea Venerabilis Viri Sepulchrum manibus contingeret , magna viuæ fide instructa , vt sanitatem Puellæ impetraret , à Thoma postulauit , dataque elemosyna pro Missa postridie celebranda domum se recepit , in sequenti verò die duabus ante meridiem horis repente è cubiculo ad Matrem cum gaudio cucurrit puella , apertis , claris , atque integris sanatis oculis , ac si nullo vnquam ex illis morbo laborasset , neque postmodum in eis impedimentum , vel molestiam sensisset .

S. 3.
S. Thomas visum.
Cæcæ restituit die
sequenti postquam
fuit inuocatus ,

Hæc probantur ex depositione super triginta quatuor in Processu Valentino Marcellæ Escolanæ Matris Infantis 284. Testis fol.893. Antonij Matthæi Lizani Patris eiusdem Infantis 287. Testis fol.889. Ioannis Baptiste Daqui 288. Testis fol.900. Annæ Mariæ Sancho 289. Testis fol.992. Magdalænæ Beltran. 285. Testis fol.895. Fratris Gasparis Mir Ordinis Sancti Augustini 332. Testis fol.979. in quibus evidens narrari Miraculum dubitari non potest , cum statim humanis artibus sanari infirmitas hæc minimè poterit , maxime cum per annum ophthalmia laborauit , quàm esse difficilis curationis docet Sauanarola in prax. tract.6. rub.2.

Ex Bulla Canonizationis Bullar. Magn. tom.6. pag.276. sub §.24. Marcella de Lizania tertium annum agens trimestri morbo distillationis in pectore affecta , vehementi , & assidua tussi ità afflicta , vt erumpente è pectore sanguine cibum sumere , aut sumptum reti-

retinere non posset, distillatione etiam ad eius oculos descendente, remedijs omnibus ad eius curam adhibitis, spe ad salutem pristinam redeundi prorsus destituta, ad Sepulcrum Thomæ delata, postera die, hora qua Sacrum pro eius sanitate celebrabatur, sanata est, & de cubili surgens ad Matrem incolumis, quasi nunquam passa fuisset ophthalmiæ morbum, clarissimis oculis festinæ contendit,

Ex Relatione Beati Iuliani à S. Augustino.

C A P V T XIV.

De sanatione infirmitatis oculorum.

- IV. **M**aria Garzia naturalis Oppidi de los Barrios ætatis annorum 28. adeo oculorum infirmitate laborabat propter continuam effluxionem aquæ ab oculis labentem, ut per duodecim annos nihil penitus videret. Transeunte quadam die Seruo Dei Iuliano per Domum, in qua Maria habitabat, vocatus à Catharina Matre eiusdem Mariæ, ut ingrederetur Domum, & videret hanc eius Filiam infirmam, ingressus Dei Seruus unam manum imposuit super caput, & aliam in fronte, tangendo oculos Mariæ cum proprio Rosario, & in momento ab infirmitate remansit sana. Factum iustificat eadem Maria in Testem adducta, & examinata in ordine 103. in 3. pars. Process. fol. 311., & 312., & Catharina eius Mater 105. eadem pars. 3. Process. fol. 314. ad interrogata, num remansisset omnino sana, & amplius fuerit oculorum morbo vexata, respondentes, nempe Maria, ab illo instanti dolore ei cessarunt usque in hodiernam diem, licet ex acrimonia humoris statim, ut fuit cum Rosario tacta à Seruo Dei *nubes quadam in oculo sinistro surrexit, quam, & nunc habere dixit, & modicum cernit*, sed alter oculus dexter remansit valde bonus, nec ulterius passa fuit dolores. Et Catharina Mater eadem referendo respondit, & confestim exiens Dei Seruus, & ipsa Maria secuta eum clamans, video, video, & Pater Iulianus me sanavit, Et Miraculum nobis visum fuit attenta infirmitate continuata per duodecim annos, & recuperatione salutis in instanti, & modo sanandi per contractum Rosario, & in manuum oppositionem, quæ circumstantiæ tam respectu operationis in instanti, quam Medici in eorum arte non agnoscunt, sed per successivas, & diversas naturæ alterationes solent consequi *Arch. diac. in Cap. Nec mirum 26. quæst. 5. numer. 6., & 8. Bellam. eodem Cap. Nec mirum num. 5.* quàm per contractum, & manuum appositionem manifestè indicant factum præter naturam, & à solo Deo per eius Serui intercessionem operatum.

S. 4.

Licet miraculose
sus restitutus fue-
rit, tamen quadam
abes in oculo sini-
stro surrexit, ob
uam modicum vir-
ebat.

Ex Relatione Canonizationis S: Ludouici Beltrandi.

Oculorum sanatio.

Num. 2.

Alia Miracula à Sacra Rota approbata, in quibus perfecta cæcitas deficiebat.

VI. **G**aspar Ramirez Incola Ciuitatis Valentiz quintum ætatis annum agens tantam oculorum ægritudinem contraxit, vt videndi facultatem quasi penitus amitteret, cumque in hunc modum biennio laborasset, ingrauescente sensim morbo, oculorum vsu omnino destitutus est, alteroque biennio elapso cum à Nouerca moneretur, vt Ludouicum Bertrandum recuperandæ sanitatis mediatorum inuocaret, & nonnæam apud eius Sepulcrum, vt ibidem fieri solet, celebraret, ad Beati Viri tumulum sese contulit, & quàm potuit feruentissimè, vt sanitatem sibi à Deo impetraret, rogauit, & nonnullis nouenæ diebus transactis, oculos nouies Beati Bertrandi Sepulcro applicuit, cumque hoc nona vice faceret, oculi illico aperti sunt, & ingens aqua copia ex eis manare cepit, quæ iugiter defluente visum paulatim recuperans domum secum gaudio contulit, cumque eum, vt oculos aqua abstergeret, nouerca admonuisset, nolle respondit, confidens Bertrandum absque illius medicamenti applicatione sanitatem sibi impetraturum, ac ad Sepulcrum, vt nouenam perficeret, reuersus clariores sibi continuè oculos effici animaduertis, adeo nonnena peracta, pristina se illorum sanitas donatum conspiceret, planè, ac se nullo unquam oculorum morbo laborasse.

S. 1.

Crysis successit, adeo vt ex oculis ingens aquæ copia manare cepit.

Siue morbus hic oculorum fuerit suffusio, siue offuscatia, aut debilitas visus, sine cæcitas, miraculosam fuisse sanationem dubitari non posse censuimus, nam ipsemet Testis 228. quia visum, seu visus claritatem recuperauit, deponit, *se parum, aut nihil vidisse*, & quod sibi opus erat ducere ad ambulandum; concordat Testis 229., quæ etiam addit, dictum Gasparem duobus vltimis annis adeo cecum fuisse, quod in domo; & extra illum ducebant; & Testis 230. deponit per hæc verba: Per multos annos cæcus permansit, quod minimè videbat, taliter quòd illum ducebant, & sine duce mouere se non poterat, neque ad aliquam partem ire, & hoc modo illum vidit ista Testis multis annis. Itaque videtur in hoc probatum esse cæcitas, Bart. in Leg. mutus num. 3. ff. de bonor. poss. for. compet. Angel. in S. Cæcus instit. qui testam. facere poss., & volunt Doctores, statum puniens excæcantem habere locum in eo, qui ita lumen impediuit, quod non possit inde videre lumen, licet oculos non effoderit, Castren. in Leg. binas ades num. 2. ff. de seruit. Urban. præd., Bald. ibidem num. 1., Natta consil. 210. num. 1., sed quia ipsemet Testis, qui sanitatem pristinam consecutus est, deponit, *se parum, aut nihil vidisse postremis duobus annis*, licet sine duce se mouere non posset, vt cautius ageremus, quia de euidenti, & perfecta cæcitate poterat dubitari, conclusimus constare de miraculosa sanatione, non autem à cæcitate scilicet perfecta.

S. 2.

Parum, aut nihil videbat.

Ex Bulla Canonizationis, Gaspar Ramirez cæcus ad tumulum Sancti nouenam peragens, vltimaque die oculos Sepulcro cum fide applicans,

cans, profluuium crocei humoris emisit ab oculis, ac subito cæcitas suæ caliginem lætus absterxit.

Ex Relatione Canonizationis S. Petri de Alcantara.

MIRACVLVM SEXTVM

Cæcilia Velasquez per nouem menses
morbum oculorum passa, etiam ex
illo quasi cæca, immisso capite
intrà Sepulcrum Serui Dei,
quod erat apertum, sta-
tim recepit visum,
& sanitatem.

IV. Cæcilia Velasquez supradicta Oppidi de Mombeleran laborauit morbo oculorum per nouem menses *in tantum quod fere remanserat cæca*, & plura remedia applicauit, quæ tamen illi non profuerunt; & accedens quidam Frater Sancti Francisci Discalceatorum ad domum suam, illam consolatus fuit, & hortatus, vt se offerret Beato Petro de Alcantara, quem tunc extraxerant ab illius Sepulcro, vt valeret, & infirma intrà quatuor dies, etiam quod ingeret, itaut iumenta non possent ascendere monrem, per quem peruenitur ad Monasterium de Arenas, ad illud se contulit desiderio magno consequendi salutem, & cum ad Conuentum accessisset, inuenit Sepulcrum istius Serui Dei apertum, & magna deuotione erga Sanctum intulit caput intrà dictum Sepulcrum, & incontinenti recuperauit visum, & sanitatem omnimodam oculorum, itaut nunquam postea in dictam infirmitatem inciderit, & quando hoc depoluit, transierant iam viginti anni post sanitatem recuperatam.

Et istud factum, prout suprà narratur, probatur duobus Testibus Remissorialibus, quorum vnus est ipsa Cæcilia 57. Testis *Remiss. Abulen. fol. 220.*, quæ deponit prædictum factum, prout suprà narratur, & sibi met contigit; altera verò Testis est Isabella Sanchez cognata eiusdem Cæcilie 64. Testis *Remiss. Abulen. fol. 238.*, quæ de tempore dictæ infirmitatis cum Cæcilia inhabitabat, & deponit de infirmitate, & *quod vidit Cæciliam fere cæcam proficisci ad dictum Monasterium*, & eadem die vidit illam ad domum reuertentem visu recuperato, & sanitate sibi omnino restituta, Ex quibus nobis visum fuit prædictum factum probari, & adscribendum fore maximo Miraculo, stantibus qualitate, & diuturnitate infirmitatis.

S. 3.
cæca non in 16-
1, sed fere cæca
transierat.

S. 4.
et in statu quasi
itatis.

mitatis oculorum, & statu quasi cecitatis, ad quem Patiens pervenerat, & quod remedia applicata nihil contulerant, & attentam devotione, & fide infirmæ, & accessu ad Conuentum, & attentam instantanea recuperatione salutis mox vt caput in Sepulero immisit, & ex his hoc referendum esse ingenti Miraculo tertij gradus iudicauimus.

Ex Actis Canonizationis Sancti Petri de Alcantara, & Sanctæ Mariæ Magdalenz de Pazzi Romæ impressis anno 1669. pag. 31. Cæcilia Velasquez Oppidi de Mombel:ran oculorum morbo nouem mensium affecta, & iam penè cæca, capite vix immisso in Petri Sepulcrum, perfectè vidit.

QUINTUM MIRACULUM

Approbatum ab Illustrissimo Lancisio
sanationis ab Empyemate
Felicis Sterbinæ,

EELIX Sterbina die 5. Maij in ægitudine pleuritidis incidit, & per quindecim dies materias crudas, & lymphaticas expuit; vigesima autem die dicti mensis Maij excreationes emittere cepit foetidas, & pessimæ qualitatis. Ita Blasius Cantarellus Curæ Medicus Summar. Magn. pag. 43. §. 248. *E ancora la verità, che per lo spazio di quindici giorni in circa andò escreando quantità di materie crude, e linfatiche, che poi verso gli 20. del detto mese di Maggio cominciò ad escreare materie concotte, marciose, e di pessima qualità.* Ex qua materiarum mutatione verificatum remanet in Ægra Hypocratis §. aphor. 8. quod qui in pleuritide in quatuordecim diebus non repurgantur, ad suppurationem vergunt, hoc est ad pulmonum abscessum, atque ad empyema. Neque defuerunt signa diagnostica veri empyematis, quæ resert Curæ Medicus pag. 39. §. 208. & §. 214., & concordat alter Medicus Ioannes Petrus de Valentibus pag. 46. §. 277.

3 Ab empyemate iuxta Hypocratis §. aphor. 13. quicunque ex morbo laterali suppurantur, si intra quadraginta dies purgantur à die, quo fit eruptio, liberantur, si vero non, ad tabem transeunt. Nostra Virgo non solum non repurgata est intra quadraginta dies, sed in peius quotidie prolapsa est; nam excreationum materia pessimæ qualitatis, & odoris inspiciebatur, febris non remittebat, sed in noctibus incurdescebat, & virtus expulsiva paulatim diminuebatur, prout Medicus Curæ pag. 39. §. 208. eadem Sanata pag. 25. §. 9. eiusdem Soror pag. 28. §. 114. Alter Medicus pag. 48. §. 289.

3 Eò res tandem devenit, ut uterque Medicus miserrimam Ægram pro deplorata habuerit, & iam per sex dies à quocunque medicamento cessatum fuerit, & ex eorum consilio Sacramenta non solum Viatici, sed etiam Sacrae Vnctionis susceperit, & mors, ut dici solet, iam pulsaret in ianuis. Ita Cantarellus pag. 39. §. 219. *Si ridusse con polso debolissimo, e mortale, detto da' Medici Miuro, cioè assai sottile, con labbra liuide, con affanno maggiore, con occhi rimessi, & estremi freddi, faccia cadauerica &c.* STIMANDO IO, CHE LA DETTA INFERMA DOVESSE MORIRE QUELLA NOTTE. Et alter Medicus pagina 47. §. 279. *Finalmente si ridusse, che non poteua giacere se non sopra un lato, e volendosi voltare all' altro lato, li venivano suenimenti, che pareua, che volesse allora morire con hauer perfo affatto l'appetito, e le forze Perano mancate à segno, che haueua un polso paruo, e frequente con faccia quasi cadauerica, con gli occhi rimessi, naso filato, unghie incuruate, anche lagrime inuolontarie, che li apparuiano dagli occhi, segni tutti morrali, E COSÌ LA LASCIAI VNA SERA, CREDENDO, CHE LA NOTTE DOVESSE MORIRE.*

- 4 Expoluimus compendiosè facti sericim, prout luculenter referunt Testes in Magna Positione à pag. 19. ad 52., & resultat ex informatione bon. mem. Peregrinij, necnon ex responsionibus ad Animaduersiones datis, tum præcedenter in magna Positione, tum subsequenter in posteriori Libello anno 1717., ac ex Voto Domini Lancisij; & cum de his nulla cadat difficultas, conclusiue remanet probatum primum Extremum, scilicet mortem non solum fuisse inevitabilem, sed in horas imminantem, prout præ alijs vterque Medicus censuit.
- 5 Superest modò, vt de secundo Extremo, videlicet de sanatione instantanea diligenter inquiramus. Cantarellus pag. 40. §. 221. *Ed essendo io Testimonia ritornato à vederla la mattina immediatamente seguente, trouai la suddetta Inferma senza febbre, senz' affanno, senza dolore nel petto. Et §. 223. E auendo offeruato quella mattina la detta Inferma nello stato, che io hò detto senza febbre, senz' affanno, senza le suddette effettorazioni, senza dolore, e che si poteua voltare dall' altro lato, e anche alzarst, e ciò senza veruna crisi, stimai, che la suddetta sanazione fosse vn Miracolo. Et §. 230. E per tutte queste ragioni dico, e concludo, che la suddetta sanazione non potè succedere naturalmente, massime con quella breuità di tempo da me sopra deposta. Et §. 240. Mà la sua sanazione successe istantaneamente, come già hò deposto, immediatamente dopo l'applicazione dell' Immagine della suddetta Serua di Dio Suor Giacinta. Et §. 253. Doppo la suddetta sua istantanea sanazione non hà mai auuto più nè febbre, nè dolor di petto, nè affanno, nè verun' altra infermità.*
- 6 Alter Medicus pag. 47. §. 284. *Ed io sentitole il polso, la ritrouai sgrauata di febbre, e migliorata di forze. Si quæritur, quid intellexerit per verbum Sgrauata di febbre, an scilicet liberationem, vel tantum alleuationem à febris, explicatio desumenda est ab ipso Vocabulario Cruscæ, vbi verbum sgrauare explicat exemplo desumpto ab Autore Pistoriensi. Se n'andò tutto di grado in isbandimento, e sgraudò la Città di Roma, cioè liberò dal sospetto. Quod verò in hoc sensu vsus fuerit dicto verbo Medicus linguam vernaculam magis politam callens, resultat ex contextu eiusdem depositionis; nam prosequitur. Eperciò io giudicai esser questa sanazione vn' effetto miracoloso, e fuori delle forze naturali. Et §. 296. E stata miracolosa, e soprannaturale. Et §. 298. E però, come hò detto, la sanazione fù miracolosa, e soprannaturale.*
- 7 Iplamet Sanata pag. 21. §. 20. *L'istesso giorno immediatamente seguente m'alzai da per me à sedere sul letto, mangiai da per me con gusto, il che non haueuo potuto far prima, e l'istesso giorno il doppo pranzo essendo ritornato il suddetto Medico Signor Biagio Cantarelli, mi ritrouò così à sedere, ed io gli dissi, che haueuo riceuuta la grazia dalla suddetta Serua di Dio, e che mi sarei voluta leuare dal letto, mà esso non volse, e mi comandò, che vi stessi almeno per otto giorni, siccome per vbbidirlo vi stiedi, mà però mi leuai alcune volte in occasione, che mi rifaceuano il letto, e in tale occasione caminauo qualche poco, e mi sentiuo bene senz' alcun dolore. Et pag. 22. §. 48. E certo, che quanto à me mi sarei potuta leuare dal letto, perchè non mi sentiuo nè febbre, nè dolore alcuno, e anche mi sentiuo bene di forze, mà mi conuenne fare l'obbedienza del Medico di stare à letto per questi giorni, che hò deposto negl'interrogatorj. Et §. 49. Io testimonia doppo la suddetta istantanea sanazione non hebbi mai più nè febbre, nè catarro, nè dolore nel petto, nè*
bò

hò aunto più veran' altra infermità, mà sono stata sempre bene, e di buona salute, siccome mi ritrovo anche al presente.

- 8 Pater Sanatæ pag. 25. §. 68. *Ed entrato in Casa la ritrouai, che staua bene, e senza febbre, mà però nel letto, per quanto intesi, per ordine del Medico della Cura.*
- 9 Angela Soror pag. 30. §. 121. *L'altro giorno la mattina vi vennero ambedue i Medici, mà non mi ricordo, se s' incontrarono insieme, mi ricordo bene, che tutti due auendola ritrouata libera, dissero, che questo era un Miracolo; e così la detta mia Sorella continuò sempre à star bene, e continuò due, e trè altri giorni, dirò meglio, sette à stare à letto per obbedienza de' Medici, benchè essa hauesse animo, e volontà di levarsi, dicendo, che staua bene, anzi doppo due, à trè giorni si leuò per qualche tempo. Et pag. 32. §. 138. Già hò detta ne' precedenti miei esami, come Felice mia Sorella doppo l'inuocazione della Serua di Dio Suor Giacinta, e l'applicazione della sua Immagine s'iede sempre bene.*
- 10 Hicce quinque Testibus, duobus videlicet Peritis, quibus cura Felicis commissæ fuerat, atque ipsamet Felici, Patre, ac Sorore, tanquam præcipuis, & oculatis standum est in inquisitione, an sanitas fuerit recuperata illicò, & instantaneè saltem quoad expulsionem malitiæ morbiicæ, cum de cætero non negemus, perfectam recuperationem virium ad tres, vel quatuor dies fuisse protractam; & hoc est, quod in suis depositionibus intellexerunt dicti Testes, quando adhibuerunt verba significantia meliorationem. Momentum enim miraculosæ sanationis in eo fundatur, quod verè Felix laboraret in extremis, & esset redacta ad illum vltimum statum, vnde per momenta inuitabilis mors expectaretur. Ad hunc enim statum peruenisse vltà superiùs adducta duorum Medicorum iudicia confirmatur, ex quo eiusdem Patris ad parandum funus è domo prodierat pag. 24. §. 67. *Verso la fine del mese di Giugno hauendo io la detta mia figliuola per disperata tanto per la relazione de' Medici, quanto per quello, che ocularmente si vedeva, e offeruaua anche da me, presi risoluzione di andare à prouedere per il suo mortorio.* Idem quoque magis confirmatur ex his, quæ deponit Medicus de Valentibus pag. 47. §. 281. *E la mattina seguente passando per andare à fare altre visite dalla sua Casa senza pensiero di visitarla, PERCHÈ LA CREDEVO GIÀ MORTA, sentì non sò chi di Casa sua ridere, onde per curiosità à mi mossi à salire, dicendo tra me stesso, mentre s'ride, è segno, che non c'è il morto.* Ex discursu enim intrà semetipsum factò à Medico superlatiue patet, quale fuerit eiusdem iudicium circa imminentem mortem dictæ Felicis.
- 11 Ad ferendam enim sententiam, hanc sanationem fuisse miraculosam in terminis suprà expensis morbi natura sua insanabilis, quando peruenit ad illum vltimum statum, de quo Medici suprà indicati deposuerunt, sat est; constare de instantaneitate morali, etiam si physica, & mathematica deficiat. Ità enim communiter tenent Theologi Interpretes Sacræ Scripturæ, qui de Miraculis à Christo Domino patratibus agunt; Ità Iurisperiti, præsertim qui de Miraculis ad effectum Canonizationis egerunt, ita etiam Medici, qui tanquam Periti pro vetitate requisiti in casibus particularibus consuluerunt. Nos ad effugendum tedium, eorundem Cathalogum texuimus adductis eorum verbis in presenti Summario Num. 1. Et decem, & octo numerauimus pat.

partim, vt diximus, Theologos, partim Iurisperitos, & partim Medicos. Neque præsumi debet error Iudicii in tam communi consensu Virorum in diuersis facultatibus illustrium, præsertim cum omnes moueantur exemplis desumptis ex Sacra Scriptura, vt constabit legentibus loca per nos in dicto Summario congeſta.

- 12 Tot ſcribentium autoritas robur, ac firmitatem recipit à ſeptem Miraculis alijs approbatis à Sacra Rota in ſuis Relationibus, quibus Pontifices adheſerunt in Diplomatiſ Canonizationum, etiamſi in illis præſentia inſtantaneitas phyſica non adeſſet, quæ Miracula proſtant in præſenti Summario Num. 2. Duo autem circa hæc Miracula merentur attendi, primum, quod eorum approbatio non fuit facta cæcis oculis, & traſeuntèr, ſed diſcuſſo plenariè articulo, an inſtantaneitas eſſet neceſſaria, vel ne. Quanti autem faciendâ ſit huiusmodi approbatio poſt factam diſcuſſionem, percipi poteſt ex his, quæ obſeruant Doctores de Rotæ Deciſionibus, quod attendi debent in eo, quod ſub diſcuſſione reſolutum eſt, non in alijs, quæ incidentèr aſſeruntur, Seraphin. *decif. 299. in fin.*, & in *Recen. part. 7. decif. 17. num. 9.*, & *part. 9. decif. 285. num. 12.*, & *part. 11. decif. 196. num. 98.*, & *part. 16. decif. 385. num. 15.*, & *part. 18. decif. 596. num. 14.*, & *part. 19. decif. 219. numer. 25.*, & 27. Cardinalis de Luca de *Dor. diſc. 37. num. 5. de Vfur. diſc. 1. num. 8.* Alterum, quod ſi peruoluantur prædicta exempla ſanationum, conſtabit quidem, omnes ſanatos morbis grauiffimis laboraſſe, paucos tamen ex ſanatis redactos fuiſſe ad illum extremum ſtatum, ad quem peruenerat noſtra Virgo, quæ potiùs dici debet à morte reuocata, quàm ſimpliciter ſanata.
- 13 Præterea adduximus decadem aliorum Miraculorum, in quibus, vt in re minimè dubia, ſine præcedenti ſcrutinio perfectâ ſanitas, ſcù recuperatio virium ad plures dies protracta eſt. Si autem ſimultanè accipiantur ſententiæ Doctorum, exempla Miraculorum à Rota approbatorum, nec non alia decem iudicata vltimo loco adducta, vix dubitare poſſumus, aliquem adhuc ſuperſeſſe, qui inſtantaneitatem phyſicam in præſenti caſu vlteriùs exigat.
- 14 Quod ſiquis ſui propoſiti tenax ita ſentiret, ab eodem petita humiliter venia, liceat exquiritere, an in hoc Iudicio Miraculorum talis ſit facultas arbitrandi, vt poſitis iſdem circumſtantijs, quæ in vno caſu moralis inſtantaneitas iudicata fuit ſufficiens pro approbatione Miraculi, in altero irreleuans habeatur. Sanè tam libero arbitrio repugnare videtur Religio omnium Tribunalium, cum in vnoquoque ſanctè pro lege recipi ſoleat, quod in pluribus iudicatis fuit ſancitum *cap. ex literis de Conſt.*, vbi Felin. *num. 4. Bald. in l. 1. in fin. Cod. quæ ſit longa conſuetudo, Rota in Recen. tom. 4. decif. 88. num. 2.*, & *cor. R. P. D. Anfaldo decif. 12. num. 27.* Firmitas Iudiciorum ſi in quibuslibet Tribunalibus cuſtoditur, præcipuè in hoc eſt neceſſaria, in quo agitur de adſcribendis hominibus cum fama Sanctitatis defunctis in Cathalogo Sanctorum, ne dicatur ab incerto Iudicantium arbitrio tam Sanctam apotheoſim pendere.

S V M M A R I V M. A D D I T I O N A L E

Ad quintum Miraculum.

T H E O L O G I.

Num. 1.
ensus Theo-
um, Iurif-
orum, &
icorum, quod
I. in omnibus
aculis instan-
tas physica
iritur, sed
cit etiam
alis.

Glossa *Marc. cap. 8.*, vbi de Cæco, cui, medio spuro, fuit à Christo visus restitutus, sic ait = Quem vno verbo statim curare poterat, *Christus paulatim curat, vt magnitudinem humanæ cæcitas ostendat*, quæ vix, & quasi per gradus ad lucem redeat, & gratiam suam nobis indicat, per quam singula perfectionis incrementa adiuuat.

II. *Tostatus in cap. 8. Matth. quæst. 15.*, vbi querens, quare immediatè, vt Christus dixit verbum, fuit curatus Leprosus, ait = Dicendum, quod operationes Christi erant miraculosæ, Miraculum autem in instanti fit, & ideo non erat admirandum, quod statim hoc fieret, sed potius erat admirandum, si statim non fieret, vel si aliqua successio intercederet, quia ad hoc oportebat, assignari causam specialem, ad hoc tamen quod fieret statim, nullam causam oportet assignari, sed est iam nota, scilicet quia fiebant hæc diuina virtute, Deo proprium est in instanti agere, & ideo vt communiter omnia Miracula à Christo facta statim fiebant, ideo statim vt ipse loqueretur exprimens quod vellet facere, interdum tamen, aliqua Miracula differebantur; Et erat in hoc triplex modus scilicet quædam fiebant, & complebantur tota simul, mox vt Christus loqueretur, vt communiter erat in omnibus; alia erant, quæ differebantur, vt tota fierent post tempus, sic patet de decem Leprosis, qui perierunt à Christo sanari, & ille dixit eis, ite, ostendite vos Sacerdotibus, & dum irent ad se ostendendum, subito sanati sunt in via; Alia Miracula sunt, quæ partim statim, & partim post tempus fiebant, ita quod *videretur in successione esse Miraculum, sicut fuit de illo Cæco, quem Christus sanauit, & primo vidis homines tanquam arbores ambulantes, ideo non clarè videbas, & postea Christus fecit, quod clarè videres, Marc. 8.*

III. Cornelius à Lapide *Marc. 8.* de Cæco illuminato sic ait, voluit Christus non subito, sed sensim hunc Cæcum perfectè illuminare, primo vt omnis generis Miracula cderet. Et Isaiæ 38. Ezechiae sanationem expendens concludit = Quidquid sit, certum est, ficus non habuisse tantas vires, vt hominem moribundum vitæ, & salutati restituerent, idque tam citò, scilicet *vt tertia die adiret Templum, vt dicitur 4. Reg. 20. quare potius hæc Curatio Miraculo tribuenda est, quàm ficibus.* Ita Valesius Sacri. Philosoph. *cap. 39.* Vatablus, Adamus, & alij.

IV. Cardinalis de Lauræa de *Mirac. disput. 20. art. 20. pag. 596. num. 866.* ibi = Aduerto quintò cum Troilo Maluetio in *tract. de Canon. Sanct.* quod voces illæ, statim, mox, incontinenti iuxta materia-
rum

rum diuersitatem à Canonistis diuersam durationem, sed temporis moram significant, & non semper, instantaneitatem, seu immediatum mathematicè aliquod factum, sed interdum significant factum aliquod post triduum ex Baldo in cap. ex literis de Constit. interdum aliquod factum post decem dies ex glos. in §. Omnis verb. confessim Inst. de verbor. obligat. interdum alia significant, quæ ad rem nostram non faciunt. Et subdit, quod dictiones istæ in materia indifferenti capiunt interpretationem arbitrio Iudicis ex glos. 1. cap. an sit verb. incontinenti de Appel. lat., & glos. t. cap. quam sit verb. quàm citius de Elect. n. 6. Ita in casu sanationis Iudex arbitrari habeat qualitatem febris, an sit maligna, vel parua, vel forte quartana, quæ cum difficultate solet recedere; Item an febricitans sit valdè grauatus, ad eod quod Medici desperent de eius salute, & sic de singulis, ex quibus Iudex poteris arbitrari, Infirmitatem potius virtute diuina, & sic supernaturaliter, quàm naturaliter, & virtute medicamentorum, sanatum esse.

Et pag. 597. num. 809. = Confirmatur ex Miraculis præseruationis tantum à morte absque subita sanatione à morbo: Fieri potest, vt quis in articulo mortis positus, & omnino desperatus, per intercessionem alicuius Sancti inuocati, vel à Patienti, vel à circumstantibus, vel per applicationem Reliquiæ à morte præseruetur, & tamen à morbo, puta malignæ febris, aut lethalis vulneris, aut pestis non statim curetur; Tunc non officit, si statim sanatio non obtineatur. Et habemus exemplum Filij Reguli Ioana. 4. Hic cum audisset, quia Iesus adueniret à Iudæa in Galileam, abiit ad eum, & rogabat, vt descenderet; ac sanaret filium eius, incipiebat enim mori; Et cum instantia replicabat, Domine descende, priusquam moriatur filius meus. Dicit ei Iesus, vade, filius tuus viuit, ibat, & eo descendente, occurrerunt ei Serui, & nuntiauerunt dicentes, quod Filius eius viueret. Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerit, & dixerunt ei, quia heri hora septima reliquit eum febris. Cognouit ergo Pater, quia illa hora erat, in qua dixit ei filius tuus viuit. In tota huius facti serie habetur, quod æger erat moribundus, Pater rogauit Iesum, vt saluaret eum, ne moreretur. Iesus non dicit, vade, sanus est Serui non dicunt, surrexit è lecto, aut sanatus est, sed viuit; Nec Pater interrogat, si surrexit, vel sanatus est, sed in qua hora melius habuerit; & tandem Serui dicunt, hora septima reliquit eum febris. Itaque licet postea totaliter sanus euaserit ex consequenti, Miraculum tamen consistebat in præseruatione à morte, quæ ad nutum, seu voluntatem Saluatoris expressa fuit verbo, Filius tuus viuit, & consequenter ad hoc accidit successiue totalis sanitas. In his ergo casibus præseruationis, vt ascribanrur Miraculo, articulus mortis, seu periculum ineuitabile certissimè, & euidentè omni exclusa dubitatione, constare debet ex iudicio Peritorum, seu Doctorum, vt præseruatio sine totali sanatione morbi dici possit miraculosa, & tribui alicui Sancto inuocato, vel cuius Reliquia, aliudue illius fuerit Ægro applicatum. Alioquin si euidenter non constet de ineuitabili periculo, nisi accidat totalis sanatio, vel tanta, quæ à natura tunc fieri nequeat, miraculosa non erit dicenda præseruatio, sed naturalis.

Et art. 21. pag. 602. num. 903. referens Ezechia sanationem subdit = Sed tamen vulnus, seu vlcus eius tunc non fuit sanatum, quia Ihas iussit afferri massam deficiis, vt cataplasma rent super vulnus eius,

& sanaretur. Et paulo inferius = Quidquid sit de hoc, morbus regius, quo laborabat Ezechias (ex Aquila, & Theodotione) abscessit, mortis periculum evanuit, & tamen morbi reliquia, nempe vlcus, aut vulnus, vel apostema remansit, fuitque perficorum, contusorum cataplasma curandum; Ergo reliquia morbi remanens Miraculum non tollit, nec minuit.

- Et num. 904. adducens textum *Marci* 7. vbi de Filia Chananeæ per Iesum à Dæmonio liberata inquit = Hæc Gentilis cum esset, rogavit Dominum, vt Filiam suam à Dæmonio malè vexatam liberaret, post perseverantem orationem obtinuit quod optabat, vade, exijt Dæmonium à Filia tua; At nota. Cum abiisset domum, inuenit Puellam iacentem supra lectum, & Dæmonium exiisse. Iacebat, non surrexerat, aliqua in ea erat debilitas.
- V. *Lezana tom. 4. consuls. 1. pag. 20. num. 193.* = Nos fædere distinctionis opiniones conciliari posse existimamus, nempe quod aut natura cum processu temporis poterat causare illud factum, de quo quæritur, an sit Miraculum, puta sanare infirmitatem, & tunc de substantia Miraculi est, quod fiat continuò, ac statim, aliàs non erit Miraculum, cum possit esse, quod sanatio processerit ex operatione naturæ = Et infra = Quod tamen diximus, necessarium esse, quod fiat, illicò, intelligendum est cum temporamento, nempe sufficere, quod incontinenti recedat morbus principalis, licèt remaneant consequentia morbi, puta lassitudo, cicatrix, & similia, vt fuit ponderatum in pluribus relationibus in hac materia factis, & signanter in Relatione Sancti Raymundi *part. 2. art. 5. vers.* quod si quandoque. Aut verò factum non erat tale, quod posset per naturam ex intervallo temporis contringere, puta illuminatio Cæci à natiuitate, resurrectio mortui, & similia, & tunc etiam si intercedat intervallum temporis, non videtur cessare vis Miraculi.
- VI *Bordonus de Mirac. medit. 7. quæst. 6.* vbi mouens quæstionem, an pallor, cicatrix, debilitas, & alij defectus ab infirmitate relictæ post receptam sanitatem tollant rationem Miraculi, respondet = Negatiuè, quia Miraculum in eo consistit, Dei ope speciali sanitas tota simul in instanti recuperetur, sed sic recuperari potest, remanentibus illis defectibus, ad perfectam enim sanitatem sufficit, quod corpus reponatur in statu tali, vt possit obire suas actiones, quas operari poterat, antequam incideret in morbum, eas autem efficere potest, remanentibus illis signis, ergo hæc non tollunt rationem Miraculi. Ita *Contilor. de Canoniz. Sancti For. cap. 17. n. 16. ex Rota in Relat. S. Raymundi p. 2. art. 5. in Relat. S. Caroli p. 3. vers. & lic. in Relat. B. Corsini part. 2. §. 4. vers.* quod tamen de imbecillitate, & lassitudine; In Relat. Sanctæ Theresæ de tumore, & duritie relictis in sanato; de cicatrice remanente post vulnus in Relat. Sancti Raymundi, & B. Corsini. Confirmantur prædicta, quia sanitas naturaliter acquiritur, remanentibus adhuc illis signis, quæ non impediunt exercitium operationum corporis sani; ergo, & miraculosè obtineri potest, non obstantibus illis signis, cum ipsam infirmitatem non constituent, sed ad illam sequuntur.
- VII. *Castellinus de certis. glor. Sancti For. cap. 8. punct. 30. pag. 407. §. Ex quibus inferitur*, ibi = Secundò de ratione Miraculorum in communi non est, vt necessariò fiant semper in instanti, vt paulò superius insinuatum est, & vt colligitur ex auctoritate Glossæ immediatè citatæ, quam sequitur Bellam: in cap. nec mirum superius citato

num. 3. *vers.* sed quero; & Panvinus in Relatione S. Bonaventuræ part. 2. art. 5. *Froilus Maluetius de Canonizat. Sancti. dubio 3. num. 31. vers.* nunquid autem, Rota in Relat. Sancti Francisci de Paula circa finem *vers.* sed profectò in his, in Relat. S. Didaci super Miraculo factò in persona Dom. Mariæ della Pennuela, in Relat. S. Hiacynti de Mirac. *vers.* fit Miraculum.

Utque Miraculum dicatur fieri instanti, satis est, ut in instanti tollatur malitia morbi, sed infirmitatis validi simæ, quæ naturaliter auferri non poterat, tuncque nihil obstat, & si effectus perfectæ sanitatis successu temporis subsequatur, Rota in Relat. S. Francisci de Paula art. 5. Mirac. 5. in fin. in Relat. S. Ignatij in 3. Mirac. Rota in Relat. B. Corsini part. 2. §. 4. in princip.

Ad autoritatem Glossæ in cap. Marc. 8. quam sequuntur Archidiaconus, Bellam, & Castellanus. patet. responsio ex distis suprâ per testatum in cap. 8. Matthæi quest. 15. & ex Maluetio de Canonizat. Sancti. dub. 3. num. 25. & 52. in quibus locis ait, quod ad hoc ut illud quod potest fieri naturaliter, dicatur Miraculum, necesse est, quod fiat incontinenti, & quod eas, quæ dicta sunt per Archidiaconum. procedunt in ijs, quæ fiunt contra naturam; hanc eandem distinctionem sequitur Rota in Relat. B. Corsini part. 2. §. In princ.

Eandem sententiam tuetur Alphonsus Tostatus apud Matth. cap. 8. quest. 15. eandem tenuere præstantissimi Patres Sacræ Rotæ Romanæ Auditores in Relatione Canonizationis multorum Sanctorum, præsertim in illa Sancti Raymundi Ordinis Prædicatorum, uti videre est ibidem art. 5. §. Ceterum omnibus. Eandem insinuat Castellanus in suo tractatu de Sanctorum Canonizatione quest. 6. art. 6. §. Quæro an sit necesse Miraculum fieri in instanti. Quod si quandoque successio quædam temporis in Miraculis esse videatur; non facit cessare rationem veri Miraculi, quia super illud, in quo consistit natura veri Miraculi, fit in instanti, licet quædam alia ipsum Miraculum subsequenter fiant tractu temporis, ut verbi gratia in vulneribus, & alijs infirmitatibus lethaliibus, ex quibus ordinariè, & necessariò cursu, & ordine naturali expectato moriendum esset, Miraculum consistit in tollenda malitia morbi mortis induciæ, quæ naturaliter etiam potentissimis remedijs naturalibus auferri non poterat, neque medicamentis vllatenus superari, ne moreretur æger. Quod autem postea successu temporis claudantur lîbia vulnerum, obducantur cicatrices, & imbecillitas corporis ex graui infirmitate oria depellatur, non facit cessare rationem Miraculi.

Hoc multis Miraculorum exemplis demonstrari potest. Esaiæ cap. 38. Ezechias ad mortem ægrotauit, & quia vulnus erat lethale, nisi diuina misericordia subuenisset, omninò mortuus fuisset Ezechias, cuius malo nullum aderat naturale remedium, quamuis per Miraculum fuerit liberatus à morte, non tamen confectum sanatum est vulnus, sed adhibitis medicamentis, & consueto ordine naturæ seruato; ait enim Scriptura in præcitato loco, & iussit Esaias, ut tolleretur massum de fîcis, & cataplasma rent super vulnus, & sanaretur. Hæc ibi; & Marc. 8. de Cæco illuminato, qui statim vidit, non tamen perfectè cognoscendo, sed paulatim augebatur vsus rectè videndi, ubi Glossa inquit, quem vno verbo statim curare poterat, Christus paulatim curat, ut magnitudinem humanæ cæcitatîs ostendat, quæ viz, & quasi per gradus ad lucem redeat, & gratiam suam nobis

nobis indicat, per quam singula perfectionis incrementa adiuuat. Hancque Glosam secuti sunt inter alios *Archid. Bellam. de Reliq. & venerat Sancti. cap. 1.*, & Franciscus Panuinus in Relatione Canonizationis S. Bonauenturæ *part. 2. art. 5.* Pro indubitato statuendum est igitur, in omni vero Miraculo illicò, atque statim illud fieri à Deo, in quo principalitèr consistit natura, & ratio Miraculi, quamuis sequentia ad Miraculum conferatùr aliquando omnia etiam simul, aliquando cum successione temporis secundum beneplacitum Altissimi; ideò Cæcus ille apud Marcum *cap. 8.* statim illuminatur, licèt non statim distincdè omnia viderit, atque cognouerit.

Iurisperiti, & Pragmatici.

VIII. **F**ranciscus Panuinus in Relatione S. Bonauentura impressa pene Opuscula eiusdem Sancti *part. 2. art. 5.* = Ad quintum dico concludendum, quod non est necessarium, quod Miraculum fiat in instanti, vt patet tertia Regula 17. *cap.*, & *Exod. 14.*, & 4. *Regum 4.*, & 5. *Mar. 8.* secundum *Archid. in cap. nec mirum 26. quæst. 5. quem refert.*, & sequitur Martinus de Laude in allegationibus, quas fecit pro Canonizatione S. Bernardini. Ac pluribus in contrarium autoritatibus ex Sacro Textu adductis respondet autoritate Gloſæ positæ in *cap. Mar. dicentis*, quem vuo verbo statim curare poterat, paulatim curat, vt magnitudinem humanæ cæcitatís ostendat, quæ vix, & quasi per gradus ad lucem redeat, & gratiam suam nobis indicat, per quam singula perfectionis incrementa adiuuat.

IX. Troylus Maluctius de Canonizat. Sanctior. *dub. 3. num. 34. inter Tractat. Magn. tom. 14. pag. 100. à ter. col. 1. in fin.* Tandem conclusio est, quod dictio incontinenti, mox, & similes in materia indifferenti capiunt interpretationem arbitrio Iudicis secundum *gl. in c. an sit in verb. incontinenti de App.*, & *gl. in c. quod sit in verb. quàm citius de Ele. lib. 6. Et ideò Bartolus in l. 3. S. Eum igitur ff. de vi, & vi ar. dicit, quod an deiectus incontinenti expulerit deiectorem, statur arbitrio boni viri, considerata qualitate persone deijcientis, & ipsius rei, de qua fuit deiectus. Ita dicamus in casu nostro, vt Iudex habeat arbitrari qualitatem febris, scilicet an sit magna, vel parua, vel forte quartana, quæ cum difficultate solet recedere. Item an febricitans sit valdè grauatus, aded quod Medici desperent de eius salute, & sic de singulis, ex quibus Iudex, poterit arbitari infirmum potiùs gratia diuina, & sic supernaturaliter, quàm naturaliter, & virtute Medicorum sanatum esse.*

X. Iacobus Simonetta in Relatione S. Francisci de Paula impressa pene eiusdem Sancti Vitam *pag. 355. vers. Dubitant, ibi* = Dubitant forsàn etiam nonnulli, an illa Miraculis iure ascribantùr, quæ non statim facta fuisse testes perhibent, eum secundum eos alij non sine naturæ auxilio, & diebus non paucis interuenientibus sanitatem demum obtinuerint. Sed profectò in his nequaquam dubitandum est, cum spatium temporis Miraculorum virtutem non impediât. Nam vt dicit *Glossa Mar. 8. cap. loquens de Christo*, quam verbis tantùm statim curare poterat, paulatim sanat, humanæ cæcitatís magnitudinem ostendens, quæ vix, & quasi per gradus ad lucem redit. Multis quoque citatis diuinarum literarum testimonijs, idem attestantur *Archid. in dict. cap. Nec mirum 26. quæst. 5. quem*

quem Ioannes Andreas; & alij referunt, & sequuntur in d. l. cap. de Rel., & Ven. Sancti. in 6.

- XI. Contilorus = de Canonizat. Sanctior. cap. 17. pag. 188. num. 13. = Quando autem dicatur Miraculum incontinenti, vel in instanti factum, relinquendum est Iudicis arbitrio, qui debet arbitrari qualitatem febris, an scilicet sit magna, vel parua, vel tertiana, vel continua, vel quartana, quæ cum difficultate solet recedere, & an febricitans sit infans, vel iuuenis, aut senex, aut taliter grauatus, vt Medici desperarunt de eius salute, ommissijs, quæ de varia significatione dictionis incontinenti, mox, protinus, illicò, & in instanti habentur apud Iurifconsultos, & de quibus latè Maluet. dicto dub. 3. num. 26. Idèoque Iudex arbitrabitur Miraculum factum esse in instanti, quando in instanti sublata est malitia morbi, quæ naturaliter tolli non poterat, licèt effectus perfectæ sanitatis successu alicuius temporis subsequi videatur, vt aduertit Rot. in Relat. S. Francisci de Paula art. 6. Mirac. 5. in fin. in relat. S. R. ymundi part. 2. artic. 5. in Relat. S. Caroli part. 3. in princ. & Mirac. 13. in Relat. B. Corsini part. 2. §. 4. in princ. in Relat. S. Ignacij in 4. Mirac. Et benè Rota in dicta Relatione S. Raymundi, verum est, inquit, in his vulncribus, seu infirmitatibus, quæ vel à principio in suo genere lethalia sunt, vel ex subsecutis accidentibus lethalia efficiuntur, itaut necessario mortem sint allatura, vel aliàs per naturam curari non possunt, quales sunt inueteratæ paralyfes, & membrorum, seu neruorum contractiones, quando per Miraculum sanantur, totam vim, & naturam Miraculi in eo consistere, vt virtute diuina in instanti auferatur illa malitia vulneris, vel infirmitatis, quæ necessarium interitum afferebat, & virtute medicamentorum, vel beneficio naturæ auferri non poterat, vel sanari. Coetera verò quæ beneficio naturæ recuperari possunt, qualia sunt conglutinati laborum vulneris, obductio cicatricis, liberatio ab imbecillitate, seu recuperatio virium, & firmitatis, & alia huiusmodi, non est necessarium fieri in instanti, & quamuis fiant seruatò consueto naturæ ordine, non faciunt cessare Miraculum.
- XII. Pignatellus num. 10. consult. 177. pag. 311. num. 29. = Vndè si sanatio trium dierum spatio successisset, non excluderetur instantaneitas, habito respectu ad diuturnitatem, & grauitatem morbi præcedentis absque vllò medicæ artis auxilio. Quandoquidem aduerbia statim, illicò, incontinenti, ac similia in sanationibus miraculosis non phisicè, sed moraliter accipienda sunt secundum qualitates morborum, quibus pensatis sit locus arbitrio Iudicis, vt tradit Maluetius de Canonizat. Sanctior. dub. 3.

MEDICI

- XIII. Zacchias in Quæstion. Medicoleg. tom. 1. lib. 4. tit. 1. quæst. 3. de Mirac. pag. 102. num. 8. ibi = Sexta conditio est, quod effectus appareat incontinenti, aut multo citius, quàm à natura fieri potuerit, & hoc habet locum in his tantum, quæ alias naturaliter fieri possunt. Et infra = Sed aduerte, vt dixi, hanc instantaneam operationem non requiri in omnibus Miraculis, sed in ijs, quæ sunt à natura factibilia, & 1. 2. lib. 10. conf. 7. pag. 137. n. 8. = Nihil denique obstarè videtur, si post principalis morbi curationem remanserint aliqua consequentia morbum, nec agra tam subito ab ijs leuata sit; Sa-

tigenim est, si morbi malitia, & acerbitas ad S. Dei inuocationem, & immediatè post applicationem mensura eius beatissimi corporis, atque in instanti remiserit, vt in similibus dixit Rota in Relat. Canon. S. Caroli par. 1. Mirac. 13., & in alijs Relationibus alijs.

- XIV. Franciscus Vallesius de Sacr. Philosoph. cap. 39. pag. 319. miraculosam Ezechij sanationem expendens ait = Sed si hoc ita est, quid habuit hæc curatio Miraculo? habuit cerè aliquid; nam, & si est indicatum, fides vim medicamentosam habere ad illius morbi curationem accommodatam, tantam verò non habent, vt qui ægrotabat vsque ad mortem, die tertia posset sanus in Templum ascendere, vt Ezechij euenit, nisi Deus peculiari auxilio, & solito maiori eius medicaminis vim auxisset.
- XV. Angelus Victorius consultat. Medic. conf. 91. vbi de muliere paralytica sanata potione aquæ, in qua fuerat infusa Medalia S. Francisci Xauerij pag. 405. vers. Cum igitur ibi = Cum igitur curatio prædicta Mulieris, si dicenda sit miraculosa, non possit pertinere, nisi ad hoc tertium genus, ad ipsum verò requiri videatur, vt sanatio fiat in instanti, illa autem septem, aut plurium dierum spatio fuerit sanata, non videtur illius sanitas tribuenda Miraculo. Sed his non obstantibus dicendum omnino censeo, illam miraculosè esse sanatam, non enim semper est necessarium ad Miraculum, vt quis subito sanetur, quod facile ostendi potest exemplis. Primò quidem exemplo Pueri ab Elifao Propheta resuscitati, cui primò calefacta est caro eius, deindè Elifao super ipsum iterum incurato reuixit 4. Reg. cap. 4. Et Naaman fuit à lepra mundatus post septimam ablationem in Iordano 4. Reg. 5. Et Cæcus Bethsaide à Domino illuminatus non perfectè vidit, donec oculi iterum atque iterum à Domino tacti esset. Et Machabarius, vt refert Surius tom. 1. 1. Iacuarij] puellam multis annis simili paralyti laborantem proprijs manibus oleo sancto perunxit per viginti dies, ac pro ea Domino fundens preces incolumem reddidit.
- XVI. Romulus Spetiolus in Postione super Miraculis S. Laurentij Iustiniani Mirac. 2. pag. 154. vers. Sed hæc ibi = Sed hæc obiectio facile diluitur, si attendatur, quod morbus natura sui, & subiecti erat insanabilis, & quod in instanti ablata fuit causa, & morbi, & mortis, illa enim qua superfuerunt, dicuntur consequentia morbi, qua si non auferantur in instanti, sed remaneant, puta lassitudo, debilitas, cicatrix, & similia per aliquod temporis intervallum, nihil diminuunt de claritate miraculi, ita sentiente Rota in Rel. super Processi. Canon. S. Raymundi; unde instantanea sanatio attendenda maxime est in ijs, qua fastidibilia sunt vel ab arte, vel à natura, non tam in ijs, in quibus aut ars, aut natura locum non habent, qua quandoque, quomocumque fiant, sublimitatem Miraculi semper ostendunt.
- XVII. Ioannes Maria Lancisius in suo voto super Miraculosa liberatione Civitatis Montilie à peste contagiosa per intercessionem B. Francisci Solani S. Præterea ibi = Non enim ad probationem Miraculorum requiritur sanatio contingens puncto temporis mathematico. Quamobrem in sacris paginis plura habemus exempla illorum, qui Miraculo pristina sanitati sunt restituti, & tamen subito non conualescerunt. Quia scilicet tota ratio huius generis Miraculorum posita est aut in modo, aut in tempore, itaut medela perficiatur ocyus, quam naturaliter fieret, & per media, quæ minimè potentia sunt ad producendam sanationem. Ita legimus multos fuisse leprosos in Israel Luc.

LUC. 4. vers. 27. sub Eliseo Propheta, & neminem illorum mundatum, nisi in Haaman Syrum, qui Iordanis lotionem non semel tantum sed septies tentata conualuit 4. Reg. cap. 5. vers. 14. In Naaman itaque Miraculosa sanatio lenta fuit, non instantanea, & tamen Miraculis accensetur, quod tunc primum Iordanis laticibus à Deo virtus, quam ad mundandam lepram non habebant, tributa fuit, ut ad rem aduertit Paulus Zaccarias quæst. Med. leg. lib. 4. tit. 1. quæst. 8. num. 61. pag. mibi 256. = Et infra = Nec aliter porro celebris illa, ac Miraculo adscripta cessatio pestis in Vrbe tempore Diui Gregorij habita est: non enim illicò, ac repente contigit, sed tantum, ut ex Ritualibus scripsit Carolus Sigonius de Regno Ital. lib. 1. pag. 31. num. 591. cum Sanctissimus ille Pontifex Angelum super Hadriani molem astantem, ac strictum mucronem vagina recondentem conspexisset, exilaratus, conuerso ad populum ore; bono omnes, inquit, animo essote; nam optatus diuina ira ac furentis iam pridem pestilentia finis, Deo ipso annuente, ostenditur. Atque ita, ut ille præsensit, ipse deinde inde morbus elanguit. Elanguo autem est verbum, quo aliquid malum de viribus amittere, non verò illicò deficere, ac penitus cessare significatur.

- XVII. Emanuel Lopez in sua Consultatione super Quarto Miraculo in Causa B. Francisci Solani §. Sexta ibi = Et omne dubium cessat, quis ut Miraculum dicatur fieri in instanti, satis est, ut in instanti tollatur malitia morbi, seu infirmitatis validissima, qua naturaliter auferri non poterat, licet effectus perfecta sanitatis successu temporis subsequatur.

Ex Relatione Canonizationis S. Caroli Borromæi,

MIRACVLVM DECIMVM TERTIVM.

Ioanna de Moronis meritis Serui Dei
Caroli in pedibus, & genibus
recepit sanitatem.

- I. Iohannes Baptista de Moronis Mediolanensis ex Veronica de Agutis Vxore filiam genuerat, quam vocauit Ioannam, quæ dum esset in fascijs, non patefecit defectum, quo laborabat, sed cum peruenisset ad ætatem, ut posset pedibus ire, se illis captam ostendit, & cum pedibus insistere non posset, loco pedum natibus gradiebatur; Erat autem taliter læsa, ut pedes non essent connexi tibijs, idemque defectus erat in genibus, & dum natibus gradiebatur, pedes prout volebat, in collum immiscebat, atque ita tribus Annis permansit. Interim cum Infantis Parentes audirent grandia, & frequentia Mi-

D

racu-

Num. II.

Septem afferuntur Miracula ex varijs Relationibus Rota, in quibus discusso Dubio, an instantaneitas physica esset necessaria, resolutum fuit negatiue.

racula, quæ meritis Serui Dei Caroli edebantur, Ioannam à Margarita famula ad Sepulcrum deferendam curauerunt, quam etiam Mater comitata fuit deferens ad Sepulcrum vestem holosericam intertextam, quam Acta vocant di Velluto nero ad opera. Dum Mater ibi confisteret, & coram Sepulcro preces funderet, vti filia sanitas restitueretur, quæ etiam præeunte Francisco fratre orationem Dominicam, & salutationem Angelicam recitauit, Infans per se ipsam in pedes se erigere cœpit, & crates ligneas Sepulcrum circumstantes apprehendit, & his vocibus læta clamauit, Omamma, ò Mamma in pemi in pemi, & cum ad Matrem semper in oratione perseverantem progressa esset Infans crates inhærendo, quod nunquam antea præstare potuerat, intellectum est per Miraculum petitam gratiam fuisse obtentam, quod euidentius patuit, cum de Ecclesia ad Domum peruentum fuit, vbi Infans per se in pedes se erexit, quod nunquam antea fecerat, & capsis, siue arcis inhærendo super pedes progrediebatur per domum quoque pedibus insitendo pergebat non tamen ita liberè, quia nunquam habuerat vsum eundi, cœterum illius, & sequentis diei spatio cum magno Parentum stupore liberè ambulauit &c.

Non obstat, quod statim ab initio receptæ sanitatis, & facti Miraculi Infans perfectè non ambulauerit, quia respondetur primò à Testibus supradictis superari difficultatem, nam propter infucrudinem gradiendi Puella ab initio non satis perfectè, & cursò gradiebatur.

Secundò respondetur, quod licet quandoque in quibusdam Miraculis successu quadam temporis esse videatur, id tamen non facit cessare naturam Miraculorum, nam Deus, qui ad preces, vel nulum hominis Miracula operatur, subito et in instanti illa operatur, licet quadam Miraculum ipsum subsequentiā fiant in tempore, vt in vlceribus, & febribus malignis, & alijs infirmitatibus lethaliibus, ex quibus moriendum est, Miraculum consistit in tollenda malitia morbi, quæ naturaliter virtute medicamentorum, herbarum, aut rerum naturalium superari non poterat; Quod autem postea successu temporis claudantur labia vulnerum, obducantur cicatrices, & imbecillitas depellatur, non facit cessare Miraculum, quod quamuis multis exemplis ostendi posuisset, uno aut altero, vt veritas similium Miraculorum elucescat, breuiter demonstrabitur.

Libro 4. Regum cap. 20., & libr. 2. Paralipomenon. cap. 32., & Isaiæ cap. 38. Rex Ezechias ad mortem agrotauit, & quia vulnus erat lethale, nisi Diuina misericordia subuisses, omnino mortuus fuisset, & quamuis per Miraculum fuerit liberatus, non tamen confessim sanatum est vulnus, sed adhibitis medicamentis, & consueto ordine natura seruato; Ait enim scriptura Isaiæ cap. 38., & iussit Isaias, vt tolleres massam de ficis, & cataplasmares super vulnus, & sanaretur; Hæc ibi. Vnde aperte constat, quod licet virtute Diuina fuerit sublata malignitas morbi Ezechiam interficientis, curatio tamen vulneris ex arte Medicorum processit, adhibito videlicet cataplasmate de ficioribus ficis confusis, vt omnis sanies vulneris in cutis superficiem prouocaretur, vt sapienter ibidem interpretatur Sanctus Hieronymus.

Idem Sanctus Hieronymus epist. 49. ad Innocentium luculenter enarrat Miraculum de Muliere Vercellen. sapiens ista, & quia innocens erat, non adultera, Christo protegente munita, Miraculo fuit liberata, id est à

cer-

S. 1.

Disputatur, an successio temporis in Miraculis faciat cessare rationem Miraculi, & concluditur quod non, prout insinuant plura Sacre scripture exempla.

certissima morte crepta, sed vulnera accepta paulatim fuerunt in cicatricem obducta.

Simile est Miraculum, quod Sanctus Sunibertus in personam cuiusdam Brunonis operatus est, ut narrat Marcellinus Presbiter in Vita Suniberti cap. 8. quam refert Surius tom. 2. die prima Martij, Bruno in bello grauius, & lethalia vulnera acceperat, & nuncupato Voto S-Suniberto, à morte liberatus est, & deinde paulatim à lethali- bus vulneribus sanatus.

Verum ergo est in his vulneribus, seu infirmitatibus, qua vel à principio ex suo genere lethalia sunt, vel ex subsequitis accidentibus lethalia efficiuntur, ita ut necessario mortem sint allatura, vel alias per naturam curari non possunt, quales sunt inueterata paralyses, & membrorum, seu neruorum contractiones, quando per Miraculum sanantur, totam vim, & naturam Miraculi in eo consistere, ut virtute Diuina in instanti auferatur illa malitia vulneris, vel infirmitatis, qua necessarium interitum afferebat, & virtute medicamentorum, vel beneficio naturae auferri non poterat, vel sanari.

Cetera verò, qua beneficio naturae recuperari possunt, qualia sunt conglutinatio labiorum vulneris, obductio cicatricis, liberatio ab imbecillitate, seu recuperatio virium, & firmitatis, & alia huiusmodi non est necessarium fieri in instanti, & quamuis fiant seruatò consuetò naturae ordine, non faciunt cessare Miraculum.

In Bulla Canonizationis Bullar. Magn. tom. 3. pag. 256. §. 41. Non minoris momenti est, quod operatus est Dominus Sancti Pontificis meritis in altera Infante nomine Ioanna de Maronis eiusdem Ciuitatis, Matre ad Sepulcrum eius similiter orante, eum enim infans neruis, quibus tibijs illigantur pedes, genibusque resolutis natus esset, ita ut incedere minime posset, ac pedes in humeros, cum vellet, liberè attolleret, & quantum iam aetatis Annus egressa esset, fama Miraculorum Beati Caroli excitati Parentes ad eius Sepulcrum illam cum oblationibus deferri curant, indequè vitio sublato, sana domum deferunt.

Ex eadem Relatione.

MIRACVLVM DECIMVM SEXTVM.

Aurelia de Angelis à cancri morbo sanatur.

II. **A**urelia de Angelis Vxor Antonij de Tabiatz in crure sinistro grauissimam, & valdè periculosam cancri ægitudinem patiebatur, vnde horrendis doloribus cruciabatur, crus enim euaserat ylcerosum, & fistulis oppletum, & à genu inchoando, & descendendo versùs collum pedis sanies copiosè defluebat, & in calcaneo, vbi forsamen cancer aperuerat, aliquot nerui frustra marida-

extracta fuerunt, & similiter in genu aderant plura foramina, in quibus turundæ plures [latine tacti acia vocant] miscebantur, Ex hac morbi vehementia febris quoque orta cruciabat; Aurelia nisi cum vocciolis ambulare non poterat, sanies, quæ ex crure defluebat, tam grauem odorem emittebat, ut Chylurgus sæpè deliquium pateretur, itaut linteolis aceto aspersis eum reficere oporteret; Caro, quæ putrescebat, sæpè secabatur, Tribus annis Aurelia hoc morbi genus perpeffa propinquam expectabat mortem, quia licet Maritus diligenter curasset haderere omnia opportuna medicamenta, illa tamen nihil profuerunt, quinimmo ægra in deteriorem statum ruebat. Quamobrem ad diuina remedia recurrendo Seruum Dei Carolum intercessorem adhibendum decreuit, cuius Imaginem domi depictam habebat, in cuius conspectu Aurelia has preces fundebat, ut postquam per tot Miraculorum operationem aliorum saluti consulebat, sibi etiam consulere dignaretur, ut à cruris morbo sanaretur; votum etiam concepit eundi ad Templum eius Sepulcrum veneratura, & candelas ad illud accensura. Concepto voto, & oratione præmissa, sequenti die mane plagam per longitudinem, & latitudinem ad duorum digitorum magnitudinem solidatam inuenit, & sanies, & apostemate mundatam, Febris etiam recessit, quam Aurelia continuo pariebatur, & trium dierum spatio plaga omnino fuit sanata, & solidata, crur verò, quod malignitate morbi, contractione neruorum fuerat restrictum, distentum fuit. Aurelia sanitate recuperata votum Carolo reddidit, & cereum vnà cum crure, cereo ad Sepulcrum detulit Testimonium euidentis receptæ optatæ sanitatis &c.

Non obstat, quod Aurelia post Miraculum, & receptam sanitatem eundo crure sinistro paululum claudicaret, ut ipsamet testatur fol. 743. pag. 2. vers. respondit, signorno; quia iste defectus, qui ex grauissimo morbo, & portione nerui secta remanserat, non excludit Miraculum in eo consistens, ut supra explicatum est, quod malignitas morbi per naturam incurabilis Diuino Miraculo in instanti fuit sublata, & plaga suis carne repleta, ut præcitato loco explicat ipsamet Aurelia.

Ex eadem Bulla §. 42. Aurelia de Angelis cancri morbo grauissimo, multum inueterato, cum febre, & acri dolore in sinistro crure affecta, quem Medici insanabilem humana arte iudicauerant, ad Serui Dei auxilium conuersa, ac voto suscepto, eiusque sepulcrum, venerationis causa cum se adiciram vespere proposuisset, mane à febre libera, sanescere mirum in modum crur capisse cernit, ac triduo penitus conualuit.

§. 3.
Ad Miraculi firmitatem fac est, morbi malignitatem in instanti auctam,

*Ex Relatione Canonizatione B. Iuliani
à S. Augustino,*

C A P V T X I X.

Sanatio Paralyfiæ, & phrenesiæ.

III. **G**abriel filius Garziæ Incolæ Oppidi de Anchuelo, cum esset ætatis annorum quinque incidit in morbum paralyfiæ, & phrenesiæ, quæ infirmitas per triginta dies duravit, & ex eis per quatuordecim absque loquelâ remansit, itaut mortij proximus renunciaretur, & tunica iam pro pheretrali amictu esset præparata. Verùm Ioannes Pater, & Thomasia Mater Gabrielis eandem tunicam frumento plenam Setuo Dei Iuliano obtulerunt, vouentes tenere Puerum per nouem dies in Cappella eiusdem Serui Dei, & inde statim conualere cepit, & intra quatuor dies vires integras reassumpsit, prout deponunt Ioannes Garzia 332. Testis, eiusdem Ioannis Vxor ead. part. 2. fol. 410., quod nobis omnem naturæ ordinem excedere visum fuit, & à Deo Omnipotenti operatum per intercessionem serui sui Iuliani.

Quia Paralyfiæ morbus eo, quod inter difficiles numeretur propter læsionem, quæ cadit in plures musculos, & generet motus vehementes in membris, vt in Canonizatione Beati Pasqualis ex Galeno, & Auicenna fuit ponderatum in sexto Miraculo, tanto magis augeat Dei gratiam per intercessionem Serui sui indultam.

Et quamuis Ioannes Pater deponat, Gabrielem intra quatuor dies in totum conualuisse, hoc tamen de Miraculo nihil detrahit, prout de letaliter feblicitanti, qui capis conualere, & quarto die pristinam recuperauit salutem, dictum fuit in eadem Beati Pasqualis Canonizatione in octauo Miraculo.

S. 3.
Nec etiã perfecta
sanatio post quatuor
dies consecuta.

*Ex Relatione Canonizationis S. Isidori
Agricolæ.*

MIRACVLVM SEPTIMVM.

De laboranti per tres menses continuos malignis febribus, vomitibus, & ventris profluuiis, & à Medicis desperato, & Sacramentis etiam Extremæ Vnctionis receptis, & in articulo mortis constituto intercessione Beati Isidori, & bibendo de aqua illius Fontis repente sanato.

IV. **H**ilarius Cimbron Notarius, & Incola Matrici in quandam febrem malignam incidit cum vomitibus, & ventris profluuiis, sicque durauit per tres menses, in quibus Dominus Hernandez Medicus M. C., & Dominus Ludouicus de Orezon Medicus, & Chirurgus illum vistarunt, & quam plurima remedia adhibuerunt, emissionis sanguinis, purgationis, cucurbitarum, fomentationum, cordialium, vnctionum, & infirmitas in tantum deuenerat incrementum, vt nulli penitus remedio cederet, sicque infirmus debilitatus, & viribus destitutus existeret. Quamobrem Medici ordinarunt ministrari illi Sacramenta, & tandem Extremam Vnctionem, & videntes infirmi statum Medici quadam nocte illum dereliquerunt desperatum, cum animo amplius ipsum non visitandi, quia, & candelam Beatæ Mariæ de Rosario quasi constitutus in articulo mortis incensam habebat, & eius Pater ipsum ad bene moriendum adiuuabat, Deoque commendabat, quia prædictus Dominus Hernandez dixerat, vix ad tertiam noctis horam peruenire posse. Ipse autem Ægrotus Deuotione Beati Isidori illi se ex corde commendauit, & aquam illius fontis bibendam petijt instanter, quam illi Dominus Hernandez denegauit dicens esse crassam, & quod citius illam bibendo moreretur, stante ventris profluuiis. Postquam autem Medicus recessit, idem ægrotus perstitit in petenda dicta aqua, quæ fuit illi ministrata per quandam mulierem illic astantem, & continuò proit illam bibit, Sanctoque Isidoro se commendauit, somno fuit correptus, & sudore
per

per duas horas, & excitatus à somno se ipsum inuenit liberum à febre, & infirmitate, adeo ut si debilitas permisisset, illicò à lecto surgere potuisset, & circa mediam noctem dictus Dominus Hernandez, qui Hilario erat vicinus, se contulit ad illum videndum, credens iam obijisse, & illum inuenit cum tanta melioratione, vt valde admiratus remanserit, & quæsierit, & audierit, quod euenerat, vt suprà dictum est, sicque firmavit, Miraculum maximum esse, & sequenti die mane alter Medicus Dominus Orezon accessit ad eundem Infirmum, quem in dicto statu notabilis meliorationis inuenit, illiqui fuit renunciatum quid acciderat, & obstupuit, admirationeque plenus vnà cum dicto Hernandez firmavit, illud Matriti acclamarunt, maximè quia post hæc nullum aliud remedium naturale Infirmo adhibitum fuerat, & infra octo dies omninò incolumis à lecto surrexit.

Quin, & factum prædictum sic probatum Miraculo adscribendum fore censuimus operatum per Deum Omnipotentem Intercessionem Serui sui Isidori, cum constet de gravitate, & malignitate infirmitatis, & quod duravit per tres menses, & de remedijs quamplurimis illi adhibitis, quibus infirmitas cedere nunquam voluit, & de statu desperationis ad quem peruenit, itaut Medici tanquam omninò moribundum dereliquerint, credentes in illa nocte obiturum, considerantesque aquam dicti fontis, quam bibit, iuxtà dictum Medicorum, stante ventris profluio, mortem acceleraturam, & quod postquam illam bibit, & Deotione Beati Isidori Deo, & illi se Infirmus commendauit, illicò somnus, & sudor superuenerunt, à quo excitatus repente sanus, & à feбри, ac dicta infirmitate liberatus fuit repertus, quæ repentina sanatio coniuncta proximo statui lethali, in quo Infirmus existerem, manifestum, insigneque Miraculum inducit, *Archid. in cap. nec mirum. 26. quæst. 5. num. 8.*, & ibidem *Bellam. num. 3.*, & 9., & hoc non quia natura non possit remedia similibus ægrotis præbere, sed quia non incontinenti, & modo, quo Hilarius sanitatem recuperavit; vnde quoad modum istud factum excedit, superatque omnes vires totius naturæ creatæ, sicque adscribendum tertio gradui existimauimus ad tradita per D. Thomam *art. 8. in corp. vers. tertio modo.*

Non ob stare videtur, quod non illicò potuerit infirmus à lecto surgere, quin octo dies prius transierint, quia responderetur, non eo minùs huiusmodi sanitatem repente recuperatam dici debere, cum malitia infirmitatis, quæ ad articulum mortis infirmum perduxerat, sit consideranda, ab illoque in instanti infirmus fuerit liberatus, quanquam postea antè octauum diem à lecto omninò incolumis surgere non valuerit, hoc enim ex accidentibus, nempe ex debilitate maxima à malatia, & diuturnitate infirmitatis causata, prouenisse clarum est, & pro Miraculo sufficit instantaneà liberatio à malitia infinitatis, quæ ægrotum mortui destinabat, vt per *Archid., & Bellam. ubi suprà, Castellan. de Canon. Sanctior. quæst. 6. princ. versic. quæro an sit necesse per tot.*, & pluriès fuit firmatum, in alijs Relationibus.

Ex Relatione facta in Consistorio Secreto, prout penès *Consiliorum de Canon. Sanctior. pag. 750.* Hylarium Cimbron post vomitum, & dysenteriam trium mensium feбри mali moris correptus de corporis

6. 5.
Pro Miraculo sufficit instantanea liberatio à malitia infirmitatis.

ris salute penitus desperat: Sed dum recepto Sacramento Extreme Vnctionis, viam vniuersæ carnis ingressurus putatur, solo poculo aquæ fontis Isidori ad integram sanitatem reuocatur.

Ex Relatione Canonizationis S. Raymundi de Penafort.

QVINTVM MIRACVLVM

Editum post obitum B. Raymundi de sanato à Peste:

V. **R**ecentia quoque Miracula eandem Beati Viri sanctitatem non obscure indicabant, nam cum Anno 1559. grauissima Pestis Barchinonæ grassaretur, quæ multos mirabiliter sustulit, tunc nobilis quidam Vir nomine Michael Amat ea peste correptus, & à Medicis derelictus, Sacramento Extreme Vnctionis ritè munitus animam agebat in ea angustia positus; iam moribundus B-Raymundum corde, & animo (ore enim non poterat) orauit, vt prò se apud Deum intercederet, & ab illo morbo valetudinem sibi impetraret. Hac oratione præmissa, in eodem instanti visus est sibi apparere B-Raymundus, qui ipsum Testem tetigit, & linteam, quo eius Confessarius, quando hunc Michaellem pro mortuo relinquens faciem eius obtegerat, amouit, & statim cæpit conualere, & eodem die à lætæo surrexit.

Hoc factum probant idem Michael Amat, in cuius persona factum fuit, qui est 50. Testis Processu Remissoriali ad 10. Interr. fol. 199. pag. 1. & Frater Bartholomæus Cassaneus ex Ordine Prædicatorum eiusdem Michaelis Confessarius Testis 77. in Processu Remissoriali ad 10. Interrog. fol. 286. pag. 2.

Nos sine vlla difficultate hoc factum fuisse verum Miraculum censuimus, & consideratis præcipuis circumstantijs ab his Testibus explicatis.

Primò morbi qualitate, in quo, vt inquit Cornelius Celsus *lib. 1. de re Med. c. 10.* nemo securus esse potest.

Secundò, quia iste Ægrotus iam fuerat à Medicis derelictus, ita ut non posset dici curatus illorum opere, imò neque ope Medicamentorum, quia ipsemet Ægrotus interrogatus cum iuramento dixit, se antea nulla medicamenta, aut remedia humana recepisse, & sic concurrat illa qualitas requisita ad verum Miraculum, quod non ex arte contigerit, *Gloss. in cap. 1. in verb. Sedis Apostolica de Reliquiis, & Venerat. Sanct. lib. 6.* cum alijs allegatis suprà in artic. 4. in hac secunda Relationis parte.

Tertiò Miraculum videtur factum ope Diuina per merita B-Raymundi, quod patet, quia Ægrotus postquam illi se commendauit, curatus fuit, idque in instanti B-Raymundo sibi apparente, quo facto cernuntur concurrere aliæ qualitates ad vera Miracula requisitæ, vt ex *diff. art. 4.*

Neque huic Miraculo aliquid detraxerat, quod postquam dictus Michael a lecto surrexerat extirpata illa pestilenti febre, vulnus, quod ex ipsa remanserat, non fuit statim, & incontinenti curatum, sed adhibitis fuerunt aliqua medicamenta, ut ipsemet Michael affirmabat in sua depositione ad 10. Interrog.

Quia respondebatur, naturam, & essentiam Miraculi in eo potissimum consistisse, quod vis illa morbi pestilens, qua necessariam inferebat mortem, ope Divina meritis B. Raymundi fuerit statim sublata, cetera vero curationis adiumenta, quæ deinde subsecuta fuerunt absque præiudicio veri Miraculi, potuerunt humanis remedijs curari, ut late ostensum fuit supra art. 5. huius secundæ partis.

§. 5.
Eadem incutencia
confirmatur.

Ex Bulla Canonizationis Bullar. Magn. tom. 3. pag. 115. §. 48. Anno millesimo quingentesimo octogesimo nono, dum pestilentia Barchinonæ grassaretur, atque ingenti hominum clade inualefceret, quidam probus Vir, Michael Amat appellatus, Peste mortifera correptus, ac desperata valetudine à Medicis destitutus, Sacramento- rum, atque Extremæ Vnctionis susceprione ad mortem se comparabat, sensum verò per omnia corporis membra serpente morbo, in eas redactus erat angustias, ut præclusis faucibus loqui amplius non posset. Quare inrimo cordis, & animi affectu Beatum Raymundum est deprecatus, ut eam à se infirmitatem de pelli precibus suis impetraret, qua in oratione Beatum Raymundum sibi videre visus est atque extensa manu se contingere, quo ex facto ita omni repente morbo leuatus est, ut eodem ipso die conualuerit.

Ex eadem Relatione.

SEXTVM MIRACVLVM:

**Editum post obitum B. Raymundi de
sanata à maximo fluxu sangui-
nis ab ore Infirmæ
exeuntis:**

V. ANNO 1596. Annæ Bennetæ Domicellæ Barchinonen. in ipso Festo Epiphaniæ hora noctis octaua repente magnus fluxus sanguinis accidit copiose tota nocte ex illius ore defluentis; vocati Medici, & Chirurgus ad fluxum sistendum aliqua medicamenta adhibuerunt; ceterum videntes remedia humana deficere, fecerunt illam eadem nocte confiteri peccata sua, & Sacrum Eucharistiæ Sacramentum recipere, & Sacramentum extremæ Vnctionis eidem tradi, credentes, eam illa nocte morituram, & derelinqentes eam prò mortua.

Ceterum ista Bennetta magna deuotione commendauit se precibus B. Raymundi, & petijt de terra, quæ extrahitur ab illius Sepultura, sibi adduci, qua adducta, parum ipsius terræ cum aqua bibit, qua sumpta incontinenti, & ipsa facto melius se habuit, & conualescere.

§. 6.
Melioratio substan-
tiam Miraculi non
collit,

capit, & nullis alijs remedijs per eam postea receptis, post aliquot dies actura gratias B. Raymundo, cuius meritis fuit à tam gravi infirmitate sanata, Ecclesiam Monasterij S. Catharinae deuotè petiuit &c.

Hoc factum nos verum Miraculum fuisse censuimus tum quia infirmitas non cessauit ope humana, tum quia (vt Medicus ipse testabatur, cui erat credendum, cum esset in arte peritus) ipsa fuit absque spe salutis derelicta, tum quia oratio facta B. Raymundo, & applicatio Terræ ipsius Sepulchræ satis indicabant, cui foret Miraculum attribuendum, quod ad tertium saltè Miraculorum ordinem diximus referendum :

Ex eadem Bulla §. 49. Hoc aliquanto recentius est. Nam anno millesimo quingentesimo nonagesimo sexto pia quædam Mulier Anna Beneta vocata, Barcinonæ honestis Parentibus orta, ipso Epiphaniæ festo, copioso sanguinis profluvio in summum vitæ periculum adducta erat, neque adhibita Medicorum remedia sanguinem villo modo sistere poterant, neque ipsa in proximum diem victura putabatur, Quare eorundem hortatu cum sanctissime Eucharistiæ, atque Extremæ Vnctionis Sacramenta piè, & deuotè sumpsisset, mortem expectabat. Interim in beati Raymundi præsidium toto animo confugit, ac pulueres ex eius sepulcro ad se deferri, atque in cyatho misceri sibi iussit, quibus epotis melius se habere cepit, & absque villo prorsus alio pharmaco vitæ discrimen euitauit.

Ex Relatione Canonizationis S. Ignatii.

SEXTVM MIRACVLVM.

**Ægrotus à Medicis desperatus B. P:
Ignatii Imagine è collo suspen-
sa à morte eripitur :**

VII. **C**VM Ferdinandus Prætel de Mendoza Gubernator Marchionatus de Lombay pro Duce Gandiæ ex dicto Oppido Vallisoleum ad peragenda ipsius Ducis negotia iussit die 29. Septembris dedicationi S. Michaelis Archangeli dicato anni 1603. in febriem incidit tertianam, quæ mox in duplicem, deinde in pestilentem, vnà cum quodam mentis stupore, & extraordinarijs quibusdam, horribus ex humorum abundantia, & virium naturalium defectu causatis degenerauit.

Medici, atque ex his duo Regij, qui ad dictum Ægrotum veniebant, tertiam, vel quartam purgationem illi dederunt, & nihil intra eum relinquerunt quod vim dicti morbi posset infringere, sed frustra, quia morbus per duos menses, & amplius vt supra continuauit, & vires naturales adeo defecerant, & supradicti horrores tam valdè exacerant, vt ipsum vsque ad portas mortis deduxerint. In hoc statu à Medicis destitutus, ab eisque monitus, vt ad animæ curationem se

se totum conuerteret, confessus est, communicauit, & Sacro Oleo se ungere fecit. Dum autem die 7. Decembris in Vigilia Conceptionis B. Virginis Mariæ cum P. Auila Societatis Iesu, qui ipsi moribundo assistebat, de rebus diuinis loqueretur, hortatu dicti Patris Imaginem B. P. Ignatii è collo sibi suspendi voluit, & remotis arbitris, manibus dictam Imaginem tenendo ad dictum B. Patrem clamauit, & toto corde prò obtinenda salute se illi commendauit, particularem in hoc sentiens subleuationem, & magnam consolationem. His peractis Ferdinandus, qui per multos dies quiete dormire non potuerat, & per triduum non comederat, placidissimo somno correptus est, a quo post duas horas expergefactus spiritu recepto cibum petijt. Interim accersitus Medicus pulsum explorat, & cum notabili melioratione, nulla præcedente euacuatione, illum inuenit, sumptoque cibo iterum se quieti per totam noctem dedit manè longè meliùs habuit, & die 13. eiusdem mensis S. Lucia dicato sanus in rigore hyemis per Montes perfrigidos in Societate cuiusdam Procuratoris Curialis equitans Valentiam, qua itinere nouem dierum Vallisoletò distat, profectus est &c.

Sanitatem autem fuisse miraculosam, suaserunt nobis plura, quæ in supradicto facto recensita fuerunt.

Et primò grauitas morbi; opprimebatur enim febris continua, & tertiana duplici, pestilentiali, & venenosa, & bis, vel ter in die ægro-
ranti existenti debili ex causis suprà narratis superueniebant hor-
rores validi, quos lethales esse ægro existenti debili testatur Hyp-
pocrates 4. aphor. 46. qui insuper cum alijs symptomatibus supradictis ostendunt summum morbi vigorem, & copiam materiæ putridæ, & venenatæ, quæ omnia morbum lethalißimum esse demonstrabant, prout etiam res ipsa monstrauit, deduxerunt enim ægro-
tum usque ad extremum vitæ.

Cum autem magnitudo morbi innotescat vel ex læsæ partis dignitate, vel ex vehementia, & magnitudine morbi, vel ex læsione facultatis nostrum corpus gubernantis, vt ex Galeno tradit Mercurialis in sua præf. medicin. lib. 5. in tract. de febr. C. 8. non longè post medium vers. adesse etiam in omni putrida, manifestè patet, morbum huius ægroti fuisse maximum. In eo enim partes principales corpus gubernantes, & regentes non solum læsæ, sed penè destructæ erant; facultas enim vitalis, quæ in corde residet, ad summam debilitatem deuenefat, vt supradictum est, & semper accidit in febris pestilenti, & præsertim diuturna. Animalis enim facultas læsa erat, quia aderat mentis stupor, ex quo cerebrum læsum fuisse ostendebatur, vt per Galen. in aphor. Hippocr. comment. 7. aphor. 14. Naturalis quoque penè destructa erat à febre putrida, magna, & maligna, quæ calore suo præternaturali, & putrido calorem naturalem, & omnes operationes naturales ex eo prouenientes debilitat, & destruit.

Plura medicamenta adhibita, & tertia, vel quarta purgatio, quæ nihil profuerunt.

Destitutio Medicorum, qui dixerunt, impossibile esse, quod Ferdinandus viueret, & illum vt mortuum reliquerant.

Particularis subleuatio, & magna consolatio, quam sensit Ferdinandus, quando dicta Imago eius collo appensa est, & ipse se dicto B. Patri commendauit.

Notabilis melioratio statim post appensam Imaginem, & inuocatum auxilium dicti B. Patris cum bona sanitate subsensit, & adeo perfecta, quod potuerit infra quinque dies in societate aliorum viatorum in rigore hyemis per montes perfrigidositinere nouem dierum equitare Valentiam.

Iudicium Medicorum, & opinio supradicti Ferdinandi, & Melchioris, qui dictam curationem Miraculo attribuerunt.

Cumque interuenerit applicatio Imaginis, & expressa inuocatio dicti B. Patris Ignatii, illam ipsius intercessionem adscribi debere non dubitauimus.

Ex Bulla Canonizationis Bullar. Magn. tom. 4. pag. 13. §. 37. Ferdinandus Prætel de Mendoza cum in febrim incidisset tertianam, quæ mo in duplicem, deinde in pestilentem vnâ cum mentis stupore, & extraordinarijs horroribus ex humorum abundantia, & virium naturalium defectu accidentibus degenerauerat, & ex multis purgationibus incassum adhibitis, vis morbi adeo aucta esset, vt a Medicis destitutus in supremo jam mortis discrimine versaretur, ritè confessus, & communione instructus, ac sacro perunctus oleo, manibus teneas Imaginem Beati Ignatii, quam collo pendentem gestabat, & ex toto corde illi se commendans, conualescere cepit, & morbo est liberatus.

Decas aliorum Miraculorum, in quibus perfecta sanitas, seu recuperatio virium dilata est ad plures dies.

- I. In Relat. Canon. S. Francisci Xauerij Mirac. 5. pag. 55. de Puero loripede, ibi = Mater Sepulcrum illius per nouem dies visitatam se promittens, cumque votum cepisset adimplere, tertia jam die suis stare pedibus, & ambulare cepit, itaut iudè melius se habens intrâ nouem illos dies crura carne repleta sint &c.
- II. Et Mirac. 12. de homine vnum crus altero breuius cum vlceribus habente, ibi = liberatus est a dictis vlceribus, & dysenteria, & intrâ triduum perfectam omninò recuperauit sanitatem.
- III. Et Mirac. 12. pag. 60. de Muliere paralytica, & cæca, ibi = Inuocato Xauerij nomine statim melius habere cepit, & intrâ septiduum recuperauit vsum oculorum.
- IV. In Relat. Canon. S. Thomæ à Villanoua apud Contelor. pag. 683. de Puella ad extremum redacta, ibi = Illicò voto emisso melius habere cepit, ac triduo post perfectam sanitatem adepta est.
- V. Et pag. 687. de Homine claudò, ibi = Aggressusque nouenam ibidem celebrare, die tertia fulcimentorum alterum, & priusquam nouena impleretur, vtrumque dimisit.
- VI. Et pag. 688. de Homine varijs in crure vlceribus cum violenta febre correpto, ibi = Voto facto &c. tam a febre, quàm a cruris affectione, intrâ triduum omninò liberatus est.
- VII. In Relat. Canonizat. S. Isidori apud Contelor. pag. 749. de Muliere in cruribus vlcera habente, ibi = Ejus intercessione implorata sta-

statim abscedit dolor , & spatio tridui nullo alio adhibito medicamento conualefcit .

- VIII. In Relat. Canonizat. B. Corfini penès Lezanam tom. 4. cons. 1. pag. 33. num. 269. de Muliere leprosa ibi = Licèt intercefferint , octo dies , attamen attenta subita melioratione , & quod octo dies non erat tempus sufficiens ad curationem tanti morbi , nullo maxime adhibito remedio exteriori , visum fuit non cessare vim Miraculi .
- IX. In Bulla Canon. S. Ignatij Bullar. tom. 4. pag. 13. §. 36. de Muliere hydropisi laborante , ibi = Voto Deo facto , ac Imagine dicti Beati ventri admota statim melius se habuit , depulsusque est morbus obstructionis , & hydropisis ita prorsus , vt intra tres , vel quatuor dies detumuerit venter , & exindè illa se benè habuerit .
- X. Et in Bulla Canon. S. Catoli apud Contelor. pag. 775. de Muliere , febre & cancro vexata ibi = Eiusq; Sepulcrum venerationis causa cum se adituram vespere proposuisset , mane a febre libera sanescere mirum in modum crus cœpisse cernit , & triduò penitus conualuit .

1. The first

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.

249.

250.

251.

252.

253.

254.

255.

256.

257.

258.

259.

260.

261.

262.

263.

264.

265.

266.

267.

268.

269.

270.

271.

272.

273.

274.

275.

276.

277.

278.

279.

280.

281.

282.

283.

284.

285.

286.

287.

288.

289.

290.

291.

292.

293.

294.

295.

296.

297.

298.

299.

300.

301.

302.

303.

304.

305.

306.

307.

308.

309.

310.

311.

312.

313.

314.

315.

316.

317.

318.

319.

320.

321.

322.

323.

324.

325.

326.

327.

328.

329.

330.

331.

SEXTUM MIRACULUM.

APPROBATUM

AB ILLUSTRISSIMO LANCISIO

Liberationis instantaneæ Sororis Virginie ab incurabili, & hæreditaria Epilepsia per apparitionem, atque intercessionem Seruæ Dei.

Oror Virginia Monialis Conuersa in Monasterio Sancti Bernardini annorum triginta, genita ex Patre semiparalytico, & cui fuit Frater, qui vixit, & obiit Epilepticus, mense Martij anni 1709. frequentioribus, & grauioribus paroxysmis vexari cepit. Plura medicamenta à Medicis per spatium quatuor mensium, & vlerà cum præscriptione dietæ prohibitionem vini, & cuiuscunque alterius cibi noxij fuerunt illi propinata; & nihilominus non ob-

stante quacunque cura, atque experimento facto, cum semper in peius rueret, à Medicis fuit indicata Epileptica incurabilis, ideòque à quolibet medicamento abstinuerunt à mense Maij vsque ad sextam diem Decembris, quo oppressa fuit vltimo paroxysmo. Testis II. pag. 27. §. 102. *E questi medicamenti durarono per quattro mesi continui; onde vedendo gli Signori Medici l'inefficacia de' medicamenti stimarono, e giudicarono il male per incurabile, e perciò abbandonata la cura si protestarono, che erano vane tutte le operazioni.* V. Testis Medicus ordinarius pag. 49. §. 331. *E perche continuauano gl'istessi paroxismi, e sintomi, crederi il male incurabile, e perciò ordinar, che non li dessero altri medicamenti per tutta la State, e Autunno.*

2 Mensibus æstiuis, atque autumnalibus epileptici insultus audi sunt tum in numero, tum in qualitate, nam singulis nouilunijs, plenilunijs, & quadrantibus truculentius correpta fuit cum totali priuatione sensuum interiorum, & exteriorum, spuma ex ore emissã, à quibus non se remittebat nisi post horam, & aliquando etiam serius, immò postquam dicti insultus cessauerant, per aliquod temporis spatium turbatio, ac confusio mentis perdurabat. Porro inter Paroxysmos memorabilis præ cæteris fuit ille, quo misera Monialis correpta fuit sexta die Decembris eiusdem anni 1709. Durauit enim per horas septem, videlicet à decimaquinta vsque ad vigesimamsecundam cum totali mentis, & sensuum deperditione, ad quorum reuocationem adhibuerunt Medici cucurbitulas scarificatas, plantarum frictiones aceto, & sale, extorsiones digitorum, ac demùm visionem in occipite.

- 3 Iudicium Medicorum, morbum Virginie fuisse insanabilem, tribus validissimis fundamentis nitetur; primo, quia agebatur de epilepsia hæreditaria (nam eiusdem Frater, ut superius diximus, ex hoc morbo perierat, & Pater usque ad obitum fuit paralyticus.) Epilepsiam hæreditariam esse incurabilem gravissimis auctoritatibus probavit Dominus Lancisius in suo Voto pag. 33. *S. Neque interest*, ubi inter cetera adduxit ex Zacuto exemplum Epileptici, cuius octo filij, & tres Nepotes in mediæ ætatis flore per multos annos miserrimè epilepticis insultibus excruciatî vitam ducebant, quos omnes hic insuperabilis morbus usque ad mortem, nullis proficientibus auxilijs, est comitatus; & rationem protulit Dolcus, quia hæreditaria Epilepsia ob cerebri pororum dispositionem vitiatam nullis cedens medicamentis tolli nequit, estque insanabilis.
- 4 Secundum, quia morbus ingravescere cepit, postquam ad annum trigessimum pervenerat, & sic in ætate iam firma; vade eum ex mutatione ætatis spes sanationis penitus defecisset, pro deplorata teneri debebat, Distinguit eum Zacchias in *Quæstion. Medicoleg. tom. primo lib. 8. tit. primo de Irregularis. pag. 590. num. 10.* inter eos, quiprehenduntur huiusmodi insultibus, aliquos sanari ex mutatione ætatis, exempli gratia si sanitas obtineatur ante decimumquartum annum, aut ante vigesimumprimum, aut ad summum usque ad vigesimumquintum: in alijs verò mutationibus ætatis non habere locum hanc spem, ibi = *Quod tamen non habet locum in aliarum ætatum mutatione, quippè cum epilepsia post prædictos annos perseverans nullo modo amplius recedat, sed potius ingravescat, ut patet ex sententia Hippocratis lib. 5. aphor. 7. &c.*
- 5 Tertium eruitur, ex quo epilepsia nostræ Sanctimonialis non erat accidentalis, procreata scilicet ex consensu vaporum, vermium, aliorumque humorum è stomacho provenientium, aut alijs causis externis, in quibus terminis facile expellitur; sed erat essentialis, incuneata scilicet in partibus organicis cerebri, idèdque nullis pharmacis, alijsque remedijs remouibilis, prout tenet Zacchias *tom. primo Quæstion. Medicoleg. lib. 8. tit. de Irregul. pag. 589. num. 8.*, ibi = *Notandum præterea, quod epilepsia laborans gravissima, ac tali, qualem Canonista describunt, & præcipue Maius lib. 2. de Irregul. cap. 16. num. 2., & seq. nunquam omnino curabilis est, quia causa excitans morbum violentissima fuerit, oportet, unde morbus tam magnus sit excitatus, qui organum ipsum insigniter labefactaverit, & maximum impressionem fecerit, quam removere est penè impossibile.* = Quod autem esset essentialis, non accidentalis, ex eo dignoscitur, quod accidentalis non habet certum typum, & insultus sunt leuiore; essentialis verò patitur paroxysmos grauiore cum totali sensuum inter-norum, & externorum deperditione, spuma ex ore, ac motibus convulsivis, & recrudescit singulis Lunæ quadraturis, ac iuxta periodum Lunarem cum novis paroxysmis commensuratur; idèdque, qui essentiali epilepsia laborant, Lunatici appellantur, prout advertit Zacchias; in *Quæstion. Medicoleg. tom. primo lib. 2. tit. primo quæst. 14. pag. 39.* ubi num. 28. reprehendit Alciatum, qui energumenos Lunaticos denominari asseruit; & ait, *quod energumeni sunt, qui à malo spiritu vexantur, & licet interdum Damoniaci fiant Lunatici, cuius rei exemplum habetur in Sacris Matib. cap. 17. vers. 16. tamen nonsemper Lunatici sunt Damoniaci.* Illustrari etiam rem dicit per *Text. in l. Bouem, ff. de ad. l. edict. S. Aliquan-do*, ubi Iurisconsultus firmat, non expedire Domino, Seruum habere Lunaticum, ex hoc quia singulis mensibus in morbum relabitur, itaut nullius penes vsus sit, imò potius maximè incommodi. Eandem doctrinam

repe-

repetit lib. 4. tit. 1. quæst. 8. de Mirac. sub n. 20. Lunaticus morbus propriissimè loquendo epilepsia est, molesta, & confirmata, & qua secundum Luna motus exarcebatur, & inualefcit, fortioresque patitur accessiones, idèque Lunatici aliàs dixi à Damoniaci differre, non enim omnes Lunatici Damoniaci sunt, neque viceversa omnes Damoniaci sunt Lunatici, sed aliqui interdum Damoniaci operà ipsius Damonis Lunatici efficiuntur, qualis erat ille, de quo Matth. cap. 17. Et infra sub num. 23. Hippocratis sententia locum non habet, ubi epilepsia ob frequentiam accessuum, & ob earumdem fortitudinem iam habituata est, & naturam sibi subegit, ut cum aduenit quolibet nouilunio, vel plenilunio, & cum magna agitatione, & dissona membrorum, & cum grauibz alijs symptomatibus, tunc enim tantum abest, ut atatis mutatione curetur, ut in dies potius molestior euadat, & si medicamentis tractetur, irritesur potius, quàm secus; & ratio est, quia ex sui natura talis est, ut ubi radices altas egit, auelli unquam non possit, sed uniuersam corporis crassam, suè temperaturam deuastet, ut in cancri, similibusque morbis melancholicis obseruare licet. » Et infra = In Lunatico ergo à Christo Seruatore sanato vides hæc omnia in unum coisse, quia, ut dicitur, Lunaticus est, & malè, hoc est grauiter, & miserabiliter patitur, nam saxe cadit in ignem, & crebro in aquam, quibus verbis denotatur in eo accessiones fuisse fortissimas, & frequentissimas morbum decernentes sola Dei virtute amonibilem.

- 6 Si quodlibet ex hisce fundamentis diuissim sumptum constituit epilepticum incurabilem, satis in aperto est, quid dicendum sit in casu nostræ Patientis, in quo hæc tria simul concurrebant. Quamobrem esto, quod passim Epileptici sanentur, id verincabitur, vel de illis, qui non ex seminio Parentum veneticam tabem in nervis imbiberunt, vel de alijs ætatem consistentem nondum asscutis, vel denum de illis, qui leuioribus insultibus fuerunt attacti, aut hoc morbo per consensum, non verò per essentiam laborant. Certè nullum credimus afferri posse casum Epileptici liberati, in quo hæc tria concurrerent, seminium hæreditarium, ætas iam constans, & virilis, & epilepsia iam confirmata. In hisce terminis liberatio vnicè potest obtineri à Diuina potentia, & intercessione Sanctorum, eorum præsertim, quos Deus vult etiam in terris glorificari, prout in præsentì themate, in quo Sanctimonialis redacta penè ad vltimum agonem in postremo paroxysmo, quo oppressa fuerat die sexta Decembris anni 1709. implorato patrocinio Vener. Hyacinthæ tùm die præcedenti ad paroxysmum, tùm in ipsius paroxysmi aggressu, tùm in eiusdem declinatione, meruit ab eadem confortari visione, & de reddita sanitate certior heri per hæc præcisa verba = *Col nome di Dio siete guarita, io son Suor Giacinta Marefotti.*

- 7 Omisà enim questione super qualitate dictæ Visionis, an fuerit in vigilia, an in somnis, an phylica, an in phantasmatibus [concedimus enim libenter nihil certi posse deduci circa hoc punctum ex depositione ipsius Virginæ sanatæ] realitas Visionis veritatur ex effectibus, & sanitate illicò, & eodem momento perfectè recuperata. Duo enim sunt post cessationem symptomatis, quibus Ægra, si naturaliter illud cessasset, còqueri debebat, primum ex reliquijs ab intrà ipsius symptomatis, alterum ab extrà ex violentis remedijs, quibus à Medicis affecta fuerat. Cum autem immunis illicò euaserit ab utrisque, hoc non potest tribui nisi virtuti diuinæ, & verificationi Visionis Ven. Seruæ Dei. Expendit primum Medicus Marcucci pag. 58. §. 420. ibi = *Questa sanazione con le circostanze sopra riferite io la giudico miracolosa, e soprannaturale.*

turale, perchè dopo il parossismo doate l'inferma lagnarsi di dolor di testa, sbalordimento, languor di forze, abbattimento di membri, sensazioni dolorose negli articolì, timori, angustie interiori, malinconia, ed altri mali effetti, non ostante l'applicazione de' remedi; onde sentendo, che da detto parossismo restò sanata senz'alcun minimo di desti segni anzi con sanità perfetta &c. queste sono le circostanze grandi, quali mi fanno concludere, e giudico, che detta sanazione sia miracolosa.

- 8 Quoad secundum recitari debet ad memoriam, quoad eum postremum symptoma durauerit per horas septem, videlicet à decima quinta usque ad vigesimam secundam, Medici, & Moniales verentes mortem in ipso symptomate, adhibuerunt cucurbitulas sacrificatas, exorsiones digitorum, plantarum frictiones aceto, & sale, ac demum visiones in occipite. Ex tot autem tormentorum speciebus nullum sensum doloris remansisse in Patiente, sed in momento à cunctis fuisse liberatam, non effectui naturali, sed supernaturali tribuendum omnino censemus. Res constat ex dictis Testium; ipsamet Sanata pag. 25. §. 87. *Immediatamente subito mi sentì del tutto guarita, e perfettamente sana, non sentendo nè meno dolore delli strapazzi, frizioni, botton di fuoco, cope, e altri rimedi violenti, che mi furono applicati, come non fossi stata mai male, richiesi all'Infermiera gli abiti per vestirmi, conforme subito mi alzai. Testis II. pag. 29. §. 125. Mentre io mi ritrovauo in un'altra stanza della medesima Infermeria, mi vidi nella detta stanza Suor Virginia sana, e libera con una perfetta, ed intiera sanità, ed io interrogandola, perchè si fosse leuata così presto, mi rispose, che si sentiuu benissimo, ed intieramente sana, e perciò non avea bisogno di riposo alcuno; e veramente dopo che restò sana, da quel punto io vidi, e offerui, che non auera, nè mostraua auere alcun dolore, e molestia di qualsivoglia sorte non solo per la grauità dell'accidente, che patì, quale li durò dalle quindici sino alle ventidue ore, ma anche per i grandi strapazzi, e medicamenti violenti, che li furono applicati, e particolarmente del botton di fuoco alla nuca, e delle frizioni con sale, ed aceto à piedi, che li furono fatte rigorosamente, solendo queste recare una grandissima pena, e dolore, quale necessariamente li douea anche durare ristorata in sè, e pure con grande ammirazione io vidi, che caminaua, parlaua, operaua, come se mai auesse auuto alcun accidente, nè patito, è auuto per meglio dire le sudette operazioni violente. Idem quod deponit III. Testis pag. 38. §. 208. E io, che subito si volse leuare, e si vestì, e venne à cena con noi altre Infermiere, mangiando tutto ciò, che mangiassero noi, estaua perfettamente sana senza sentire alcun dolore della pena dell'accidente grande, degli grandi strapazzi, e bottone di fuoco. Testis IV. pag. 48. §. 315. Io tengo per certo, che non potesse la medesima Virginia recuperare perfettamente la perfetta loquela, camminare, alzarsi dal letto, e fare ogni operazione da sana in un'istante, com'ella fece, dopo essere stata trauiagliata per sess'ore continue da un grauissimo accidente, quale l'auca costituì senza speranza di salute, e inoltre per gli graui, e fieri rimedi applicati di strettore, frizioni à piedi con aceto, e sale, e di botton alla nuca.*
- 9 Vnica frictio pedum aceto, & sale est adeò dolorifica, vt penè impossibile sit moueri. Obseruauerunt hanc circumstantiam Præfules electi ad constructionem huius Processus, idèdque non contenti de depositionibus Testium, iudiciali accessu in Monasterio voluerunt per semetipsos recognoscere distantiam locorum inter Valetudinarium, & Cellam Sororis Virginie, scilicet, quas descendit, & ascendit, & post diligentem obseruationem fuerunt in voto, quod naturaliter dicta Soror Virginia non

non poterat adeò perfectè sanari, vt posset tam liberè ambulare per tractum adeò longum, sicut in facto recognouerunt, & se declararunt Summar. Addis. pag. 94. in fin. ibi = Quamobrem dicti Ill. yssriffimi, & Reuerendissimi Domini iuases inspecti, & considerati tantà distantia distarum mansionum cum adeò difficili accessu respectu Valetudinariarum, & Infirmarum, iudicarunt, dictam Sororem Virginiam nullo modo potuisse naturaliter incedere, progredi, & ascendere de vno cubiculo ad alia inter se adeò distantia eodemmet sero, quo sanata passa fuit symptoma tam graue, & longum septem horarum, & remedia adeò aspera, & violenta, quibus eadem Infirma fuit cruciata, præcipuè in pedibus, vt à symptomate reuiuifceret, prout dicunt Testes examinati.

- 10 Rebus ità se habentibus, superflua censerì poterat quæcunque vltior cautela, etiamsi ageretur de morbo reuerfio, vt certiores effemus de perfecta sanitate, cum expulsio causæ morbiticæ satis probata remaneret per euidentiſſimam instantaneæ cessationis reliquiarum morbi ab intrâ, & ab extrâ, doloris ab intus cruciatibus, concurrente præsertim alia releuantissimâ obseruatione, quod à mense Maij vsque ad illum Decembris Medici abstinerunt à quocunque medicamento, vnde cum repentina sanitas tribui non possit eorum virtuti, nulla alia causa excogitari potest, quàm superior. Solius enim diuinæ potentie est, vt eodem momento, quo quis sanatur, tollat grabatum suum, & ambulet, prout in casu Paralytici Matth. 9. Ideòque etiam in morbis reuerfiois sæpius Sacra Rota approbauit Miracula absque eo quod disceptauerit de perseverantia sanationis, prout in morbis colicæ, nephritidis, ophthalmiæ, hydropis, qui numerantur à Zacchia in quæst. Medicoleg. tom. 1. lib. 2. tit. 2. quæst. 15. num. 20. Inter morbos, qui reuerfionem faciunt, non aliâ prorsus ratione, quàm instantaneitate sanationis, ex qua Dei manus aperte dignoscitur.

- 11 Cæterum prudenter Pontifices expectarunt tempus vnius anni cum dimidio ad constructionem Processus, vt de liberatione à causâ morbitica plenius inspiceretur. Quælibet enim epilepsia, vt iam superius diximus, vel esset per consensum, vel per essentiam; si per consensum, experimento cuiuslibet cibi, & potus noxij in vnicò tantum mense recrudescere debebat, producantur enim huiusmodi insultus vt plurimum à causis externis, & qualitate victus, & potus, & vtriusque nimia ingurgitatione, Zacchias quæst. Medicoleg. tom. 2. lib. 10. consil. 59. nu. 7. Bonetus in Thesaur. tom. 1. lib. 2. cap. 29. in princ. Sennertus tom. 3. pract. lib. 1. part. 2. cap. 31. pag. 155. col. 1. verb. Differentia. Quamobrem mandauit Gelafius in cap. Nuper Foropopulensis 7. quæst. 2. hoc experimentum mensurum fieri de Præfule Foropopulenti in quolibet vsu carniū, cum dictus Præful de hoc morbo diffamaretur.

- 12 Si autem sit essentialis, experimentum annale fat est ostendendam perfectam sanitatem, quia huiusmodi epilepsia statis temporibus iuxta circuitus Lunares, solstitia, & æquinoctia solet exasperari. Quamobrem Nicolaus in cap. communiter dist. 33. præscripsit, vt qui per annum ab insultibus epilepticis immunis durauerit, ministerijs Altaris debeat restitui.

- 13 Hisce duobus experimentis etiam sigillatim sumptis sufficiens argumentum haberi ad decernendum de Miraculo ex eo deducitur, quia sufficientissima reputata sunt à dictis duobus Pontificibus, vt Ministri Altaris à sacrificando exclusi, iterum recipiantur ad confectionem sacri mysterij; vnusquisque autem satis per se intelligit, quantâ cautelâ opus sit, vt euitetur scandalum, quod oriretur, si Sacerdos subitâ correptus

reptus epilepsiâ cum Calice consecrato in Altari corrucet, prout notatur in cap. Tuis literis 7. quæst. 2. ibi = *Indecens enim est, & periculosum, ut in Consecratione Eucharistia morbo victus epileptico cadat*. Simile certe scandalum notari non potest, si sanatus de proximo reincideret in eundem morbum, ut patet de Sancta Petronilla, quæ à S. Petro sanata fuit ad effectum, ut discumbentibus ministraret; irâ post Panuinum in Relat. S. Bonaventurae part. 2. art. 6. Castellan. de Canonizat. Sanctorum quæst. 6. S. *Quæro an sit contra rationem Miraculi, Molphec. confil. 46. num. 58. tenuit Rota in relat. S. Francisci de Paula*, quos citat, & sequitur Contilorus de Canonizat. Sanctorum cap. 17. num. 24. Verum, quod etiam in præcis terminis approbationis Miraculorum annua præservatio à symptomatibus epilepticis sit sufficiens, notavit Bordonus de Mirac. mediæ 7. quæst. 13. num. 37. ibi = *Difficile est scire, an quis dicatur liberatus ab hoc malo, quia continuè non durat, sed interpolatis temporibus venit, & recedit; quare si quis invocato Sanctorum auxilio per annum integrum non caderet, cum antea prius singulis annis cecidisset, dici potest miraculosè liberatus, quia tale temporis spatium videtur excedere tempus huius morbi, ac proinde diuina virtute cessasse*.

- 14 Crescit robur argumenti, quia dicta experimenta diuissim à laudatis Pontificibus præcipiuntur; in nostro autem themate simultaneè adducuntur. Siquidem constat ex Actis, Sororem Virginiam immediatè ad sanationem communi victu, & præsertim viuo cepisse vi, & sic per integrum annum cum dimidio continuasse cum perfecta semper sanitate in eorum usu, quin aliquod præiudicium passa fuerit, vel ex vii carnium, aliorumque ciborum notorum. Rectè enim aduertit Zacchias tom. 2. quæstion. Medicoleg. lib. 1. conf. 59. num. 7. quod his qui frequenti, & forti epilepsiâ molestantur, ex quauis etiam leuiori causa, & præsertim errore in victu, & vehementi passione animi, ex odoribus in morbum relabuntur. Dari fortissimè poterit casus, Epilepticum confirmatum præseruatum fuisse à recidiva per annum, & ultra, sed adhibita singulari dieta, & cautione à cibis insalubribus, & præsertim vino; nunquam verò assignabile erit, quod qui epilepsiâ forti, & essentiali affecti fuerunt, mensam communem, & viuum quotidianum adhibentes per annum cum dimidio perseuerauerint immunes à recidiva. Ex qua obseruatione satis liquet, quanta intercedat differentia inter mixtam hanc experientiam, & simplicem volitam in citatis Canonibus ad reincidentia periculum excludendum.
- 15 Accedit pro tertio experimento perfectæ sanitatis, nostram Monialem, post liberationem à postremo paroxysmo omnia munia Monasterij etiam laboriosa, & excitatiua inueterati morbi reassumpsisse, prout sunt illa culinæ, atque absterisionis linteaminum, & in illorum exercitio perseuerasse per totum annum cum dimidio. Sanè si aliquod se-minium in organis cerebri obseratum remansisset, impossibile erat quod iterum in epilepsiam non relaberetur. Ille enim dicitur perfectè sanatus, qui ita pristinum statum recuperauit, ut in omnibus, quæ prius operabatur, sine incommodo se exercere valeat per Text. in leg. *Quod ita sanatum fuit de adul. edict.*, quem Textum illustrat Zacchias tom. 1. quæstion. Medicoleg. lib. 2. tit. 2. quæst. 15. 1. Primò enim ait sub num. 1., Iurisconsultum providere voluisse emptori de redhibitione ab improbo venditore, qui Iumentum, vel Seruum minus sanum tradidisset: deindè quæstionem mouet, an pro conualescenti Seruo, vel Iumento redhibitio debeat, & sub num. 10. resoluit pro affirmatiua, quia ad pristinum statum adhuc minimè remeant. Cum ergo in

nostro themate Soror Virginia non solum post symptoma die sexta Decembris conualuerit, sed officia perfectè sanæ, & quidè laboriosissima reassumpserit, & sine ulla incommodo præcedentis morbi continuauerit, concludentissimè patet, perfectè sanaram fuisse.

- 16 Sod ad tollendam quancumque hæculationem de perfecta sanitate, facti, quod dictis experimentis acquieuerint periti Medici, & nostram Sanæimonialem perfectè sanam iudicauerint. Eorum enim iudicio standum esse, tenet Contilorus de Canon. Sanctor. cap. 18. num. 12., *Rota in Relat. S. Thoma de Villanova tit. Refuscatio, & in Relat. S. Caroli Borromai Mir. 15. vers. Secundò quia, & Mir. 16. vers. tertio iudicio eorum, & passim in alijs.* In nostra hypotheci ità testatur Bernardinus Stella Medicus Ordinarius Monasterij S. Bernardini pag. 50. §. 344. = *Dobbiamo crederlo Miracolo, mà conuiene aspettare non solo il moto della Luna, mà specialmente il Solstizio temale, ed Equinozio Vernale; Ora poi essendo passato non solo il detto Solstizio, ed Equinozio, mà il corso di dididotto mesi, & auendo in questo corso goduto Suor Virginia una perfetta salute, & total quiete, e chiarezza di mente, anzi impinguata, preso buon colore, ed esilarata, non ostante che abbia beuuto vino, e mangiati i cibi, che dà la Comunità, non hò più dubbio, mà tengo per certo, che sia guarita miracolosamente per l'intercessione della detta Suor Giacinta Marefcotti. Pag. 52. §. 355. = Concludo di nuouo, che la sanazione di detta Suor Virginia non siano stati i medicamenti sumministrati, mà l'intercessione della Gloriosa Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti. Mi confermo esser miracolosamente guarita, perche in tutto il tempo, che io esercito la mia professione, che sono anni venti, e più con auer medicati molti di questo male, mai veruna ne hò veduto risanare. Et §. 360. = Conferma ancora questo mio giuditio la sanità perfetta ricuperata da essa Suor Virginia, & il non esser seguita, in dididotto mesi alcuna recidua, dal che si deduce, che non è restata alcuna reliquia del detto male. Et pag. 53. §. 376. = Hò detto, che la detta Suor Virginia da quel tempo in quà non hà patito più alcuno accidente, ò segno d'esso, ancorche subito seguita la sanazione, tornasse à beuer vino, e a mangiar tutto ciò, che le porge la Comunità.*
- 17 Dominicus de Antiferis Medicus pag. 56. §. 392. = *Hò riferito la perfetta sanità della suddetta Sanata, che poi non hà più patito alcun minima accidente per lo spazio di dididotto mesi, onde mi confermo nel mio voto, che detta sanazione sia stata sopranaturale, perchè il male aurebbe fatto tregua, e nel trascurso di tanto tempo aurebbe dimostrato qualche segno. Mà riflettendo alla sanità della medesima continuata per tanto tempo, giudico, e confermo, che restasse in quell'istante fradicata qualsiuoglia praua qualità, tanto più ch'ella ritornò subito all'uso del vino, & al uiuer comune senz'alcuna regola, e à tutti gl'offizj di Conuerfa nella Cucina intorno al fuoco, & all'acqua.*
- 18 Ioannes Baptista Marcucolus Medicus pag. 59. §. 432. = *Da quel tempo in quà non hà mai più patito alcun minimo tocco d'accidente, anzi hò veduto, che gode una sanità perfettissima, esercitando tutti gl'offizj faticosi del Monastero. Pag. 60. §. 434. = Tanto più mi confermo in vedere, che dopo tanto tempo passato dal dì della di lei liberazione non hà patito alcun minimo tocco, ò segno di epilepsia, onde non può dubitarsi che la medesima restò totalmente sanata per appositionem manus Seruz Dei.*
- 19 Ioseph Banconus Chirurgus pag. 61. §. 452. = *Dal detto ultimo sintoma succeduto il dì 6. di Dicembre 1709. la nominata Suor Virginia non hà patite mai alcuna accidente di epilepsia, benche minimo, e leggiero anzi per quanto hò visto, e vedo, mentre pratico nel Monastero, sò, che gode una per-*

perfecta sanità, ed esercita tutti gli uffizj faticosi del Monastero; con praticare la vita comune con l'altre Religiose senza alcuno regolamento, e perciò si reputa comunemente, e senza alcun dubbio la sanazione per miracolosa.

- 20 In hanc quoque sententiam transit boni mem: Paulus Manfredus in sua Consultatione pag. 65. & seq., sed præ cæteris attendi debet Votum D. Lancisij pag. 36. à vers. *Ad probationem usque in fin.*; Consentientem itaque sex Medici iurati super perfecta sanitate Sororis Virginie, quando Sacra Congregatio vnus, aut alterius Medici iudicio contenta esse solet,
- 21 Reducendo ad calculum superiùs dicta, perfecta sanitas resultat primò ex experimentis deductis ex Iure Canonum, nempe præseruationis à quolibet symptomate per decem, & octo menses, quo toto tempore Soror Virginia cibis salubribus, atque insalubribus promiscuè vsa est: Secundò ex operibus, quæ sunt à perfectè sanis, & quæ in nostro casu cum essent laboriosissima, incompatibilia reddebantur cum reliquijs morbi, si quæ in partibus organicis perseverassent, cum impossibile sit, quod iterum in suos effectus non crumperent: Tertiò ex Medicorum sententia, tam eorum, qui curæ dictæ Virginie præfuerunt, quàm aliorum, qui pro veritate in hac Causa scripserunt. Sed his præferri debet declaratio facta per Ven. Hiacyintham in apparitione, dum apposita manu super caput Aegræ dixit = *Col nome di Dio voi siete guarita, Io son Suor Giacinta* = Quorum verborum virtus, capitisque attentus tanti valoris fuit, vt statim qualibet causa venefica penitus euahuerit; & Soror Virginia eodem momento libera euasit à reliquijs morbi, necnon à dolore, quo ex remedijs adhibitis adhuc affligi debebat, & opera perfectè sanæ sine mora exhibuit. Quando enim per malam hypothesim primum, vel alterum experimentum, vel etiam tertium minùs sufficiens haberetur ad ferendam sententiam de miraculosa sanatione, vix dubitari posse credimus de quarto, multoque minùs, si omnia simul expendantur,

**De præseruatione continuata Sororis
Virginie à symptomatibus epilep-
ticis ab anno 1711. vsque ad
tempus nuperrimè compila-
ti Processus de men-
se Maij præsentis
anni 1717.**

- 22 **P**Ræter argumenta munita auctoritatibus sex Peritorum de sanatione miraculosa Sororis Virginie ab epilepsia confirmata medijs experimentis factis per menses 18. hoc est à die sexta Decembris anni 1709. vsque ad mensem Maij anni 1711. altera demonstratio resultat ex continuata præseruatione eiusdem Sororis à qualibet etiam specie vmbra-tilis insultus ab anno 1711. vsque ad mensem Maij præsentis an-

ni 1717. sicuti plenissimè deponunt sex Testes in hoc nuperrimo Processu examinati, Siquidem eadem Soror Virginia sanata, *Summ. Ad. dis. num. primo*, fitmèr afferit, ab annò 1711. vsque ad diem replicati examinis accidentibus epilepticis nunquam vexatam fuisse: Testatur quoque toto hoc tempore nulla propinasse remedia ad cauendam morbi reincidentiam, vinum semper bibisse, & in esu ciborum æquè noxios, ac salubres adhibuisse, officia Monasterij à Superioribus sibi commissà, videlicèt Pistricis, Popinariæ, ac Cellariæ exercuisse. Aliæ Moniales, ac duo Medici ordinarij Monasterij adamussim conueniunt in earundem circumstantiarum verificatione,

- 13 Rebus ita ex Actis in aperto positis, & ducto calculo à die sexta Decembris anni 1709. quo Soror Virginia liberata fuit ab ultimo paroxysmo, vsque ad mensem Maij præsentis anni 1717. computantur anni septem cum dimidio perfectæ sanitatis. Pro releuantia tam diutina præseruationis ad effectum decernendi de Miraculo duæ ponuntur conclusiones; Prima, si exempli gratia post annos quatuor [iuxta Miraculum approbatum in causa S. Andreæ Corsini, de quo infra] contigisset, Sororem Virginiam iterum epilepsia vexari, talis epilepsia dicenda esset nouus morbus, & non præcedentium Reliquiarum recidua. Secunda, præseruatio septennalis cum dimidio, quæ resultat ex duobus Processibus anni 1711., & 1717. habenda est pro sufficiente tempore ad ferendam sententiam de Miraculo.

- 24 Prima conclusio probatur, ex ponderatis per Zacchiam in *q. M. dilect. so. 1. lib. 1. tit. 4. q. 7. n. 10.* format enim probatur nunquam habere locuta reciduiam, ubi accedere potest noua causa, nam morbus, & recidua habent unam, & eandem causam, cum recidua fiat ex reliquijs præcedentis morbi Hippocrates *Aph. lib. 2. aphor. 12.*, & 2. de Morb. vulg. sect. 3. Auicenna 2.4. tract. 1. cap. 95., & ex Iuris consultis Ripa in tract. de Pest. part. 2. part. ult. num. 140.; Ex quo principio infert non sufficere ad reciduiam aliquem relabi in eandem ægitudinem, & num. 36. sic ratiocinatur *Pone virum ex febre ardente laborantem ob id quod plurimum, & su præ consuetudinem se exercuerit, quem frige septima per sanguinis hemorrogiam ex naribus criticè fuisse sanatum, & omni ex parte conualuisse, deinde calidarum ciborum usu, & meri potu paucis interiectis diebus in eandem febrem ardentem recidas, hac quidem non erit prioris recidua, sed erit omninò nouus morbus, licèt idem specie sit; diuersam enim habet causam, & ex noua humorum biliosorum, vel biliosi sanguinis aggregatione procreatus erit, nam causam prioris morbi cessasse probat critica illa euacuatio, ac perfecta sanatio. Nouam verò causam irrepsisse, errata in victu probare possunt, neque enim dubium est, ex eis nouam fuisse bilem in corpore aggregatam, qua vel ob multitudinem, vel ob dispositionem putrescens in venis, vasisque magnis cordi proximis, nouam accenderit febrem.*

- 25 In nostro themate, vt procedamus cum hac doctrina, duo sunt probanda, vnum, nouam causam superuenire potuisse; Alterum, veterem cessasse. Nouæ causæ occasionem præstare potuerunt tum officia per eandem Virginiam ministrata, quæ cum fieri non possent sine summa corporis agitatione, apta erant excitare prauos humores in corpore, eosque ad organa cerebri transmittere; tum præcipuè errata in cibo, & potu, ex quo in vtrisque præter cæteras Moniales etiam Conuersas genio nimis indulgeret. Ita ipsamet Sanata loquitur *S. 5. & 6. Ho esercitao fino à questo tempo gli offizj, che mi sono stati commessi dalla Madre Superiora, & questi offizj consistono nell'auer fatto da Fornara, da Cuciniara, e presentemente da Cantiniera, nel quale officio alle volte sono solita*

beuere qualche volta di più di quello, che farei solita di beuere, se non auessi quest'offizio. Gli detti offizj à me come sopra commessi ne' suoi tempi già hò sempre esercitati senz'alcuna intermissione. V. Testis Medicus ordinarius §. 27. Io suppongo, che la suddetta Suor Virginia essendo vissuta in commune, e mangiato alla tauola commune, abbia mangiato anche ogni sorte di cibo, e in specie le Conuerse, le quali mangiano ogni cosa senza verun'riguardo, tanto più che da me non l'è stata prescritta regola alcuna di viuere, nè proibita alcuna sorte di cibo, auendo anche la medesima offeruato le Virgilie, e Quadragesime, e se dentro detta Monastero v'è alcuna Conuersa che viua disordinatamente nel cibarsi, detta Suor Virginia è di quelle, auendola io alle volte veduta mangiare.

26 Precedentis causæ cessatio et si probari nequeat per aliquam crysim, aut euacuationem, prout euenit, quando morbus naturaliter recedit, quoniam detraheret Miraculo, sicut aduerit idem Zacchias tom. primo *quest. Medicoleg. lib. 4. tit. 1. quest. 8. num. 12.* probatâ ramen remanet primò ex instantancitate liberationis à reliquijs internis morbi, & externis causatis à remedijs, & quidem cum morbus esset in maximo augmento. Secundò ex quo ab anno 1711. nullis vsa est remedijs præseruatiuis à prioribus accidentibus, prout ipsa deponit §. 2. Io mai per conseruari mi sana, e libera da detto male mi son seruita d'alcun rimedio. V. Testis Medicus ordinarius §. 25. Da detto tempo da me sopra menzionato la detta Suor Virginia non solamente hà pigliato verun medicamento per il suddetto male, ma nè meno io come Medico ordinario gliel' hò ordinato.

27 Tertiò ex indicij. Duo notanda sunt cum Zacchia *in citat. quest. 7. pagina 105.* videlicet status sanati, & tempus intermedium inter vnum, & aliud morbum. Circa primum de statu sanati inter alia indicia releuat, quod si sanorum munia obire non possit, subsequens morbus recidiua prioris dici debet, econtrâ si sustineat, posterior morbus ex præcedenti causa non deriuabitur. Hoc indicium optimè applicatur præsentij casui, comparato statu præcedenti cum subsequenti. Ante sanationem diebus intermedijs, quibus à morbo vacabat, inuicem redditæ erat munij Monasterij, *Summario Magn. pag. 18. §. 24.* eadem sanata: Vedendomi in questo stato, ero tutta afflitta, perche mi riconosceuo inabile al seruizio del Monastero, e quello, che mi affliggeua, era, che tutte le Superiori, ed altre Monache non mi faceuano far niente, nè mi comandauano, nè meno mi voleuano fidar canossua, à altra minima cosa. Post sanationem miraculosam, vt suprâ notauimus, robustiora officia Monialium, inferuicium, nempè Culiæ, Panificæ, ac Cellariæ absque vilo incommodo salutis semper exercuit. Vterius in dictis diebus etiam vacationis à morbo antè sanationem abstinebat à vino, & à quibuslibet cibis noxijs cauebat, *dicto Summario Magn. pag. 21. §. 50.* Prima che io guarissi, subitò che il mio male fù canonizato per morbo epilettico, fui priuata del Vino, e per lo spazio di sette mesi, e più continui beueri l'acqua, e faceua una vita assai moderata, e regolata, astenendomi da molti cibi, quali si giudicauano dannosi alla mia infermità. Econtrâ obtenta sanitate per intercessionem Ven. Seruæ Dei, largè vino indulgit, & indulget, vt ipsamet falsa est in examine, nullam distinctionem habuit in circulo ciborum, & ramen perfectè valet, & viger, vndè si in his circumstantijs morbus reuersionem fecisset, non recidiua nuncupanda esset, sed noua epilepsia.

28 Gravius indicium deducitur ex tempore intermedio inter vnum, & aliud morbum, vt idem Zacchias *in citat. quest. 7. num. 23.* si enim tempus

pūs sit breue, suspicio non leuis, imò certissima habetur, si cætera concitant, vltimum morbum esse prioris recidiuam : si verò magna intercapedo temporis interceſſerit, de ceſſatione præcedentis cauſæ non videtur ambigendum . Protractio temporis breuior, aut longior proportionata intelligi debet diuerſis ſpeciebus morborum . In febris ver. gr. reuerſiuis tertianæ, quartanæ, & ſimilium ex Hyppocrate notat Zacchias *diſſa quaſt.* 7. num. 22. vſque ad duodecimum, aut decimum quintum diem recidiuæ periculum imminere . Itaque ſi præſeruatio protrahatur ad menſem eum alijs ſuperiùs citatis circumſtantijs, nempe perfectæ recuperationis virium, & exercitij officiorum ſani, febris ſucceſſiue ſuperueniens non recidiuæ, ſed nouo morbo attribuetur . In epilepticis præſertim confirmatis ſeruata proportionẽ, cum reuerſiones de ordinario contingant iuxta circuitus Lunares in interluuijs, plenilunijs, & quadraturis, quotiès ſanatus ab epileſia præſeruatus durer non ſolùm per duodecim circulares Lunationes ab aſſuetis inſultibus, ſed per biennium, triennium, & quadriennium, vt in hypotheſi ſuperius facta, accidens deindè ſuperueniens, poſitis ſuperiùs expreſſis circumſtantijs, noua epileſia dicenda erit, non vetus .

- 29 A febris enim reuerſiuis ad epileſiæ ſymptomata argumentum procedit per text. in *Liqui tertiana ſſ. de adilit. edict.* vbi Iuriſconſultus ſub eadem claſſe reuerſiuorum viroſque morbos adſcripſit, ibi: *Qui tertiana, aut quartana febrī, aut podagra vexarentur, quine comitiale morbum haberent, ne quidem his diebus, quibus morbus vacaret, recte ſani dicuntur.* Cum Iuriſconſulto conſentit Zacchias tom. 1. lib. 2. tit. 2. *quaſt.* 14. pag. 119. num. 18. vbi plura ad illuſtrationem dictæ legis expendit de morbis reuerſiuis, & inter cætera repetit, quæ ſuprà notauimus ex libro 1. tit. 4. *quaſt.* 7. nempe, quod non ſemper, quando quis de recenti ægrotauit, & paucis interiectis diebus denuò ægrotat, recidiuam contigiffe dicendum eſt, ſiquidem poeſt posterior morbus aliam habuiſſe cauſam, & ſic non proueniſſe ex reliquijs præcedentis morbi, in quo caſu poſterior morbus non eſt dicendus recidiua prioris . Non diuerſimodè ſentit Thaddæus in *Commentar. ſuper aphor.* 12. *Hypocrat.* vbi conſideratis diuerſis caſibus ad effectum diſtinguendi, quando debeat nouus morbus vocari recidiua, concludit, quod nimis inproprie tale nomen imponeretur, quando, vtrbi gratia, in corpore ſanato à tertiana remaneret epar calefactum, & oppilatum in tantum, quod gigneret nouam coleram, vndè noua febris excitaretur . Quod ſi tali affectioni coniungeretur error in regimine, clariùs appareret, morbi reuerſionem non eſſe dicendam recidiuam, ſed rigoroſè denomiuandam eſſe generationem alterius ægitudinis, licet ſit homogenea priori ægitudini; cum enim ægritudo tota remouetur, & nihil de cauſa eius remanſerit factura ægitudinem, ſi per malam diſpoſitionem membri, vel malitiam regiminis iteretur ægritudo prior, non dicitur recidiua, ſed alterius ægitudinis generatio .

- 30 Sed quid opus eſt longo ſermone? In Cauſa S. Andree Corſini Rotæ Auditores approbarunt liberationem à morbo comitali Eliſabethæ de Cenanella, quæ ad præſentiam Reliquiarum dicti Sancti illic ſanata ſurrexit è lectulo, ET SIC PER ANNOS QVATVOR CVM DIMIDIO VSQVE AD EXAMEN TRANSLATOS PRÆSERVATA FVIT, *Summe. Addit. num.* 3. Et dictum Miraculum inter approbata reeſſetur à Sacra Congregatione in Relatione facta in Concilio per clar. mem. Cardinalem Detum . Fingamus poſt dictam ſolemneſſe approbationem Miraculi, præſatam Eliſabetham morbo comitali iterum cor-

reptam fuisse, nemo nisi temerè auderet dicere, quod approbati Miraculi fulgor denigraretur, & ratio est, quia nouum symptoma nouæ causæ, & nullo modo præcedentis morbi reliquijs tribuendum venit. Neque aliter ratiocinari licet, nisi velimus inferre notam Sacræ Congregationi, & Sæmæ. Urbano VIII., qui dictum Miraculum approbauerunt, certissimè enim tenendum est, quod in illius discussione non minor, quam modo fit, diligentia adhibita fuerit.

- 31 Subsistente prima hac conclusione, effluit Animaduersioni nonissima R.P.D. Promotoris *num. 5. & seqq.* desumpta ex Processu præsentis anni 1717., nempe quod dicta Soror Virginia duobus ab hinc annis grauiter ægrotauerit, Ægrotudinem verò processisse ab epilepsia per consensum arguit ex cucurbitulis scarificatis eidem applicatis, vt intercluderentur viæ, per quas aura maligna ad cerebrum fertur iuxta tradita per Sennerium *tom. 1. Operum lib. 1. par. 2. cap. 31.* Vadè concludit, non verificari assertam præseruationem à morbo comitiali, sed constare de reciduiâ,
- 32 Verum cum de essentia reciduiæ sit, quod nouus morbus procedat ab iisdem causis, & sit eiusdem naturæ iuxta auctoritates Hippocratis, Galeni, & Auicennæ, quas citat, & sequitur Zacchias superius citatus *num. 24.*, & Taddæus in *Commentar. super Aphor. 12. Hypp.* superius relat. *num. 28.* ignoratur, quomodo dicta requisita verificari possint in morbo, de quo agitur. Si enim expenditur causa, nata est ex inspectione stomachosæ vermium ebullientium in capite cuiusdam Pueri, vnde nausea ortum habuit: Si morbus, non alius fuit, quam vomitus, & ventris solutio cum feбри ad biduum continuata, Ità deponit Medicus Ordinarius *præsenti Summ. num. 2. §. 9.* = *Sò che patì un certo male da me supposto di colera, ò vogliam dire, riuolgimento di stomaco, ò scioglimento di corpo, mà da me allora non fù curato &c.* Nel giorno però dopo pranzo la visitai ancor io, e per questo giudicai, che fosse tale il male; Nè dissentit Medicus Curæ §. 12. = *Sò parimente, che detta Suor Virginia due anni sono in circa soggiacque à una colerica affezione, e questa è un morbo acuto, nel quale il vomito insieme, e lo scioglimento del corpo affliggono il Paziente.* Et omnes alij Testes examinati in controuerso Processu plene concordant super 12. Interrog. *præsenti Summario num. 2.* Si ergo nec causa, nec morbus aliquid commune habent cum insultibus epilepticis, nimis improprie dictus morbus de reciduiâ insinulatur, maxime cum toto tempore ærumnosarum affectionum nunquam sensus neque inter nos, neque externos amiserit, nullas conuulsiones, ac tremores passa fuerit, non spumam ex ore emisit, quæ omnia sunt signa diagnostica morbi epileptici, Ità dicunt omnes Testes, & præsertim Medicus Curæ §. 14. *In fatti la sudetta Suor Virginia non soggiacque alla sudetta affezione, nè à perdimento di sensi tanto interni, quanto esterni, nè à tremori, nè à spuma di bocca proprii sintomi dell' epilepsia.*
- 33 Neque reciduiâ argui potest ex remedijs quamuis violentissimis adhibitis à Medico Curæ; Nàm ipsemet testatur §. 13. *medicamenea applicata non solum fuisse proportionata, sed contraria epilepsie ibi = E questo terribil malore sato ceto distat ab epilepsia, non essendo i sopradetti medicinali da me ordinati in verun modo proficuo all' insulto epilettico, mà più tosto dannosi.* Imò, dicta remedia perperam adhibuisse Medicum Curæ ingenuè fassus est alter Medicus Ordinarius *di Summ. num. 2. §. 10.* ibi = *Io però auendo sentito il polso della medesima, e non conosciuto l' aspetto, giudicai, che fosse stato un forte equiuoco del Medico curante, e la sudetta non auere altro male, che quello, che l' aura fatto il detto Medico con auerli applicati*

applicati i veficanti, per i quali conuenne à detta Suor Virginia di trattenerfi in letto alcuni giorni.

- 34 Transcundo ad secundam conclusionem, in ea minor est difficultas, cum calus nouorum accidentium in præsentì themate non eueniret neque immediatè ad quadriennium, neque post septennium cum dimidio. Iustificatur enim ex Actis, vt suprà diximus, Sororem Virginiam valere, ac vigere de præsentì, ac si nunquam passa fuisset controuersam infirmitatem. Quanti enim fieri debeat præseruatio septennalis, & yltà, monemur ex sententia doctissimi Malpighij, qui in Causa B. Francisci Solani super illius Canonizatione, natà discordià inter Medicos super sanatione Ioannæ de Blancas à morbo cancerenoso, interrogatus de essentia dicti morbi, cum dubias agnosceret veri cancri conditiones, respondit, sat esse ad Miraculum, per septennium Ioannam à recidua præseruatam fuisse, *Summ. Addit. num. 6.* Sapiens enim Vir tam longum tempus etiam in morbo dubio sufficiens existimauit pro declaratione Miraculi, cum de cetero, si verus cancer fuisset, & non dubitasset de illius essentia, tam longam protractionem probabiliter non exquisiuisset. Cum ergo in nostra hypothèsi ex suprà probatis constet, epilepsiam nostræ Virginis fuisse insanabilem, etsi tempus septenniale non deficiat, sed exuberet, credimus illud non esse necessarium, prout patet ex Miraculo approbato in Causa S. Andreæ Corsini,
- 35 Duo tamen videntur aduersari huic secundæ quæstioni. Primum, dicit aliquis, quod expectandus sit exitus vitæ ad hoc vt tute possit pronunciari de Miraculo, ex quo dum viuit, non cessat periculum reuersionis, quod si contingeret, detraheretur essentia Miraculi.
- 36 Falsitas argumenti resultat ex probatis in prima conclusione, nihilominus eadem vltèribus refellitur; Pingamus enim, ex.gr., quod transacto mense, vel anno à sanitate obrenta Soror Virginia ex quolibet alio morbo præter epilepsiam defuncta fuisset, tam de realitate Miraculi non esset controuersia, quia iuxta rationem in obiecto expensam peticulum reuersionis esset sublatum, & mortem ex alla causa contigisse constaret. At nonne manifestam absurditatem redolet, plus conferre ad sententiam ferendam de Miraculo mortem acceleratam, quàm præseruationem in longum tempus protractam, cum certissimum sit, in corpore humano malificarum causarum variationem præcipuè pendere ex temporis protractione.
- 37 Exploditur quoque eadem falsitas exemplo sanationis ab epilepsia Viennæ Muscæ, quæ per annos duodecim miserandum in modum dicto morbo diuexata fuerat, & ad intercessionem S. Caietani sanitatem obrinuerat. Miraculum fuit per prius approbatum ab Auditoribus Rotæ, & meruit confirmari in Bulla Canonizationis, & quod ad rem nostram spectat, inter Testes examinatos ipsam Viennæ Muscæ sanata reperitur, *Summ. Addit. num. 4. §. 1. & 2.* Valet enim illatio irrefragabilis, si Sanata deposuit de Miraculo in sua persona obrento, falsum est, expectandum esse exitum vitæ.
- 38 Res quoque fit manifestior ex præseruationibus miraculosis Corporum Sanctorum à corruptione. Nemo ignorat, inter Miracula passim celebrati huiusmodi præseruationes à Sanctis Patribus. Longus Catalogus de Corporibus Sanctorum præseruatis prostat apud Raynaudum tom. 13. in *Opuscul. Miscell. cap. 8. pag. 55.* Plura alia discussa reperiuntur in Relationibus Rotæ, in Diplomatis Canonizationum, in concessione Officiorum, & consecutiue approbata inter Miracula, quæ superfluum esset hic adduci. Nusquam tamèn neque Rotæ Auditores, neque Pon-

Pontifices in approbatione dictarum præseruationum, cogitarunt de eorumdem perennitate, & ne quid tale cogitarent, experientia monebatur, cum plura ex dictis Corporibus pro incorruptis laudata in Diplomatis Canonizationum, & Diuinis Officijs tandem post longum cursum sæculorum cesserint communi fato dissolutionis, atque in puluerem, & cineres abierint, quin præcedenti declarationi Miraculis subsecuta deinde corruptio aliquid fulgoris eripuerit: Et ratio esse potest, quia cum corruptio corporum naturalitèr euenire solèat intra tres, vel quatuor dies, prout obseruat Zacollus *tom. 1. lib. 4. tit. 2. quæst. 10. n. 28.* quoties differatur per plures annos, & Corpora renoueat integra, & palpabilia, necesse est præseruari per causam superiorem.

39. Hæc adeo conspicua sunt, vt non indigeant vltiori confirmatione; Nihilominus confirmantur ex praxi Sæcræ Congregationis. Nam ponamus in Indulto Beatificationis elicius Sequi Declarationem habitam fuisse de eisdem Corporis incorruptione; quoties deinde proceditur ad vltiora pro Solemni Canonizatione, quis compilatis Processibus de his, quæ superuenerunt, iterum ad nouum examen reassumitur Miraculum incorruptionis; & si ex oculari inspectione Iudicum, Testium, & Peritorum repertum fuerit Corpus adhuc incorruptum, tanquam nouum Miraculum dicta præseruatio approbatur. Ita resultat ex actis in Causa S. Mariæ Magdalene de Pazzis *Summario Addit. num. 5.*, ubi sub die 2. Maij. 1636. Sacra Congregatio censuit probatam fuisse Corporis incorruptionem; & in Decreto Canonizationis anni 1668. eadem Sacra Congregatio dixit, constare de quinque Miraculis ex tresdecim allatis, videlicet de primo, & secundo incorruptionis, & fragrantia Corporis. Si enim quæritur causa huius secundæ inquisitionis, alia non suppetit, nisi quia non præsumitur perennitas incorruptionis, neque ea existimatur necessaria ad declarationem Miraculi.
40. Alterum quod aduersari prætenditur, consistit in supposito durare adhuc in visibus organicis cerebri qualitates productiuas epilepsiz, vnde argui potest, quod durante causa morbi, morbus dici non possit extinctus, sed ad summum sopitus, & ex quocunque errore facilè renouabilis.
41. Pro solutione obiecti duo distinguendi sunt casus, vel enim epileptici fortibus accidentibus vexati virtute remediorum, & cautela in cibo, & potu, & abstinencia à quocunque actu, & motu inordinato sanantur, & tunc non cessat dubium, dictas qualitates prauas adhuc vigere; ideoque si ita sanatus, etiam ad longum tempus præseruetur, facile est per quemcumque errorem in victu, aut in actione violenta morbum reuersionem facere; & tunc dicta reuersio iuxta notata per Thaddæum in *Comm. super. apb. 12. Hippocr. dicitur recidiva ex malitia regiminis.* Vel epileptici confirmati sanantur absque remedijs, neque cauent ab erroribus in cibo, & potu, & continuò se exercent in laboriosissimis ministerijs, & tunc impossibile prorsus redditur, durare in partibus organicis prauas qualitates: Et ita est casus noster, in quo Soror Virginia, nullâ adhibita cautela in victu, largèque vtens vino, & laboriosissimis officijs Monasterij se exercent, per septennium, & vltra immunis à quolibet accidente perseuerauit. Et hic iterum supplicamus reuocari attentionem, quod si ante sanationem miraculosam, dum morbus erat in augmento, nec dieta in cibo, nec abstinencia à vino, nec pharmaca à Medicis copiosè ministrata compescere valuerunt violenti morbi paroxysmata, nusquam credi potest tantam factam esse mutationem in dictis qualitatibus, vt momento temporis suam adiutamentum omnino ami-

amiserint, & non gradatim, prout quando natura operatur, euenire solet. In his circumstantijs tenendum est, controuersas qualitates non solum fuisse sopitas, sed extinctas.

- 42 Denum vrget dilemma: Vel enim per virtutem supernam omne seminum veneficum generatiuum accidentium sublatum fuit per appositionem manus Ven. Hiacyinthæ super caput Sororis Virginiz, & periculum reuersionis cessat in causa, & in dicta ablatione causæ morbificæ constituitur Miraculum, cum sanitas posterius continuata sit opus naturæ absque exigentia causæ superioris: Vel dictum seminum adhuc persistit in vasibus organicis, & Miraculum crescit, quia non sine diuinæ potentiz manu efficitur, vt cohibeantur illæ qualitates prauæ, quin in suos effectus morbificos erumpant. Adhuc autem exigitur virtus continuata superior refrænativa dictarum malarum qualitatum, prout argumentatur clar.mem: Cardinalis de Aguir in Theologia S. Anselmi tom. 1. disp. 9. sub num. 9. vbi adducta distinctione inter opera naturæ, & virtutis superioris, duas species Miraculorum expendit, alia scilicet in simplici productione, alia verò in continuatione. *Exemplum priorum, ait, est in ipsa vita restituta defuncto, aut oculo reddito per Miraculum, quo supposito naturaliter durant instar vitæ, aut oculi per naturalem generationem accepti. Exemplum posteriorum est in duplici quantitate penetratæ, aut duabus qualitatibus contrarijs in gradu intenso coniunctis. Vnio enim earum non solum miraculosa est in initio, sed etiam in progressu, seu continuatione, quoniam nullum est instans, in quo una quantitas naturaliter non exigat expulsionem alterius qualitatis contraria in gradu intenso à suo subiecto.*

- 43 Vt concludamus, ex Actis habetur, Sororem Virginiam affectionibus epilepticis à mense Maij ad menscm Decembris 1709. semper laborasse, atque in pcius de die in diem dictis affectionibus fuisse exercitiam. Pariter ex dictis Actis habetur à dicta die sexta Decembris vsque ad mensem Maij proximè præteriti à dictis epilepticis affectionibus semper vacasse. Reddi debet causa, quomodo morbus, qui erat in augmento, illic cessauerit, & quomodo particulæ illæ rebelles incuneatæ in neruis, vel euauerint, vel quieuerint. Si recursus tie ad naturam, omnes Philosophi concludunt, morbos non in instanti euanescere, sed declinare gradatim, idèdque in præsentis casu, vt opus naturæ declarari posset, accidentia debebant decrescere in numero, & grauitate, non verò instantaneè cessare absque reuersione per septennium, & vltra. Si ad medicinam, ex actis habetur, per quatuor menses ante vltimum symptoma, & successiue à liberatione vsque ad præsens tempus ab omnibus medicamentis abstinuisse, imò in cibis, & in vino continuè errasse; sic neque arti medicæ, neque viuendi modo adscribenda est controuersa sanitas. Hisce autem causis exclusis sola superior adduci potest, cui tribuatur præseruatio tam in longum protracta, quin opus sit inquirere, an huiusmodi præseruatio futura sit perennis, & durante vita Sanatæ. Pro declaratione enim Miraculi sat est, sanationem euenisse in instanti, & quidem non sola cessatione paroxysmi, sed reliquiarum morbi ab intra, & externorum cruciatuum ab extra, euentusque adeò mirabiles contigisse ad apparitionem, & prædictionem Ven. Hiacyinthæ, de cuius realitate, vel in somnijs, vel in vigilijs dubitari non licet, quando prædictioni concors euentus respondit.

- 44 Quoniam verò agebatur de morbo reuersiuo, nonnisi elapsis decem, & octo mensibus compilati sunt Processus, vt interim exploratio fieret diligentissima de abolitione difficillimæ epilepsiæ. Hic autem supplica-

mus aduerti, in Sacris Canonibus vnum, aut alterum experimentum diuifim proponi ad declarandum, quis liberatus ab epilepfia adintri poffit ad Sacros Ordines; & in Iure Ciuili vnicum pariter experimentum indicari ad decernendum, quis verè dicendus fit fanus. Nos è contrà habemus, cuncta experimenta adhibita fimul fuiſſe in Sorore Virginia, dum expectatus eſt curſus temporis, necnon facta eſt exploratio in vſu vini, & ciborum, ac officijs non ſine maxima corporis agitatione explendis, vt ſi fortè mala qualitas ſopita in neruis cerebri ad tempus quieuiſſet, impoſſibile fuerit, quod tot tentata periculis non exaſperata fuiſſet. Hiſce rationibus moti ſex peritiſſimi Medici [quorum iudicio de reſeſſu, aut pertinacia morborum acquieſcendum eſt] non dubitarunt de morbo à radice abolito Sententiam ferre,

- #5 Ad hæc acceſſit nouum incrementum probationum ex præſeruatione à quolibet etiam leuiſſimo paroxyſmo per ſeptennium, & vltra, prout docuimus ex actis poſtremo conſectis menſe Maio proximè præterito. Quæ autem aduerſari videbantur tanti Miraculi firmitati, cum luculentiffimè diſcuſſa fuerint in duabus ſuprà propoſitis concluſionibus, non ſunt hic reſuſumenda. Vnicè ſuperaddimus, præſeruationem Sororis Virginæ protractam vltra ſeptennium, quando cætera omnia eſſent paria, toto trienio excedere illam Eliſabethæ Cenanelle ſanatæ ab eodem morbo epilepfia ad interceſſionem S. Andreæ Coſini. Vndè ſi dicta ſanatio numeratur inter Miracula approbata in Relatione Auditorum Rotæ, necnon in altera facta Cardinali Deto coràm San. Mem. Urbano VIII. ex æqualitate in Iudicijs maximè Canonizationum neceſſaria minimè dubitamus idem eſſe decernendum in præſenti hypotheſi,

Thomas Montecatinius Aduoc.

Franciſcus Antonius Fidatus.

R E V I S A

Io: Zuccherinius Subpromotor Fidei.

SUMMARIUM⁵⁵ ADDITIONALE.

Num. 1.
Sex Testes super continuata sanitate Sororis Virginia.

Ad sextum Miraculum.

- I. *Testis Soror Virginia Pedante Monialis Conuersa in Monasterio Sancti Bernardini annorum 38. iuxta septimum fol. 63. à ter. Respondit.*

IO sono quella istessa Suor Virginia Pedante Monaca Conuersa nel Venerabil Monastero di San Bernardino, e con tutta verità posso deporre, e depongo, che dal giorno due del mese di Maggio dell' anno mille settecento vndici, nel qual tempo fu fabricato Processso circa la mia sanazione dal mal di Epilepsia, ò mal caduco, riceuuta per intercessione della Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti, nel qual Processso io mi esamuiui, fino al presente giorno di questo mio esame, non ho patito accidenti epileptici, ò mal caduco.

Iuxta octauum respondit.

Io mai per conscruarmi sana, e libera da detto male, mi son seruita d'alcun rimedio.

Iuxta nonum respondit.

Io in tutto questo tempo ho beuuto sempre vino.

Iuxta decimum fol. 64. respondit.

Io sempre ho mangiato dal detto tempo in quà fino al presente giorno tutti quei cibi, che soglion mangiare le altre Monache del Monastero, quantunque trà detti cibi ve ne fossero di quelli, che potessero esser contrarij al detto male, e che di quelli mi guardassi in tempo, che patiuo il detto male.

Iuxta undecimum respondit.

Io dal detto giorno del primo mio esame seguito, come ho detto, del mese di Maggio dell' anno mille settecento vndici, sempre ho esercitato fino à questo tempo quegli offizj, che mi sono stati commessi dalla Madre Superiora, e questi offizj consistono nell' auer fatto da Fornara, da Cucinara, e presentemente da Cantiniera, nel quale officio alle volte sono solita beuere qualche volta di più di quello, che sarei solita di beuere, se non auessi quest' officio. Gli detti offizj à me come sopra commessi ne' suoi tempi gli ho sempre esercitati senz' alcuna intermissione.

- II. *Testis Soror Barbara Constantia Lombardi Monialis Professa in Monasterio S. Bernardini annorum 45. iuxta septimum fol. 68. respondit.*

Io conosco Suor Virginia Pedante, la quale è Monaca Conuersa in questo Monastero, e so, che dal giorno, che fu fabricato il Processso, che fu dell' anno mille settecento vndici, per la proua della miracolosa sanazione riceuuta dalla medesima Suor Virginia ad intercessione della Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti, mai la medesima ha patito accidenti epileptici, ò sia mal caduco, che se ne auesse patito, io senza dubbio ò Pauerei

H

vedu-

§. 1.

Eadem sanara deponit, à die compilati prioris Processus de mense Maij anno 1711. vsque ad consecutionem posterioris Processus praesentis anni 1717. epilepsia nunquam laborasse.

§. 2.

Ad sanitatis praeservationem nullis remedijs fuit vsa.

§. 3.

Vinum semper bibit?

§. 4.

Communes cibos comedit, licet ex ijs nonnulli epilepsia aduersarentur.

§. 5.

Quelibet Monasterij munia, vt suut Piltricijs, ac coquinarijs semper exercuit.

§. 6.

Modò cellariam agie, in quo munere solet aliquoties bibere plusquam si dictum munus non exerceret.

§. 7.

Ab anno 1711. vsque ad praesens tempus nullis epilepticis insulsijs subiecta fuit.

veduto, ò Pauerei sentito dire, stando, & essendo Monaca nel medesimo Monastero, e vedendola spesse volte il giorno,

S. 8.

Non solum remedia preseruatua non adhibet, sed nec victus curam habet.

Iuxta octauum respondit.
La suddetta Suor Virginia non solo non prende alcun rimedio preseruatiuo, ma nè meno si ha cura di forte alcuna nel mangiare, nè nel beuere, nè in altro,

Et interrogata, an dicta Soror Virginia pro conseruanda sanitate utatur in aliqua parte sui Corporis aliquo Cauterio, respondit.

S. 9.

Pro conseruanda sanitate cauterijs non utitur.

Io sò, che detta Suor Virginia non ha alcun cauterio in alcuna parte del suo corpo, e tanto questo, quanto le altre cose da me sopra deposte le sò, perchè sono Monaca in detto Monastero, la vedo giornalmente più volte, e rispettuamente lo sò per auerla assistita sempre ne' suoi bisogni, come Infermiera,

Iuxta nonum respondit.

Dal detto tempo, che fu formato detto Processo fino al presente giorno detta Suor Virginia Pedante ha sempre beuuto il vino, e son testimonio di vista, vedendola beuere à tauola sempre il vino nella forma, che beuono le altre Monache,

Iuxta decimum respondit.

Detta Suor Virginia mangia ogni sorte di cibi, anchorchè non siano alcuni de' medesimi salubri, non auendosi in questo alcun riguardo, e lo sò, perchè la vedo à tauola mangiare tutto quello, che mangiano le altre Monache, quando le piaccia.

Iuxta undecimum respondit.

Suor Virginia in detto tempo ha esercitato tutti gli offizj commessili dalla Superiorea senza mai interrompere detti esercizj, e presentemente ha l'offizio di Cantiniera, e per l'addietro ha fatto quelli della Cucina, e del Forno, e lo sò, per esser Monaca in detto Monastero, e per auerla veduta fare detti offitj.

III. *Testis Soror Felicitas Rosalina Marianelli Monialis Professa, & Vicaria in Monasterio S. Bernardini annorum 51. iuxta septimum fol. 73. respondit.*

Io conosco benissimo Suor Virginia Pedante Monaca Conuersa in questo Monastero, quale fu miracolosamente sanata dal male di Epilepsia, ò mal caduco ad intercessione della Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti, come apparisce dalle proue fatte nell' anno mille settecento vndici con Processo Apostolico, e da quel tempo fino al presente giorno depongo con ogni verità, che la detta Suor Virginia non ha mai patito di accidenti epileptici, ò mal caduco, e questo lo sò per essere io Monaca in quest' istesso Monastero, per auerla veduta, e vederla continuamente sana, e libera, che se altrimenti fosse, Pauerei saputo, & veduto.

Iuxta octauum respondit.

Io sò, che detta Suor Virginia mai si è seruita di alcun rimedio dopo di essersi formato detto Processo, per preseruarli dal detto mal caduco, nè può essere il contrario, perchè altrimenti l'auerei saputo per le ragioni addotte nelle risposte à gl' Interrogatorj antecedenti,

Iuxta nonum respondit.

Detta Suor Virginia dal detto anno mille settecento vndici fino al presente giorno ha beuuto sempre vino senz' alcun riguardo, e ciò lo sò per le cause sopradette.

Iuxta

S. 10.

Toto dicto tempore vltim semper bibit.

S. 11.

Quoslibet cibos etiam noxios comedit.

S. 12.

Omnia munia per Abbatissam eidem commissis sine vlla vnquam intermissione exerceuit.

S. 13.

Ab anno 1711, vsque ad presentem diem epilepticos insultrus nunquam passa fuit.

S. 14.

Nulla remedia adhibuit.

S. 15.

A dicto tempore vsque ad presens vino semper vsa fuit.

Iuxta decimum respondit.

La medesima Suor Virginia dal detto anno in quà sempre ha mangiato ogni sorte di cibo senza distinzione alcuna, come mangiano le altre Monache, e questo lo so, perchè mangiano tutte insieme nel Refettorio.

Iuxta undecimum respondit.

Dall' anno mille settecento vndici fino al presente giorno la detta Suor Virginia ha sempre esercitato senza intermissione alcuna gli offizj commessili dalla madre Superiora, come di Fornara, Cucinara, e presentemente Cantiniera, e tutte queste cose le so per le ragioni dette di sopra.

IV. *Testis Soror Metildis Victoria Belloni Monialis Professa, & Abbatissa in Monasterio S. Bernardini annorum 66. iuxta septimum fol. 76. à ter. respondit.*

Io conosco benissimo Suor Virginia Pedante Monaca Conuersa in questo Monastero, e so, che la medesima dall' anno mille settecento vndici, nel qual tempo fu fabbricato Processo per la proua della miracolosa sanazione ottenuta da detta Suor Virginia dal male di Epilessia, ò mal caduco, per intercessione della Serua di Dio Suor Giacinta Marefcoati, fino al presente giorno non ha patito accidenti epileptici, ò di mal caduco, e questo lo so per esser io Monaca, e Abbadesa in quest' istesso Monastero, nè può esser in contrario, perchè se fosse, ò l'auerei veduta con detto male, ò almeno l'auerei sentito dire dall' altre Monache del Monastero.

Iuxta octauum respondit.

Sò parimente, che detta Suor Virginia non si è mai seruita di rimedio alcuno, che potesse esser preferuatiuo di detto male dopo detto anno mille settecento vndici, e so ancora che la medesima non ha nel suo Corpo alcun cauterio, e queste cose le so per le ragioni da me sopra esposte.

Iuxta nonum respondit.

La detta Suor Virginia dal detto tempo, che fu formato detto Processo, fino al presente giorno ha beuuto sempre vino senz' alcun riguardo, e questo lo so per auerla veduta, e vederlo continuamente.

Iuxta decimum respondit.

Io parimente so, che la medesima Suor Virginia da detto tempo, che fu fabbricato il sopradetto Processo, fino al presente giorno ha sempre mangiato ogni sorte di cibo nella forma, che mangiano tutte le altre Monache, senz' auere alcun riguardo alla qualità de' medesimi cibi, e tutto ciò lo so per auerla veduta, e vederla, conforme ho detto di sopra.

Iuxta undecimum respondit.

La detta Suor Virginia ogn' anno dopo il suddetto Processo ha sempre esercitato gli offizj imposti dall' altre Superiore passate, e da me, come di Fornara, Cuciniera, e al presente di Cantiniera senz' auer mai intermessi detti offizj in detti tempi.

V. *Testis ex officio Bernardinus Stella Medicus annorum 50. iuxta septimum fol. 85. à ter. respondit.*

Io so benissimo, che dell' anno mille settecento vndici fu fabbricato Processo per la proua della miracolosa sanazione dal male di epilessia, ò mal caduco, riceuta da Suor Virginia Pedante

§. 16.

A cibis communibus nunquam abstinuit.

§. 17.

Quibuslibet Monasterij munis assiduam nouauit operam.

§. 18.

A die confecti Processus de anno 1711. usque ad presentem diem ab accidentibus epilepticis omnino fuit immunis.

§. 19.

Nulla sumptis remediis preseruatiua, nec vllum cauterium adhibuit.

§. 20.

Vinum nulla habita cura semper bibit.

§. 21.

Nulla habito ciborum delectu quolibet comedit.

§. 22.

Qualibet onera sibi pèc Abbatissam commissa semper impleuit.

§. 23.

Ab anno 1711. usque ad presentem nulla Epileptici symptomatibus fuit oppressa.

à me benissimo cognita, Monaca Conuerfa nel Venerabile Monastero di San Bernardino di Viterbo, per interceffione della Ven. Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti, non ha patito mai più fimil male dal detto anno fino al prefente giorno, e tutto questo lo sò per effier Medico ordinario dell'istefso Monastero, e come tale, se fosse stato diuerfamente, l'aurei douuto sapere per effier quasi ogni giorno venuto in detto Monastero.

Iuxta octauum respondit.

Da detto tempo da me sopra menzionato la detta Suor Virginia non solamente non ha pigliato verun medicamento per il sudd. male, ò specifico rimedio, ma nè meno io come Medico ordinario gliel'hò ordinato.

Iuxta nouum respondit.

Io sò, che la detta Suor Virginia dall'antho mille settecento vndici fino al prefente giorno è vissuta con la vita comune, con beuere anche il uiuo, e ciò lo sò come Medico di detto Monastero, e per la voce anche delle Religiose, che conuiuono insieme.

Iuxta decimum respondit.

Io suppongo, che la suddetta Suor Virginia effendo vissuta in comune, e mangiato alla tauola comune, abbia mangiato anche ogni sorte di cibo, e in specie le Conuerse, le quali mangiano ogni cosa senza verun riguardo, tanto più che da me non l'è stata prescritta regola alcuna di viuere, nè proibita alcuna sorte di cibo, auendo anco la medefima offeruare le vigilie, e Quadragesime, e se dentro detto Monastero vi è alcuna Conuerfa, che uiua difordinatamente nel cibarsi, detta Suor Virginia è di quelle, auendola io alle volte veduta mangiare.

Iuxta undecimum respondit.

Io hò veduto la medefima Suor Virginia efereicare gli Offizj dopo l'anno 1711. fino à questo giorno, cioè di Caneuara, ed altri soliti commetterfi dalla Superiorea alle Conuerse, quali offizij io non sò, che detta Suor Virginia abbia mai intermessi per alcuna causa d'infermità detta di sopra, cioè di morbo epileptico.

VI. Testis ex officio Ioannes Baptista Marcucci Medici annorum 50. Iuxta septimum fol. 90. respondit.

Io conosco Suor Virginia Pedante Monaca Conuerfa in questo Monastero di San Bernardino, e sò, che la medefima dall'anno mille settecento vndici, nel qual tempo si formò vn Proceffo per la proua della miracolosa sanazione riceuuta da detta Suor Virginia ad interceffione della Serua di Dio Suor Giacinta Marefcotti, la medefima Suor Virginia fino à questo giorno non ha mai patito alcuno accidente di epilepsia, del qual male sù miracolosamente guarita, e questo lo sò per la pratica, che hò in detto Monastero, come Medico chiamato, e sopra chiamato, e per auerlo sentito dire anche dalle Religiose del medefimo Monastero.

Iuxta octauum respondit.

Io sò, che la detta Suor Virginia per conseruarsi la sanità, e per preferuarsi da detto male epileptico, mai dall'anno 1711. fino à que-

§. 24.

Scientia causam reddit, quia est Medicus ordinarius Monasterii.

§. 25.

Nulla remedia non solum sumpt, sed nec etiam Testis, uti Medicus eadem illi prescripuit.

§. 26.

Vitam communem semper seruauit, vinum etiam bibens.

§. 27.

Vigilias, & Quadragesimas custodiuit.

§. 28.

Sanata praeteris conuersis vino, ac cibis immoderatus vituit.

§. 29.

Monasterii munera sine illo vnquam incommodum exercuit.

§. 30.

Concordat cum aliis insignando tempore, quo morbo epileptico libera remansit Soror Virginia.

§. 31.

Causa scientia, quia est Medicus Monasterii.

§. 32.

Nulla remedia antiepileptica ad praeseruationem vtilia.

à questo giorno si è seruita de'rimedj antepileptici, e lo sò per le ragioni dette di sopra.

Iuxta nouum respondit.

Suppongo, che detta Suor Virginia senza dubbio beua il vino, così standomi, che la medesima fa la vita comune, nè io l'hò proibito il contrario, e ciò lo sò per auerlo sentito dire dall'altre Monache di detto Monastero.

Iuxta decimum respondit.

Io sò, che Suor Virginia mangia tutto quello, che suol dare il Monastero, e che mangiano l'altre Monache, e ciò sò, perchè come hò detto nell'antecedente Interrogatorio, la medesima viue con la vita comune, e se fosse il contrario, io lo saprei, perchè essa me l'aurebbe detto, ò pure l'aurci sentito dire dall'altre Monache.

Iuxta undecimum respondit.

Io credo, che la suddetta Suor Virginia in detto tempo abbia sempre esercitati tutti gli offizj commessili dalla Superiora, e conforme sogliono fare tutte l'altre Conuerse.

I. Testis Soror Virginia Pedante Sanata Monialis Conuersa in Monasterio S. Bernardini Annorum 38.

Iuxta 12. fol. 64. at. Respondit.

Dal giorno del detto mio esame fino al presente io non hò auuto alcun male à riserua d'un termine di febbre, che mi soprauenne due anni sono in circa, che del mese *preciso*, non me ne ricordo, ma mi pare, che fosse per l'Oreana del Corpus Domini; questa febbre mi fu cagionata da vn gran disturbo, ch'ebbi nel vedere vn piccolo Ragazzo condotto alle Crate del Parlatorio il qual Ragazzo auera la Testa, e Capo piena di Vermi, quale da me veduto, subitamente mi sentii tutta abbandonata, e immediatamente cominciai à vomitare, auendomi quella vista così schifosa traugiato fuor di modo lo stomaco, e per consiglio di queste Monache me n'andiedi à letto, senza esserci condotta da alcuno, e chiamaro il Medico d'ordine mio, e quello venuto, e sentita l'origine di questo mio male ordinò, che mi fosse dato vn brodo con i Tagliolini per fermarmi il vomito, e ciò non ostante continuai tutta la notte con lo stomaco così turbato vomitando spesse volte, e la mattina ritornato il Medico, e conoscendo, che anché mi continuaua la febbre, che il giorno auanti mi auera trouata, ordinò, che mi fossero attaccati quattro vescicanti, che mi furono attaccati subito, e dopo che fui comunicata, essendo in parte cessato il vomito. Detta febbre mi durò due giorni, senza che mi si rinouasse, e mi sarei alzata da letto, se non fosse stata obligata à star nel medesimo per altri cinque, ò sei giorni à causa di guarirmi da' detti vescicanti, e di più mi furono posti dopo attaccati i vescicanti due Piccioni à piedi, e poi vn'ora dopo essendo ritornato il Medico, mi fece porre altri due Pollastri, e detta ordinazione fu fatta tutta nell'istesso giorno.

Et interrogata, an occasione dictæ febris amiserit sensus externos vel saltè internos respondit; Io sempre tanto nel principio, mezzo, e fine di detto male stiedi sempre con tutti i miei senti-

S. 33.

Vinum bibit, & vitam cõmunem retinet.

S. 34.

[Quidquid Monasterium prabet, illa comedit.

Num. 35.

Omnia munera Monasterii semper exequitur.

Num. 17.

S. 1.

Morbus non alius fuit, quàm vomitus cum febre ex inspectione vermium in capite cuiusdã pueri ebullientium excretatus.

S. 37.

Non ex morbo, sed ex remediis violèntis coacta fuit ad plures dies in lecto decumbens.

S. 3.

Durante morbo sensibus externis, & internis nunquam destituta fuit.

menti, e cognizione totale, conoscendo benissimo la causa di detto mio male, che non proueniua da altro, se non che dal disturbo cagionatomi dall'auer veduto, come sopra hò detto la testa ò capo di detto Ragazzo piena di vermi, anzi mi marauigliauo, che il Medico mi ordinasse detti Vescicanti, Piccioni, e Pollastri a' piedi, come sopra, traggiormente marauigliandomi in vedere il Confessore, mentre io stauo in tutti i miei sentimenti, e mi riconosceuo non essere in stato pericoloso. Oltre detto male non hò patito altro, se non che qualche Aulsione di denti, e delle cose da me sopra espresse n'è pubblica voce, e fama non solo in questo Monastero, ma suppongo anche in questa Città.

II. Testis Soror Barbara Constantia Lombardi Monialis Professa, in dicto Monasterio S. Bernardini Annorum 45.

Iuxta 22. fol. 69. Respondit.

Detta Suor Virginia alcune volte hà patito alcune Aulsioni di denti, e due anni fa, se mal non mi ricordo, ebbe vna febbre, che li durò lo spazio di quarant'ore in circa, quale li soprauenne per vn certo disturbo, ch'ebbe nel vedere vn Ragazzo, quale auua la testa piena di vermi, lasciatiagli così dagli morbiglioni; dopo il disturbo patito per detta vista si portò lei medesima da per se al letto per consiglio dell'altre Monache, vedendola trauagliata da detto disturbo, e vomiti, e chiamatosi il Medico la trouò con la febbre, e trouandola debole di forze con polso basso li fece attaccare quattro vescicanti, e dopo questa operazione li fece porre gli Piccioni à piedi, e poi gli Pollastri, e la febbre non ritornò più, ma bensì li conuenne di stare in letto per alcuni altri giorni à fine di guarire da detti vescicanti, e nel principio, mezzo, e fine di detto male non perdè detta Suor Virginia giammai nè gli sensi interni, nè esterni, anzi sempre staua in proposito, e di sana mente, di modo tale che si marauigliaua, che il Medico li auesse fatta la suddetta ordinazione. Le sopradette cose sono pubbliche in questo Monastero; e credo anche siano note in tutta questa Città di Viterbo.

III. Testis Soror Felicitas Rosalinda Marianelli Monialis Professa, & Vicaria in d. Monasterio annorum 51.

Iuxta 12. fol. 74. respondit.

Due anni sono in circa la detta Suor Virginia essendosi abbattuta in vedere nel Parlatorio vn Ragazzo, che auua la testa piena di vermi lasciati da Morbiglioni, si turbò talmente, che li vennero spesso vomiti, e poi anche la febbre, per la quale le furono applicati d'ordine del Medico i vescicanti, e posti agli piedi gli Piccioni, e Pollastri, la qual febbre quant'ore durasse, precisamente io non lo sò, sò bensì, che cessata la prima febbre, non tornò alcun'altra accessione, e con tutto che stesse in letto più giorni, ne furono causa gli detti vescicanti, altrimenti si sarebbe leuata ben presto, e in detto tempo di male la detta Suor Virginia non perdè alcun sentimento nè interno, nè esterno, ma sempre parlò con tutta cognizione, e di tutte queste cose n'è pubblica voce, e fama in questo Monastero, e m'imagino, che il simile sia nella maggior parte di questa Città.

IV. Te-

S. 4.

T. his asserit, ex eadem causa morbum prouenisse,

S. 5.

ensus externos, sibi inter os nunquam amittit,

S. 6.

tandem morbi causam adducit.

S. 7.

Sensibus cum externis, um internis semper vsauit.

IV. Testis Admodum Reuerenda Mater Soror Metbildis Victoria Belloni Monialis Professa, & Abbatissa in dicto Monasterio S. Bernardini annorum 60.

Iuxta 12. fol. 77. à tergo respondit.

Io sò, che detta Suor Virginia alle volte suol patire di flussione agli denti, e mi ricordo, che due anni fa in circa ebbe vna febbre cagionatala da vn disturbo, ch'ebbe nel vedere vn Ragazzo condotto qui al Parlatorio, il quale auca la testa piena di vermi, e detto disturbo auendoli causati spessi vomiti, e sconvolgimenti di stomaco, la medesima Suor Virginia per consiglio dell'altre Monache si portò senz'aiuto d'alcuna da se stessa al Letto, oue trouata dal Medico con la febbre, con detto sconvolgimento di stomaco il medesimo Medico stimò bene attaccarli quattro vesciganti, e farli porre agli picci gli Piccioni, e Pollastri, dubitando, che fosse febre capace di malignarsi, dalla quale febbre dopo lo spatio di quarant'ore in circa ne restò totalmente libera, ancorchè fosse obbligata trattenerli a letto alcuni altri giorni per guarirsi da detti vesciganti, la detta Suor Virginia in tutto il tempo di detto male non perdè mai i sentimenti nè interni, nè esterni, e stette con tutta la cognizione, di modo tale che auendola fatta confessare, e comunicare, essa medesima molto si marauigliaua, conoscendosi di non essere in stato simile di douer morire, e di tutte queste cose n'è pubblica voce, e fama in questo Monastero, e suppongo anche, che possa esser tale anche in questa Città di Viterbo.

V. Testis Bernardinus Stella Medicus Physicus annorum 50.

Iuxta 12. fol. 86. à t. in fin. respondit.

Due anni sono in circa detta Suor Virginia sò, che patì vn certo male da me supposto di colera, ò vogliam dire riuolgimento di stomaco, ò scioglimento di Corpo, ma da me allora non fu curata, perche non mi trouarono la matina quando fu assalita dal detto male, ma bensì fu curata dal secondo Medico. Nel giorno però dopo il pranzo la visitai ancor io, e per questo giudicai, che fosse tale il male, per il quale seppi, che l'erano stati attaccati per ordine del suddetto secondo Medico curante, che fu il Signor Marcucci, li vesciganti, e che li fosse ordinata la confessione, e Comunione, nè io ricercai altro dalla Patiente, non essendo questa mia cura. Io però auendo sentito il polso della medesima, e riconosciuto l'aspetto, giudicai, che fosse stato vn forte equivoco del Medico curante, e la suddetta non auere altro male, che quello, che l'auca fatto il detto Medico con auerli applicati i vesciganti, per i quali conuenne a detta Suor Virginia di trattenerli in letto per alcuni giorni. Per altro la medesima in detti giorni non fu cruciata da sintomi maligni non auendo auuto alcun segno indicatio di detti mali, auendola ritrouata sana di testa, di mente chiara, con carne senza esentemi, ò petecchie, e delle cose sopradette n'è pubblica voce, e fama in questo Monastero, e suppongo anche, che possa essere vscita questa voce anche per Viterbo.

VI. Testis Ioannes Baptista Marcucci Medicus Physicus annorum 50.

Iuxta 12. fol. 91. respondit.

§. 8.

Concordat cum dictis Testibus circa morbi causam, ac sensuum totalem vigorem.

§. 9.

Morbus procreatus fuit ex stomachi reuolutione.

§. 10.

Medicus ordinarius Monasterij improbat remedia adhibita à Medico Curæ, vti nimis violenta præter necessitatem.

§. 11.

Ob dicta remedia violenta coacta fuit in lecto longius commorari.

§. 12.

Afferit Medicus Curæ,
morbum non ex alia cau-
sa derivasse, quam ex co-
lerica affectione.

§. 13.

Morbus, quo vexata fuit
Soror Virginia, toto celo
fuit diversus ab epilepsia,
sicut, & adhibita remedia.

§. 14.

Symptomatibus epilepsia
naturalibus non fuit op-
pressa.

Num. 3.

Sò parimente, che detta Suor Virginia due anni sono in circa
soggiacque ad vna colerica affezione, e questa è vn morbo acu-
ro, nel quale il vomito insieme, e lo scioglimento del Corpo as-
sogliono il Paziente con le parti estreme fredde, con polso
frequente, celere, e debole, e attesta Celfo, che in questo ma-
lore l' anima manca, per il che essendo io stato chiamato in
specie per parte della medesima, e scorgendo il male essere or-
rendo, e il pericolo nella dimora, mi preualsi immediatamente
di corroboranti, e alisifarmaci, e cordiali, come la Triaca, il
Giacinto, l'Oglio del Mattiolo, ed altri di simil sorte, esiben-
doli ancora qualche rimedio antiferico, a cui le Donzelle sono
molto soggette sul fondamento d'Ippocrate che dice = *Mor-
bi Mulierum vel ex utero, vel ab utero* = e perchè vidi la liqua-
zione dè fieri tanto per os superius, quanto per os inferius, e
indotto nel sangue lo stagnamento, le feci applicare i vessican-
ti, e da questi rimedj si rese tosto ben sana, e questo terribil
malore toto celo distat ab epilepsia, non essendo i sopradetti
medicamenti da me ordinati in verun modo profitteuoli all' in-
fulto epiletico, ma più tosto dannosi, e in fatti la suddetta Suor
Virginia non soggiacque nella suddetta affezione nè a perdi-
mento di sensi tanto interni, quanto esterni, nè a tremori, nè
a spuma di bocca, propj sintomi dell'epilepsia, e le cose da me
sopra enunciate sono publiche, e notorie, e n'è pubblica vo-
ce, e fama.

Ex Relatione S. Andree Corsini apud Lezanam tom. 4. conf. pri-
mo pag. 33. num. 271.

Septimum Miraculum contigit in persona Elisabethę de Cenanel-
la infirmę febris continua, & morbo comitiali, quo cadebat
per quatuor vices in qualibet die cum omni asperitate, cumque
hęc mala portasset per triginta menses nullo adhibito remedio
ob sui paupertatem, quadam die audiens, quod in domum vi-
cinam debebant portari Reliquiæ Beati Andree pro quadam
Puella infirma, rogauit, vt postea etiam ad ipsam portarentur,
& interim toto corde orauit ad Beatum Andream, vt dignaretur
pro ea impetrare à Deo sanitatem, & portatę fuerunt Re-
liquiæ ad orantem, & positę super lectulo, super quo iacebat
infirmā, quę statim remansit libera à febris, & morbo comitia-
li, & sanata surrexit, & sic per annos quatuor cum dimidio,
vsque ad examen translatus conservata fuit. Factum sic vt su-
pra narratum est, deponunt IPSAMET ELIZABETHA 65. Testis,
Dominicus quondam Thomę eius Maritus 92. Testis, Ma-
gdalena Nicolai 67. Testis omnes de visu, & præsentia iuxta
12. Factum probatur ex prædicto numero Testium, Miraculum
ex instantanea liberatione à longo morbo præsertim Comitia-
li, & hoc absque vlllo remedio humano, intercessione Beati, &
illiuss inuocatione, & admotione Reliquiarum.

Ex Relatione Cardinalis Deri ad Vrbanum VIII. apud Bollandum
tom. 2. Ianuar. die 30. pag. 1077.

Elisabetha Petri de Cenarella Florentina febris assidua, & comi-
tiali morbo misere vexata spatio triginta mensium, destituta
ob paupertatem Medicorum, ac medicamentorum subsidio, præ-
sentiorum medicinam reperit in beati Antistitis ope, cuius ca-
te-

Lapsus quatuor annorum
abique reincidentia fuit
habitus sufficiens ad seren-
dam sententiam de Mita-
culo,

Prædictum Miraculum vt
supra approbatum à Rota,
dignoscitur iterum appro-
batum in Relatione facta
per Cardinalem Detom-
coram Summo Pontifice.

tenam summa fiducia, ac Religione contingens, ex utroque morbo repente conualuit.

Ex Relatione S. Caietani Thienzi.

OCTAVVM MIRACVLVM.

Liberatio à morbo Comitali.

Num. 4.

Vienna Musca Vicentina Comitali morbo per annos duodecim miserandum in modum diuexata est, itaut viginti quatuor horarum spatio ex eo caderet, singulisque vicibus per binas, ternasue horas, & quandoque diutius prostrata consistaretur. Venit ad eam quadam die Religiosus quidam, ex Ordine Theatinarum Vicentiz commorans, qui cum illam non mediocriter ex prædicto morbo afflictam reperisset, obtulit ei Imaginem B. Caietani exhortans, vt se sancto huic Seruo Dei commendaret. Vouit illa se quotidie, postquam è lectulo surrexisset, antequàm aliud quidpiam aggrediretur, Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam coram eiusdem Imagine recitaturam. Cumque votum hoc emitteret, semel iam ea die ex morbo ceciderat, mirandum dictu, votum illicò secuta est salus, atque à tam atroci morbo libera mulier permanit. Accidit, vt post duos Menses quadam die votum illa per obliuionem non persolueret, adfuit sine mora negligentiz corrector morbus, quo, vt antè votum consueuerat, correpta est; illa tani insigni monitione emendata statim vt à primo morbi processu deserbuit, voto satistecit, iterumque à morbo remanuit libera, donec post quatuor menses rursus voti oblita, idem persolvere neglexit, statimque præfatus morbus eam inuasit, sub cuius initium filia eius, quæ tunc aderat, Orationem Dominicam, salutationemque Angelicam coram Caietani Imagine piè pro Matre recitauit, illamque, vt potuit, Beato commendauit, statimque ad sanitatem Mulier redijt abrupta vltiore afflictionis duratione, deindè ipsamet voto suo sine dilatione satisfecit, neque vquam postea illius est oblita, & iugiter à morbo permanit libera, in qua solida firmaque sanitate perdurauit.

Concordant in hoc facto quatuor Testes, IPSAMET VIENNA super art. 18. in Proc. Vicent. fol. 169. Angela filia dictæ Viennæ Testis 3. fol. 177. Marcus Antonius eiusdem Viennæ filius Testis 5. fol. 184. & P. Petrus Campana Clericus Regularis Testis 9. fol. 234.

Quod sanatio sit adscribenda Miraculo, persuadet, & quincit diuturna duodecim annorum infirmitas, senectus mulieris, morbi curatio ex Hypp. sect. 2. aph. 42. vbi quod impossibile est fortem suprà morbum solvere Comment. ad Rasum lib. 9. c. 9. Paulus Aegineta lib. 3. c. 18. vbi quod nunquam, aut raro sanatur; concurrunt recidiua, ex quo votum non impleuerat, ægri-tudo, & rem ponit ob oculos instantam liberationem semel, & his post emissum, & adimpletum votum obtenta ex citatis in Quarto Miraculo.

Ex Bulla, seu Literis Decretalibus Canonizationis eiusdem S. Caietani Thienzi.

De prædicta liberatione, deponit ipsamet sanata, vnde arguitur, timorem reincidentiz non commensurati cum vite curiculo.

Prædictum Miraculum à Rota præceptum reperitur approbatum etiam in Bulla.

Duodecim annos comitiali morbo laborauerat Vienna Musca Vincentina ea quidem vi, vt viginti quatuor horarum spatio, vel ter miserabiliter caderet, & miserabilius binas, ternasque horas singulis vicibus sensibus destituta iaceret. Vouit Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam antè Imaginem Beati se quotidie recitaturam; votum excepit illico salus; at die quadam post duos Menses oblita votum persolvere, redijt illico morbus, sed iterum facessit, cum amplius memoria non exciderit, datam fidem liberare.

Num. 5.

Ex Summario Additionali super Miraculis in Causa Canonizationis B. Catharinæ à Bononia pag. 309.

Florentina die 2. Maij 1626,

Decretum super approbatione Miraculorum suisvis odoris, & incorruptionis corporis B. Mariæ Magdalenz de Pazzis.

Quo verò ad Miracula post mortem in primis Sacra Congregatio censuit probatum esse, quod Corpus dictæ Ancillæ spiraret suauem odorem, & tempore exa-minis Testium esset incorruptum.

Quod verò à genibus, & cruribus eiusdem Ancillæ Dei seaturiret oleum &c. Vndè Sacra Congregatio, si Sanctissimo placuerit, censuit posse deueniri ad Beatificationem, & Canonizationem prædictæ Sororis Mariæ Magdalenz de Pazzis, & extendi Decretum solitum &c.

FLORENTINA.

Canonizationis Beatæ Mariæ Magdalenz de Pazzis.

Decretum Canonizationis eiusdem S. Mariæ Magdalenz, in quo inter cetera Miracula reperitur iterum probata Incorruptionis, & fragrantie eiusdè Corporis.

Quamuis in Causa Beatæ Mariæ Magdalenz de Pazzis reperiretur editum iam Decretum die 2. Maij 1626. posse deueniri ad solemnem eiusdem Canonizationem, tamen compilatis Processibus &c. Sacræ Congregationi &c. visum fuit constare de quinque Miraculis ex tredecim allatis &c. videlicet de Primo, & Secundo Continuationis Incorruptionis, & Fragrantie Corporis Beatæ &c.

Num. 6.

Ex Memoriali super Miraculis in Causa B. Francisci Solani impresso anno 1710.

Particula desumpta ex Iudicio Anonymi, scilicet Malpighij, super Miraculo Sanationis à Cancro Ioannæ de Blancas.

Quello, che v'è di singolare, e fuori del consueto è, che non sia ritornato il tumore, almeno manifestato in altre parti per lo spazio di sette anni, nè quali soprauissè sana.

Di più nell'estrazione di simili tumori suole seaturire, nel leuarsi il follicolo, copia di sangue corrotto, cosa, che non accadendo nel caso nostro, la rende mirabile.

Sanata à morbo cancroso per spaceñnium præseruatur à reincidentia, ex qua præseruatione tam longa Miraculi reuelantiam arguit Malpighius.

REVIS A.

Ioannes Zuccherinius Subpromotor Fidei.

Jo. Zuccherinius
Subpromotor Fidei

-200

Act 1470509